

Koersvast en wendbaar

Jaarverslag 2022, VvAA Groep B.V.

Introductie

Koersvast en wendbaar

In 2022 hebben we laten zien dat VvAA een koersvaste en wendbare organisatie is. In een turbulent jaar hebben we onze toegevoegde waarde aangetoond, voor een bredere doelgroep, met een mooi pakket aan integrale proposities, voor de bepalende momenten in de carrière van zorgverleners en voor zorgorganisaties.

Doordat we kennis hebben van het zorgveld en de taal van de zorgprofessional spreken kunnen we excellente service bieden. Ongeacht of dat nu een individuele zorgverlener, zorgorganisatie, beroepsorganisatie of ondernemer in de zorg (inclusief zzp'ers) is. We bieden onze klanten unieke en innovatieve producten en diensten vanuit multidisciplinaire brancheteams.

VvAA groeit in ledenaantal en onze klanten laten met een hoge en gestegen klanttevredenheid-score (*relationele Net Promoter Score* (rNPS)) zien dat zij tevreden zijn. Ook onze medewerkers zijn tevreden en drukken dat uit in een hoge *Employee Net Promoter Score* (of eNPS). Door de turbulentie op de financiële markten kwam ons nettoresultaat in 2022 negatief uit. Het nettoresultaat exclusief (eenmalige) resultaten uit beleggingen is positief en komt op het niveau van de begroting van 2022 en realisatie 2021 uit. Hiermee liggen we goed op koers en boeken we opnieuw voortgang op de strategische agenda. Koersvast en wendbaar – het thema van dit jaarverslag van VvAA Groep B.V.

Inhoudsopgave

Introductie	2
Inhoudsopgave	3
Kerncijfers	4
Missie, visie, ons verhaal	6
Materialiteitsmatrix en waardecreatiemodel VvAA Groep	8
Voorwoord Hoofddirectie: koersvast op de strategische agenda	12
Verslag Raad van Commissarissen	17
Bestuursverslag 2022	21
Groeï in bestaande en nieuwe doelgroepen	22
Focus op onderscheidende activiteiten en integrale proposities	24
Excellente service waarbij gemak voor de klant centraal staat	28
Gedreven en gezonde collega's	32
Beloningsbeleid	36
Medezeggenschap	40
Deelnemingen	41
Belangrijkste financiële resultaten	42
Maatschappelijk verantwoord beleggen	46
Risicobeheer	50
Compliance en Integriteit	54
Personalïa	56
Jaarrekening 2022	59
Geconsolideerde balans per 31 december 2022	60
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022	61
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022	62
Overzicht van het totaalresultaat	63
Toelichting behorende bij de geconsolideerde jaarrekening 2022	65
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	82
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	98
Enkelvoudige balans per 31 december 2022	116
Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022	116
Toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening 2022	117
Overige gegevens	126
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	128
Over dit verslag	140
Colofon	141

Kerncijfers

	2022	2021	2020	excl. Leven 2019	2019	2018
Omzet						
Premie-inkomen schadeverzekeringen	116,7	111,1	126,9	117,6	117,6	106,4
Premie-inkomen levensverzekeringen	-	-	-		22,3	27,6
Resultaat uit beleggingen	-3,0	8,3	4,8	6,9	20,4	26,4
Opbrengst overige activiteiten ¹	43,3	37,8	38,5	38,8	38,8	38,4
Opbrengst uit Intermediairbedrijf	22,0	21,8	21,8	-	-	-
Opbrengst uit Advies- en dienstenbedrijf	17,2	15,9	16,5	-	-	-
Opbrengst uit Overige activiteiten	4,1	0,1	0,2	-	-	-
Totale omzet ²	157,0	157,2	170,2	163,3	199,1	198,8
Bedrijfskosten						
Operationele kosten	69,5	64,4	72,1	70,6	75,7	66,0
Strategische projecten	4,3	3,7	2,9	3,8	3,9	6,1
Totale bedrijfskosten ³	73,8	68,1	75,0	74,4	79,6	72,1
Retourprovisie AOV ten behoeve van de leden	7,9	8,4	8,9	9,3	9,3	10,4
Brutoresultaat						
Schadeverzekeringen	12,3	20,8	17,3	6,6	6,6	13,7
Levensverzekeringen	-	-	-	-	6,3	13,8
Overige activiteiten ⁴	-15,5	-11,8	-18,1	-15,1	-15,1	-15,0
Intermediairbedrijf	0,6	-1,5	-1,0	-	-	-
Advies- en dienstenbedrijf	-7,2	-6,6	-12,0	-	-	-
Overige activiteiten	-8,9	-3,7	-5,1	-	-	-
Resultaat uit verkoop deelnemingen	-	11,0	13,1	-	-	-
Resultaat voor belastingen	-3,2	20,0	12,3	-8,5	-2,2	12,5
Belastingen	0,1	-1,4	-0,3	2,1	0,5	-3,2
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen ⁵	-	4,5	0,6	-	-	-
Minderheidsbelang derden	0,1	-	-	-	-	-
Nettoresultaat	-3,0	23,1	12,6	-6,4	-1,7	9,3
Mutatie herwaardering	-8,2	11,8	0,9	6,6	12,1	-10,8
Totaalresultaat	-11,2	34,9	13,5	0,2	10,4	-1,5

	2022	2021	2020	excl. Leven 2019	2019	2018
Solvabiliteit ⁶						
Solvency II						
VvAA Schadeverzekeringen N.V.	297%	280%	272%	215%	215%	227%
Solvabiliteit op basis van boekwaarden						
Groepsvermogen	272	284	249	213	229	219
Langlopende schulden	2	2	2	-	-	-
Voorzieningen	203	198	190	183	586	592
Schulden	35	35	36	50	72	56
Totaal vermogen	512	519	477	447	886	866
Solvabiliteit% VvAA Groep geconsolideerd	53%	55%	52%	48%	26%	25%
Technische voorzieningen						
Schadeverzekeringen	197,5	189,0	182,1	170,6	182,1	156,9
Belegd vermogen						
Beleggingen	355,5	361,9	350,1	319,6	550,8	535,5
Beleggingen voor rekening en risico van polis-houders	-	-	-	-	178,3	170,9
Andere deelnemingen	18,8	15,0	15,4	14,8	14,8	10,8
Overige vorderingen	5,6	7,1	7,5	7,0	7,0	6,7
Totaal	379,9	384,0	373,0	341,4	750,9	723,9
Eigen vermogen	272,0	283,9	249,0	213,4	229,0	218,7
Aantal leden Vereniging VvAA	134.598	131.784	128.297	124.581	124.581	124.327
Aantal fte in vast dienstverband	628	555	545	544	544	580
Collega's in dienst	677	607	594	604	604	642
Collega's ingehuurd	192	180	175	198	198	205
Totaal aantal collega's ultimo jaar	869	787	769	802	802	847

1 De opbrengst van Overige activiteiten is vanaf 2020 uitgesplitst in Intermediairbedrijf, Advies- en dienstenbedrijf en Overige activiteiten.

2 De totale omzet is gedefinieerd als de som der bedrijfsopbrengsten onder aftrek van de opbrengsten uit beleggingen voor rekening en risico van polishouders.

3 De totale bedrijfskosten zijn gedefinieerd als de som der bedrijfslasten onder aftrek van schaden, uitkeringen en mutaties verzekeringsverplichtingen.

4 Het resultaat van Overige activiteiten is vanaf 2020 uitgesplitst in Intermediairbedrijf, Advies- en dienstenbedrijf en Overige activiteiten.

5 Het aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen wordt vanaf 2020 separaat opgenomen. Voorheen werd dit verantwoord onder de opbrengsten uit beleggingen.

6 Vanaf 2016 geldt voor berekening van de solvabiliteit het Solvency II regime (t/m 2015: Solvency I). In 2020 is er een verandering in het groepstoezicht doorgevoerd waardoor VvAA Groep een boekhoudkundige solvabiliteit rapporteert. Het eigen vermogen uitgedrukt in het kapitaalvereiste (SKV) is ultimo 2022 297% waarbij rekening is gehouden met de voorgenomen dividenduitkering aan VvAA Groep van € 12,2 mln vanuit VvAA Schade N.V.

Missie, visie, ons verhaal

Onze missie

VvAA versterkt zorgprofessionals ten behoeve van goede gezondheidszorg.

Onze visie

VvAA bevordert dat zorgprofessionals de ruimte krijgen om hun vak bevoegen, autonoom en met vakmanschap uit te oefenen. Zodat zorgprofessionals en hun zorgorganisaties kunnen inspelen op de uitdagingen in de gezondheidszorg van vandaag en morgen. Om patiëntenzorg van hoge kwaliteit met vertrouwen samen vorm te geven.

VvAA is een krachtig collectief van, voor en door ruim 134.000 zorgprofessionals werkzaam in verschillende zorgberoepen. We verbinden en vertegenwoordigen onze leden en bieden oplossingen aan die we samen ontwikkelen met zorgverleners en de organisaties waarin zij werken. We zijn een multidisciplinaire organisatie van bevoegen en deskundige professionals met hart voor de zorg. Met een ambitie om de aansluiting met de verschillende werkvelden in de gezondheidszorg verder te verstevigen, samen met onze leden. De combinatie van dit alles onder één dak maakt VvAA uniek.

Stem & steun

We versterken de zorgprofessionals door hun 'stem' te laten horen in het maatschappelijke en politieke debat over hoe zorgprofessionals hun vak het beste uit kunnen oefenen ten behoeve van goede gezondheidszorg. VvAA faciliteert de dialoog, doet onderzoek, verzamelt data en organiseert bijeenkomsten voor kennisdeling, onderlinge gedachteswisseling en opinievorming. We weten wat er speelt in het zorgveld en leven een leven lang mee met de zorgprofessional. We begrijpen de uitdagingen van vandaag en morgen. We bieden inzicht in ontwikkelingen in het zorgveld.

VvAA biedt naast kennis een breed assortiment van producten, diensten en advies met betrekking tot het ondersteunen van de primaire bedrijfsvoering en het afdekken van risico's die hiermee samenhangen. We adviseren en ondersteunen zorgprofessionals en hun zorgorganisaties bij het goed omgaan met risico's, klachten en claims.

VvAA biedt juridisch, financieel en fiscaal advies en begeleidt persoonlijke en professionele ontwikkelingstrajecten. Naast advies bieden wij een relevant palet aan zakelijke en particuliere verzekeringen aan. Daarnaast ontvangen onze leden voordelen via het lidmaatschap en krijgen zij het magazine Arts en Auto toegestuurd.

We zijn een dienstverlener zonder winstoogmerk. De winst die wel gemaakt wordt op de betaalde dienstverlening, zet VvAA in om te investeren ten behoeve van de leden en om de langetermijncontinuïteit van VvAA te waarborgen. Dit alles draagt bij aan oplossingen voor de zorgprofessional om kwalitatieve patiëntenzorg voor mens en dier te bieden en te organiseren. Dit alles in iedere werkvorm: zzp'er, eigenaar, werkgever of in loondienst.

Zorgprofessional centraal

Al sinds de oprichting is het ondersteunen en versterken van zorgprofessionals ons uitgangspunt. In 1924 bundelden een gedreven huisarts, dierenarts en tandarts hun krachten voor goede patiëntenzorg. De auto-verzekering was te duur en voldeed niet aan hun specifieke eisen om continuïteit van zorg te waarborgen als er iets misging. Dus regelden ze het zelf en richtten zij de Vereniging van Artsen-Automobilisten oftewel VvAA op. Nog altijd brengen we zorgprofessionals samen en bieden we hun en de organisaties waarin zij werken, oplossingen op maat, gemak, service en ledenvoordeel.

In 2024 viert Vereniging VvAA haar 100-jarig bestaan. Ook de komende 100 jaar wil VvAA de stem & steun van de zorgprofessional zijn en relevant blijven voor haar leden in een sterk veranderende omgeving, als collectief, als belangenbehartiger en als dienstverlener.

Materialiteitsmatrix en waardecreatiemodel VvAA Groep

De Materialiteitsmatrix is een overzicht van de thema's die van materieel belang zijn voor de stakeholders van VvAA én significant belangrijk voor VvAA als organisatie. De eerste versie van de Materialiteitsmatrix dateert van 2015, periodiek wordt deze herijkt. Met de resultaten van deze zogeheten materialiteitsanalyse kan VvAA beter bepalen hoe zij haar maatschappelijke relevantie kan versterken.

Materiele onderwerpen voor VvAA
Onderstaande lijst met maatschappelijke thema's is gebaseerd op een eerdere materialiteitsanalyse uit 2020 en een update in 2022 door leden van het management-team van VvAA. De lijst vormde input voor ons waardecreatiemodel op pagina 10 van dit jaarverslag.

In 2023 voert VvAA een nieuwe materialiteitsanalyse uit conform de vereisten van de Europese wetgeving CSRD: corporate sustainability reporting directive. Daarmee maken we zichtbaar hoe groot de impact van maatschappelijke thema's is op het financiële succes van VvAA en omgekeerd: op welke onderwerpen VvAA een grote impact heeft.

Belangrijkste maatschappelijke thema's voor VvAA	
Thema's	Omschrijving
Vertegenwoordigen stem van zorgprofessionals	Door de belangen van zorgverleners te behartigen in het publieke en politieke debat in samenwerking met o.a. beroepsorganisaties, beïnvloedt VvAA belangrijke thema's (bijv. werkdruk) en draagt bij aan goede gezondheidszorg in het algemeen.
Ontzorgen zorgprofessionals	Met onze verzekeringsproducten en diensten ontzorgen wij zorgprofessionals. Zo kunnen zij zich richten op hun primaire taak: het verlenen van goede zorg.
Gezonde financiële basis	Duurzame rendementsontwikkeling en solvabiliteit, zodat we beloftes aan klanten kunnen nakomen en ook op de langere termijn een bijdrage kunnen blijven leveren aan de goede gezondheidszorg.
Tevredenheid van leden en klanten	Met een goede service gericht op gemak, snelheid, relevantie en kennis delen, wil VvAA bijdragen aan tevreden leden en klanten. Zo groeit ons leden- en klantenbestand en staat ons zorgverlenerscollectief nog sterker.
Gedreven en gezonde medewerkers	We stellen onze collega's in staat om te excelleren in hun vak en zich continu te blijven ontwikkelen. We stimuleren elkaar om mentaal en fysiek zo gezond mogelijk te zijn en te werken.
Integere bedrijfsvoering	Een integere bedrijfsvoering is cruciaal voor ons succes. Daarom dragen we zorg voor ethisch verantwoord gedrag onder medewerkers en naleving van wet- en regelgeving, zodat het merk VvAA blijft staan voor vertrouwen en zekerheid.
Cybersecurity en digitalisering	Cybercriminaliteit is een risico voor de continuïteit van onze organisatie. Daarom staat cybersecurity hoog op de agenda. Tegelijkertijd biedt digitalisering kansen voor optimalisatie van onze diensten en voor het betaalbaar houden van de zorg.
Maatschappelijk verantwoord beleggen	Via verantwoord beleggen wil VvAA haar impact op mens en milieu verbeteren, met inachtneming van de risicoacceptatie en rendementseisen.
Gezondheidszorg voor iedereen (SDG 3)	VvAA draagt bij aan het toegankelijk maken van goede gezondheidszorg voor iedereen.
Inclusieve economische groei (SDG 8)	VvAA draagt bij aan inclusiviteit en diversiteit in de samenleving door te streven naar een betere afspiegeling van onze samenleving onder onze collega's.
Klimaatactie (SDG 13)	Klimaatverandering is een risico voor beleggingsresultaten en zorgt voor een hogere schadelast. Via onze beleggingen, bedrijfsvoering en dienstverlening wil VvAA klimaatverandering tegengaan. VvAA vermindert CO ₂ -footprint en ontwikkelt naar een CO ₂ -neutrale bedrijfsvoering in 2030.

Toelichting op vaststelling thema's en matrix
VvAA Groep rapporteert aan de hand van de GRI Standards. In deze richtlijn ligt de focus bij materialiteitbepaling op de impact die de organisatie heeft ten aanzien van materiële onderwerpen. Dit uitgangspunt is meegenomen in de wijze waarop wij onze materiële thema's hebben vastgesteld en geprioriteerd.

Drie toetsingsfasen
Een onderwerp moet door drie toetsingsfasen voordat het in de matrix terechtkomt. De eerste fase is identificatie: alle voor VvAA relevante onderwerpen worden in kaart gebracht aan de hand van gesprekken met interne en externe stakeholders, trends binnen de sector en de strategie van VvAA.

De tweede fase is interne consultatie ter prioritering van de onderwerpen: een brede representatie van VvAA-collega's plaatst de onderwerpen in de matrix aan de hand van het belang van het onderwerp voor zowel de stakeholders als onze organisatie. De derde fase is validatie: de Hoofddirectie van VvAA valideert de Materialiteitsmatrix en stelt de belangrijkste thema's vervolgens vast.

Inputs

Financieel

€117 mln. premies van klanten

- € 43 mln. omzet uit dienstverlening
- € 356 mln. in beleggingen
- € 272 mln. eigen vermogen

Medewerkers

869 collega's

- € 851.000 voor opleidingen en gezondheidsprogramma's
- 36% vrouwen in senior management en directie

Intellectueel

Diepgaande kennis van de zorg, wetgeving, financiën en behoeftes van zorgprofessionals

- Systemen voor risicomanagement, veilige ICT en integere bedrijfsvoering
- Actuariële schademodelen

Relationeel

134.598

leden Vereniging VvAA (aandeelhouder VvAA Groep)

- Samenwerking met beroepsorganisaties, overheden en Amref Flying Doctors

Natuurlijk en geproduceerd

2.987 MWh fossiel, gas en elektragebruik door hoofdkantoor

- 18.488 m² aan gehuurde kantoorruimte hoofdkantoor
- 65 leaseauto's

Bedrijfsmodel

Missie

VvAA bestaat uit een Vereniging en een Groep zonder winstoogmerk, met een gezamenlijke missie: VvAA versterkt zorgprofessionals ten behoeve van goede gezondheidszorg

Strategische pijlers

- Groei in bestaande en nieuwe doelgroepen
- Focus op onderscheidende activiteiten en integrale proposities
- Gedreven en gezonde collega's
- Excellente service, waarbij gemak voor de klant centraal staat

Activiteiten

- Verzekeren: o.a. medische aansprakelijkheid, rechtsbijstand, auto, zorg, verzuim, arbeidsongeschiktheid
- Advisering en dienstverlening: o.a. juridisch, rechtsbijstand, personeel, praktijkstart, opleidingen
- Vertegenwoordigen stem van zorgverlener in het publieke en politieke debat

Outputs

Financieel

€60 mln. uitgekeerde schadebedragen

- € 4 mln. ontvangen beleggingsopbrengsten (rente+dividend)
- - € 3 mln. nettoresultaat
- 297% solvabiliteitsratio VvAA schade (normsolvabiliteit: 160%; streefsolvabiliteit: 200%)

Medewerkers

+25 medewerkerstevredenheidsscore: eNPS (2021: 22, doel: 15)

- 4,5% ziekteverzuim (2021: 4,8; doel: < 4,5%)
- 43% medewerkers volgt beweegprogramma via Vitality app

Intellectueel

26.244 nieuw behandelde schades en rechtsbijstanddossiers

- 20 zzp-modelovereenkomsten ontwikkeld met Belastingdienst
- 13.787 luisteraars naar onze podcastseries
- 8.882 deelnemers aan onze online minicolleges
- 165.000 loonstroken voor zorgprofessionals
- 5.990 gevoerde zzp-administraties

Relationeel

11 relatie NPS (2021: 10; doel: 9)

- 108.810 klanten
- 52 contact NPS (2021: 46, doel 44)
- € 50.000 sponsoring en kennisdeling voor Amref Flying Doctors

Natuurlijk en geproduceerd

3.982 ton CO₂ equivalent uitstoot door € 296 mln. aan marktwaardige beleggingen waarvan we voetafdrukgegevens beschikbaar hebben

- 425 ton CO₂-uitstoot door hoofdkantoor (Orteliuslaan) en wagenpark (doel 2030: 0)
- € 24 mln. nominaal bedrag van Green, Sustainable en Social Bonds: waarmee geldnemers maatschappelijke investeringen financieren

Impact

Stem en steun voor alle zorgverleners

Met onze verzekeringen en diensten ontzorgen wij zorgprofessionals. Zo kunnen zij zich richten op hun primaire taak: het verlenen van goede zorg. Daarnaast doet VvAA onderzoek, verzamelt data en organiseert bijeenkomsten voor kennisdeling en opinievorming. Als grootste collectief van zorgverleners weten we wat er speelt en laten we de stem van zorgverleners horen in het publieke en politieke debat op thema's als bezieling en vermindering van bureaucratie. Via ons partnerschap met Amref Flying Doctors verbeteren we ook de gezondheidszorg in Afrika.

3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN

Gezonde medewerkers

Onze medewerkers beoordelen hun werk als betekenisvol en geven hun werkgever al jaren een hoog rapportcijfer. VvAA biedt gezondheidsprogramma's en opleidingen. Zo kunnen medewerkers hun werk goed uitvoeren en van betekenis zijn voor zorgverleners. Inclusiviteit en diversiteit zijn belangrijke speerpunten. We willen dat onze werkvloer een afspiegeling is van onze diverse samenleving.

8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI

Klimaatactie via beleggingen en bedrijfsvoering

VvAA versterkt zijn financiële positie door te beleggen, zodat zorgverleners op ons kunnen blijven vertrouwen. We houden daarbij rekening met milieuaspecten, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur. Dat houdt onder meer in dat we ernaar streven om de CO₂-voetafdruk van onze beleggingen terug te brengen. In 2023 stappen we met de aandelenfondsbeleggingen over op een best-in-class Low Carbon fonds.

13 KLIMAATACTIE

Voorwoord Hoofddirectie: koersvast op de strategische agenda

2022 was een turbulent jaar. We hadden te maken met de nasleep van de COVID-19-pandemie, instabiliteit in de wereld en het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. De krapte op de arbeidsmarkt werd nadrukkelijker voelbaar, ook in de zorg en verslechterde het economisch klimaat. In het najaar kwam het Integraal Zorgakkoord moeizaam tot stand. De uitdaging is nu om het akkoord op de juiste wijze vorm te geven met alle partijen. VvAA volgt het proces nauwkeurig; wij zijn immers een organisatie voor zorgprofessionals en zorgorganisaties.

Positieve ontwikkelingen geven vertrouwen

De onrust op de financiële markten beïnvloedde het resultaat van veel ondernemingen in 2022. Zo ook van VvAA. Ons negatieve nettoresultaat kwam vooral door negatieve koersbewegingen van onze beleggingen, door hogere rentes als gevolg van gestegen inflatie. Ondanks het moeilijke financiële klimaat heeft VvAA haar strategische doelen voor 2022 grotendeels bereikt. Dat geeft vertrouwen voor de toekomst.

“De doelgroepen waarop we ons richten zijn verbreed, zowel op het vlak van individuele zorgprofessionals als zorgorganisaties. We zien zorgorganisaties en het bedienen van zorgprofessionals binnen die organisaties als groeimarkt.”

Veerkrachtige bedrijfsactiviteit

Over het hele jaar liet VvAA Schadeverzekeringen, onder andere door een gezonde omzetgroei, een stabiele resultaatontwikkeling zien. Daarnaast leveren onze kernproducten zoals de rechtsbijstandverzekering en de medische aansprakelijkheidsverzekering een steeds grotere bijdrage aan het resultaat. In 2022 zijn de voorbereidingen voor de keuze van een vernieuwd schadeplatform gestart en is de doorontwikkeling van de VvAA Stop Loss aansprakelijkheidsverzekering in de zakelijke markt ingezet. Na een moeizame financiële start, als gevolg van de voorjaarsstormen, heeft VvAA Schadeverzekeringen zich in 2022 financieel goed hersteld.

Advies en Diensten treft voorbereidingen om het rendement te verbeteren

In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om de operationele processen verder te optimaliseren en van daaruit de richting te bepalen voor de komende jaren. 2023 zal het jaar zijn van de implementatie en daarmee ook het verbeteren van het financieel resultaat.

In 2022 heeft Werkgeverszaken een nieuwe propositie gelanceerd voor grotere zorgorganisaties. Opleidingen & Team coaching heeft gewerkt aan proposities en uitbreiding van het aanbod om deze in 2023 in de markt te kunnen zetten voor onder andere zorgprofessionals en management in ziekenhuizen. Ook zijn we in 2022 volledig aandeelhouder geworden van SpotOnMedics Holding B.V. en i-ASE B.V. Het resultaat bij Financieel-economisch adviesbureau (FEAB) is in 2022 voor het eerst positief voornamelijk als gevolg van groei van de portefeuille.

Samenwerking VvAA Groep en Vereniging VvAA met aangescherpte missie, visie en ambitie

Binnen VvAA zijn stappen gezet door Vereniging en Groep voor een versterkte samenwerking. Het Informatie- en Samenwerkingsprotocol is nadat het in september 2021 is ondertekend, in 2022 voor het eerst in de praktijk gebracht. In 2022 heeft VvAA Groep samen met de Vereniging VvAA en de Raad van Commissarissen de onderlinge samenwerking verder gestalte gegeven. De dit jaar aangescherpte missie, visie en het verhaal van VvAA is daar een heel mooi en concreet product van. Een goede illustratie van de enerzijds de gelijkgerichtheid van de beleidsuitgangspunten van Groep en Vereniging.

Anderzijds een belangrijk fundament om de synergie tussen Stem en Steun ten behoeve van klanten en leden vorm te geven. Tot stand gekomen in een goede dialoog, waarbij ook de onderlinge banden tussen bestuur, directie en het MT van VvAA verder zijn versterkt. Groep en Vereniging zijn enkele malen per jaar te gast in ‘elkaars’ bestuurlijk overleg om elkaar te informeren over actuele ontwikkelingen. Bij deze overleggen is elke keer een lid van de Raad van Commissarissen aangeschoven.

Daarnaast hebben Groep en Vereniging enkele heidagen georganiseerd om te reflecteren op zorggerelateerde vraagstukken en concreet gewerkt aan gezamenlijke inhoudelijke thema's. Operationele aangelegenheden worden besproken in het zogenaamde Uitvoerend Comité dat maandelijks plaatsvindt tussen de Hoofddirectie, de directeur van de Vereniging en de voorzitter van de Vereniging.

Enkele malen per jaar ontmoeten de voorzitter van de Hoofddirectie, de voorzitter van de Vereniging en de voorzitter van de RvC elkaar in een voorzittersoverleg waar de samenwerking in de volle breedte wordt besproken. De HD waardeert de inspanningen van alle betrokkenen enorm en is ervan overtuigd dat deze overlegstructuur een belangrijke bijdrage levert aan de performance van de Groep en de relatie met al haar stakeholders.

Verbreden van de doelgroep

De doelgroepen waarop we ons richten zijn verbreed, zowel op het vlak van individuele zorgprofessionals als zorgorganisaties. We zien zorgorganisaties en het bedienen van zorgprofessionals binnen die organisaties als groeimarkt. We willen onze positie in deze markt dan ook verder verstevigen, waarbij we de belangen van individuele zorgprofessional zoals beschreven in onze missie, altijd als vertrekpunt hanteren.

Daarnaast richten we ons met meer aandacht op de zorgprofessionals in loondienst en zorgprofessionals bij de start van hun carrière, zowel direct als via zorgorganisaties. Onze inspanningen hebben mede bijgedragen aan een groei van circa 2.800 leden in 2022. Daarmee hebben we onze doelstelling van 2.500 nieuwe leden ruim overtroffen.

Mooie tevredenheidscijfers van klanten en medewerkers

VvAA groeit in ledenaantal en onze klanten laten met een hoge en gestegen rNPS (+11) en cNPS (+52) zien dat zij zeer tevreden zijn. Ook onze medewerkers zijn over het algemeen zeer tevreden. Dat laat de hoge én gestegen eNPS van +25 (2021: 22) zien. De drivers van deze gestegen eNPS geven aan dat cultuur, houding en gedrag opnieuw een positieve trend vertonen.

We kijken met gepaste trots terug op 2022 en bedanken alle collega's voor de grote inzet die zij geleverd hebben om dit mogelijk te maken.

Vooruitblik

We hebben vertrouwen in het fundament van VvAA. De ambitie is om de komende jaren ons verder te richten op de middelgrote zorgorganisaties, naast de ondersteuning van de individuele zorgprofessional. Het beter inzetten van processen en de verdere digitalisering daarvan worden opgepakt om onze efficiëntie te vergroten, zodat capaciteit ingezet kan worden voor de zaken waar wij richting de klanten echt het verschil kunnen maken.

In 2023 gaan we ons verder richten op duurzaamheid. We zullen hier onze strategische richting verder bepalen alsook de stappen zetten om te voldoen aan (komende) wet- en regelgeving. Ook zullen we meer focus leggen op en mensen vrijmaken voor het realiseren van bijdragen aan de drie Sustainable Development Goals (SDG's) die we als VvAA hebben uitgekozen.

Daarnaast zal de selectie en vervolgens de migratie van de schadeportefeuille naar een nieuw schadeplatform de komende jaren veel aandacht vragen. We houden vinger aan de pols bij de impact van internationale ontwikkelingen in Oekraïne, de dynamiek op de financiële markten en de ontwikkelingen binnen de zorg. We hebben daarbij vooral oog voor de impact daarvan voor onze leden, klanten en collega's. We blijven de ontwikkelingen volgen, om daar waar noodzakelijk ons assortiment en dienstverlening aan te passen. Zo willen we in sterke verbinding met de Vereniging, in lijn met de VvAA-missie, onze leden en klanten blijven versterken.

In 2023 zullen we het nieuwe beleggingsbeleid dat we in 2022 hebben vastgesteld, verder implementeren, hetgeen onder andere zal leiden tot verkoop van onze hedgefonds en het rationaliseren van het aantal aandelenondsen. VvAA financiert, sinds de oprichting, haar activiteiten steeds volledig vanuit haar eigen vermogen.

We verwachten geen wijzigingen in onze financiering in 2023. Dat is een belangrijke constante in een periode vol veranderingen. Voor het bedrijfsresultaat van VvAA als geheel, exclusief eenmalige winsten en verliezen, verwachten we in 2023 een positieve ontwikkeling voornamelijk door groei. VvAA Groep is goed gekapitaliseerd en stelt alles in het werk om alle in dit jaar-verslag genoemde risico's zo goed mogelijk te pareren.

“Wij hebben veel waardering voor de inzet van al onze collega's binnen VvAA en de daarmee bereikte resultaten in dit verslagjaar. Wij zijn blij met de vele stappen die ook in 2022 zijn gezet om onze klanten nog beter van dienst te zijn. Wij kijken er dan ook naar uit het komende jaar ons gezamenlijk weer in te zetten voor de zorgprofessionals in Nederland en voor de zorgorganisaties waar zij werken.”

**Hoofddirectie
VvAA Groep B.V.**
Bart Janknegt, voorzitter en
Miranda Hendriks-Muijs, CFRO

Verslag Raad van Commissarissen

2022 was een jaar waarin diverse (mondiale) crisissen zich tegelijkertijd manifesteerden. Naast de oorlog in Oekraïne, een voedselcrisis, een energiecrisis, stikstofcrisis, een torenhoge inflatie, en wereldwijde recordtemperaturen (klimaatcrisis). Dichterbij huis zat de zorg nog volop in de coronacrisis met een hoge werkdruk, een hoog ziekteverzuim en uitgestelde zorg.

Na het opheffen van de lockdown in maart kwam de samenleving langzaam weer op gang. Ook bij VvAA kwamen collega's beperkt weer naar kantoor. Hybride werken is inmiddels de norm geworden en biedt ook voordelen. De collega-tevredenheid (of medewerkerbetrokkenheid) was al hoog en is nog verder gestegen ten opzichte van vorig jaar. Het verzuim is in 2022 gedaald. Ook als Raad van Commissarissen (RvC of Raad) zijn we daar content mee. In de vergaderingen van de RvC is ruim aandacht besteed aan deze onderwerpen.

In 2022 is het in 2021 opgeleverde informatie- en samenwerkingprotocol in de praktijk gebracht. Dit protocol biedt VvAA Groep, Vereniging VvAA en ook de Raad van Commissarissen een goede leidraad voor een transparante en effectieve samenwerking. De ervaringen zijn tot nu toe erg positief, de RvC constateert dat de afstemming en samenwerking tussen RvC, Hoofddirectie en bestuur van Vereniging VvAA mede hierdoor een sterk positieve impuls heeft gekregen.

Het operationeel resultaat 2022 was –zeker gezien de hierboven genoemde omstandigheden– goed en op budget. De al eerder in gang gezette executie van de strategie waarbij ook versimpeling en het verstevigen van de basis belangrijke aandachtspunten zijn heeft ook in 2022 nog veel aandacht en tijd gevestigd. De resultaten ervan ziet de Raad ook. VvAA wordt minder complex en er is focus aangebracht. Het nettoresultaat is door de ontwikkelingen op de financiële markten negatief.

In de deelnemingen zijn ook in 2022 de nodige mutaties geweest. Het belang in SpotOnMedics B.V. is vergroot van 99% naar 100% door uitkoop van de laatste minderheidsaandeelhouder. In juni is het belang in i-ASE B.V. vergroot naar 100%. Het belang in MediRisk Organisatie B.V. en de Academie voor Medisch Specialisten B.V. is afgestoten. Dat laatste heeft een kleine boekwinst opgeleverd (circa € 0,1 mln.).

VvAA Wijzer B.V. is geliquideerd. Deze wijzigingen zijn ook besproken in de vergaderingen van de RvC.

Tijdens de RvC-vergaderingen in 2022 zijn de volgende besluiten dan wel plannen goedgekeurd (of 'besproken'):

- Het businessplan 2023-2025 en bijbehorende begroting;
- De solvabiliteit en financiering van de vennootschap en dochtermaatschappijen;
- Voorstel winstbestemming VvAA Groep boekjaar 2021
- De inventarisatie van de belangrijkste risico's waar VvAA mee te maken heeft, de risk appetite, het risicobeheersingsbeleid (waaronder het Own Risk and Solvency Assessment, de 'ORSA'), het kapitaalbeleid en het dividendbeleid van VvAA Schadeverzekeringen N.V.;
- De hiervoor genoemde mutaties in deelnemingen;
- De speak-upregeling;
- De hoofdlijnen van het beleggingsbeleid voor VvAA Groep en dochtermaatschappijen, op grond waarvan eind 2022 ook de ALM-studie is besproken in de Raad.

Naast hetgeen hiervoor is vermeld, is in het bijzonder aandacht besteed aan de deelnemingen van VvAA Groep B.V. en VvAA Investment B.V., aan de IT en Security van VvAA en aan de visie op de ontwikkeling van SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

“Na het opheffen van de lockdown in maart kwam de samenleving langzaam weer op gang. Ook bij VvAA kwamen collega's beperkt weer naar kantoor. Hybride werken is inmiddels de norm geworden en biedt ook voordelen. De collegat tevredenheid (of medewerkerbetrokkenheid) was al hoog en is nog verder gestegen ten opzichte van vorig jaar.”

Samenstelling Hoofddirectie

In 2022 zijn er geen wijzigingen geweest in samenstelling van de Hoofddirectie. De Hoofddirectie bestaat uit twee leden, met de heer Janknegt als voorzitter en mevrouw Hendriks-Muijs als CFRO.

Overig

De RvC heeft stilgestaan bij de verhouding tussen de Hoofddirectie en de Ondernemingsraad, de relatie met de externe accountant en de externe actuaar. Naast de formele vergaderingen vond regelmatig individueel overleg plaats tussen de leden van de RvC, de leden van de Hoofddirectie en andere directeuren en functionarissen binnen VvAA. Ook heeft de voorzitter en hebben leden van de RvC deelgenomen aan gezamenlijke overleggen met de voorzitter en de CFRO en de voorzitter en leden van het bestuur van Vereniging VvAA. Dat laatste in het kader van het informatie- en samenwerkingsprotocol. Enkele leden van de RvC hebben overlegvergaderingen met de Ondernemingsraad bijgewoond.

In 2022 heeft de RvC in totaal zeven keer vergaderd, waarvan twee keer online en vijf keer op kantoor (in aanwezigheid van de Hoofddirectie). De Hoofddirectie was niet aanwezig bij delen van de vergaderingen waarin de samenstelling, het functioneren en de honorering van de Hoofddirectie aan de orde kwamen en waarin door het Audit & Risk Committee met de externe accountant en de manager Internal Audit gesproken werd. Directeuren, senior managers en andere collega's van de bedrijfsonderdelen hebben in een aantal RvC-vergaderingen presentaties gegeven over ontwikkelingen in hun aandachtsgebied, bijvoorbeeld op het gebied van IT & Security, de markt voor medische aansprakelijkheid en de stand van zaken en ontwikkelingen op het gebied van Compliance en Risk Management. De RvC was content met het niveau van de bijdragen van en de inzet van deze collega's.

De jaarrekening over 2021 en het controleplan 2022 zijn met de onafhankelijke externe accountant KPMG besproken. Ook bevindingen van de accountant in het kader van de interimcontrole zijn toegelicht door de accountant. Het verslag van de Hoofddirectie en de jaarrekening over 2021 is besproken met de Hoofddirectie, alvorens deze werden aangeboden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Samenstelling RvC

In juni is de heer Veerman teruggetreden als commissaris wegens de benoeming tot voorzitter van het bestuur van Vereniging VvAA. De Raad is hem erkentelijk voor zijn jarenlange inzet en betrokkenheid. Van de overige vier leden zijn twee leden afkomstig uit het bedrijfsleven, één uit de non-profitsector (zorg en veiligheid) en één lid is apotheker en tevens lid van het bestuur van Vereniging VvAA. De vacature voor een nieuw vijfde lid is opengesteld. De RvC-leden vormen samen ook de Raden van Commissarissen van VvAA Schadeverzekeringen N.V. en VvAA Financieel-economisch Adviesbureau B.V. Diversiteit in de samenstelling is opgenomen in het profiel van de RvC. Dit profiel dient als referentiekader bij de benoeming van nieuwe commissarissen.

De Raad van Commissarissen en de Hoofddirectie van VvAA voldoen aan het diversiteitsvereiste, zoals dat is opgenomen in de Wet Bestuur en Toezicht. De RvC bestaat uit twee mannen en twee vrouwen.

Self assessment

Na een uitgebreid self assessment dat in 2021 werd afgerond is in 2022 geen self assessment gehouden.

Benoemings- & Remuneratiecommissie, Audit & Risk Committee

De RvC heeft uit zijn midden twee commissies ingesteld. De Benoemings & Remuneratiecommissie bestaat uit de heren E.A. Kleijnenberg (voorzitter) en R. Icke en mevrouw E.A. Bakkum. Het Audit & Risk Committee (ARC) bestaat uit de heren R. Icke (voorzitter) en E.A. Kleijnenberg.

Benoemings- & Remuneratiecommissie

De Benoemings- & Remuneratiecommissie heeft in 2022 eenmaal vergaderd. In april 2022 zijn in het kader van het VvAA beloningsbeleid de hoogste inkomens binnen VvAA besproken. Daarnaast is het beloningsonderzoek (met data over de beloningsverhouding tussen leeftijdscategorieën, mannen en vrouwen en hoogste en laagste inkomens) dat VvAA Groep heeft uitgevoerd besproken. Ook zijn de profielen voor de raad van commissarissen besproken. Van pagina 36 tot en met pagina 39 van dit verslag is het beloningsbeleid van VvAA en de uitvoering daarvan in 2022 beschreven.

Audit & Risk Committee

Tot de taken van de Audit & Risk Committee (ARC) behoren onder meer het toezicht op het proces van de financiële verslaggeving, de naleving van wet- en regelgeving, het functioneren van en de relatie met de externe accountant en de Solvency II sleutelfuncties (waaronder de risicomanagementfunctie, de compliance-functie, de actuariële functie en de internal auditfunctie) en de beheersing van risico.

Het Audit & Risk Committee (ARC) is in 2022 vijf keer bijeengekomen. Naast de drie reguliere vergaderingen was er een extra overleg over de rapportage herverzekering en underwriting van de actuariële functiehouder en een extra overleg waarin de stand van zaken met betrekking tot Compliance en Risk Management centraal stond. Naast de leden van het ARC waren tijdens de vergaderingen ook regelmatig andere RvC-leden aanwezig.

In de vergaderingen van het Audit & Risk Committee zijn rapportages van de eerste lijn (zowel actuariële als financieel) besproken alsmede de rapportages van de tweede- en derdelijns functies (waaronder: Compliance, Risk Management, Security, Privacy, actuariële functiehouder en Internal Audit). Ook zijn de rapportages van de externe accountant besproken. Er is in 2022 uitvoerig aandacht besteed aan het risicobewustzijn van de organisatie, de mate waarin risico's en beheersmaatregelen worden vastgelegd en de rapportage daarover. Daarnaast is stilgestaan bij de bevindingen van de afdeling Compliance en Risk Management, Internal audit en de externe accountant. De voorzitter van het Audit & Risk Committee overlegt één keer per kwartaal afzonderlijk met de manager Internal Audit en minimaal één keer per jaar afzonderlijk met de overige sleutelfunctiehouders.

Permanente educatie

De leden van de RvC hebben in 2022 deelgenomen aan de door Nyenrode Business Universiteit en het Verbond van Verzekeraars ontwikkelde leergang voor commissarissen van verzekeraars. Via interne activiteiten, zoals presentaties, is de permanente educatie verder ingevuld.

Meldingen en onafhankelijkheid

In 2022 hebben de commissarissen geen melding gedaan van het bestaan van een (mogelijk) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is. De commissarissen hebben hun werkzaamheden in onafhankelijkheid kunnen uitoefenen.

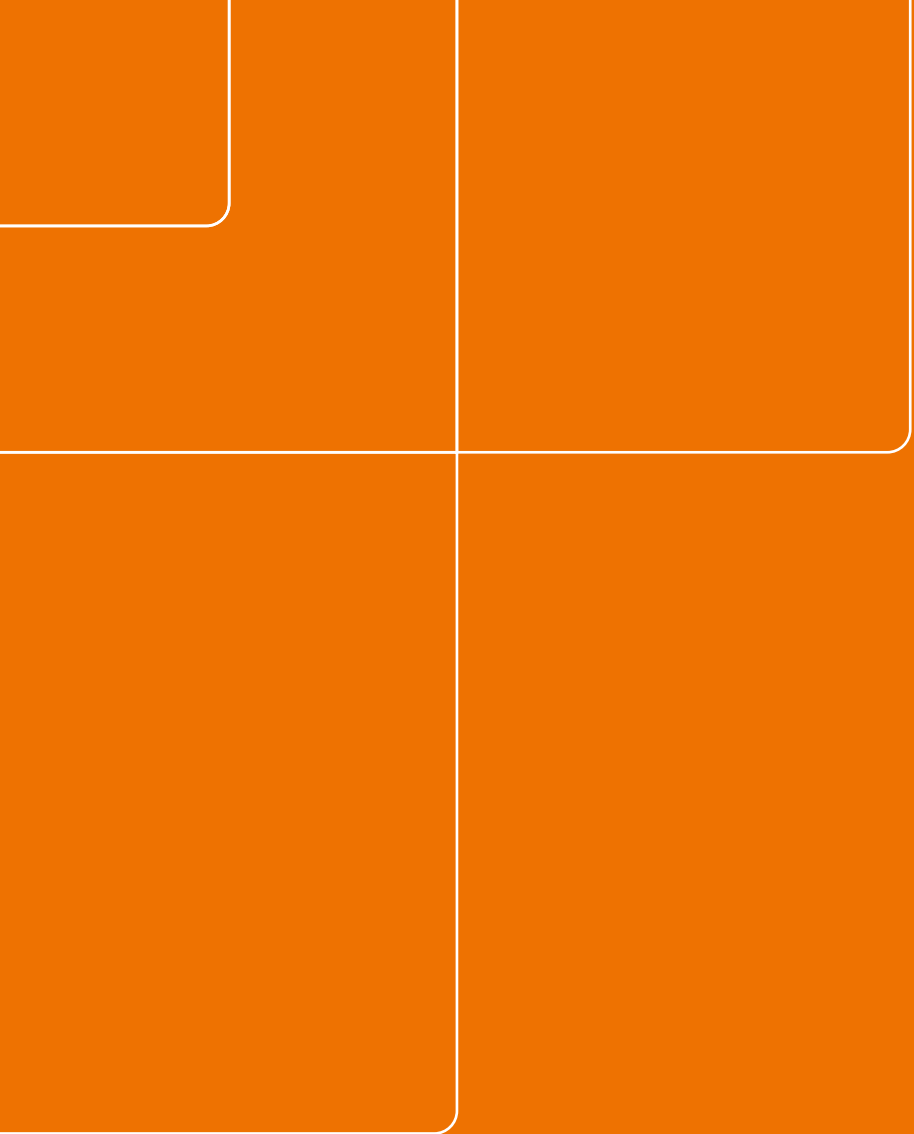

Woord van dank

Tot slot spreekt de Raad van Commissarissen zijn waardering uit voor de niet-aflatende inzet van de directie en medewerkers van VvAA Groep die onder soms lastige omstandigheden in 2022 een goede prestatie hebben neergezet in dienst van VvAA en haar leden.

Utrecht, 4 april 2023
Raad van Commissarissen VvAA Groep B.V.
Mr. E.A. Kleijnenberg, voorzitter
Mw. dr. E.A. Bakkum
R. Icke RA
Mw. drs. M. Stoks-Goosensen

Bestuursverslag 2022

Groei

in bestaande en nieuwe doelgroepen

1

“2022 was voor de zakelijke zorgmarkt een veelbewogen jaar. De afgelopen coronajaren zorgden voor flink wat uitschieters in met name verzuimcijfers, waardoor ondernemers en organisaties de noodzaak voelden om hun verzuimoplossingen nog eens goed na te kijken. Hier heeft VvAA door zakelijke dienstverlening haar meerwaarde kunnen tonen; door objectief en onafhankelijk te adviseren heeft het bestand een mooie groei laten zien! Daarnaast kozen veel nieuwe relaties ervoor om naast de salaris- en werkgeversadministratie, ook de rest van hun verzekeringsportefeuille bij VvAA onder te brengen.

Tegelijkertijd hebben we met succes ook de markt van medische aansprakelijkheid binnen de sportwereld betreden. In samenwerking met collega's van VvAA Schadeverzekeringen is er een passend product ontwikkeld waarmee de medische staf van organisaties in het betaald voetbal goed verzekerd is als zij spelers moeten behandelen. Dit heeft geleid tot een instroom van ruim tien betaald-voetbalorganisaties in de tweede helft van 2022.

Zakelijke dienstverlening slaagde er met hulp van diverse collega's van Verzekeren en Finance ook in om weer een ziekenhuis over te laten stappen met de VvAA Stop loss aansprakelijkheidsverzekering. Het Rijnstate Ziekenhuis heeft na uitgebreid onderzoek en advies besloten om voortaan met VvAA verder te gaan en samen aan een mooie toekomst te bouwen.”

Shiraas Goerdin,
Manager Zakelijke dienstverlening

Ontwikkelingen in het zorgveld hebben impact op ons klanten- en ledenbestand. Dit vraagt om een aanpak gericht op groei in bestaande en nieuwe doelgroepen. We kiezen daarom voor verbreding en verwelkomen individuele zorgverleners, zorgorganisaties, zorgverleners binnen die organisaties, en niet-zorgverleners bij zorgorganisaties zoals bestuurders. We bieden advies en ondersteuning op alle relevante momenten in hun zakelijke bestaan.

Meer focus op zorgorganisaties

We zien groeipotentieel bij zorgorganisaties en in het bedienen van zorgverleners binnen die organisaties. Hier willen we onze positie verstevigen met bestaande en nieuwe producten en diensten. Via zorgorganisaties willen we ook de zorgverleners die daar (in loondienst) werkzaam zijn bedienen en ontzorgen. Met ons integrale aanbod richten we ons sterker op deze groep. Zorgorganisaties kunnen ook producten en diensten bij ons afnemen.

We focussen ons in het bijzonder op zorgorganisaties in de huisartsenzorg, tandartsenzorg en medisch-specialistische zorg. Denk bij deze laatste groep aan ziekenhuizen, zelfstandige behandelcentra (zbc's) en medisch-specialistische bedrijven (msb's). Daarnaast bedienen we zorgorganisaties van dierenartsen, apotheken, fysiotherapeuten en GGZ.

Stop loss voor ziekenhuizen

Er is steeds meer vraag naar stop loss aansprakelijkheidsverzekeringen bij grotere zorgorganisaties. Zij hebben immers voldoende financiële middelen om een deel van de aansprakelijkheidskosten te kunnen betalen. Wel willen deze instellingen graag onverwacht hoge kosten op aansprakelijkheid afdekken. VvAA biedt een op zorgorganisaties gerichte stop loss verzekering. Voordelen zijn dat de hoogte van de premie en het eigen behoud jaarlijks vooraf worden vastgesteld. Er is geen risico van kapitaalbijstortingen of premie-naheffing.

Verder baseert VvAA de premie en het eigen behoud op het marktgemiddelde. Hiermee wordt voorkomen dat één grote schade bij een bepaalde klant direct en volledig doorwerkt op de premie en eigen behoud. Door de korte lijnen met onze eigen VvAA-juristen borgt VvAA een zorgvuldige claimbehandeling ten behoeve van de arts, het ziekenhuis en de patiënt.

Boeien en binden van zorgprofessionals

In 2022 groeide het ledenbestand van VvAA met 4.500 nieuwe leden en onze klanten lieten zien dat zij met een hoge en gestegen rNPS (+11) zeer tevreden zijn over de dienstverlening van VvAA. De aanwas van nieuwe leden en klanten in de studentenfase gaat goed, maar de groep young professionals behouden in de vervolgfase van hun carrière is uitdagend. We willen zorgverleners daarom al vroeg in hun carrière aan ons binden, voor een duurzame relatie met VvAA, nu en later.

Uitstel voor jaarverantwoordingsverplichting zorgaanbieders

Zorgaanbieders die onder de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) vallen zijn verplicht vanaf 2023 elk jaar vóór 1 juni hun financiële cijfers openbaar te maken. Het gaat daarbij om cijfers van het voorgaande kalenderjaar. Deze jaarverantwoordingsverplichting levert grote problemen op in de uitvoering.

VvAA heeft zich de afgelopen maanden hard gemaakt voor uitstel. Op ons initiatief spraken we met een afvaardiging van accountants- en administratiekantoren over uitstel met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA). Er is een eerste stap gemaakt. Zorgaanbieders die over het boekjaar 2022 voor het eerst een openbare jaarverantwoording Wmg moeten aanleveren, krijgen daarvoor uitstel tot uiterlijk 31 december 2023. VvAA blijft zich inzetten voor een duurzamere oplossing op dit dossier.

Focus

op onderscheidende activiteiten en integrale proposities

2

Met een heldere aanpak voor product- en prijsontwikkeling bieden we innovaties die de VvAA-kernpropositie versterken. Waar onze klanten een breed vraagstuk hebben, daar bieden wij een brede integrale oplossing op bepaalde momenten in hun carrière.

Multidisciplinaire brancheteams, integrale oplossingen

In 2022 zijn we gestart met teams waarin meerdere disciplines vertegenwoordigd zijn zoals marketeers, productmanagers, actuarissen en sales-collega's. Zij werken samen aan de introductie van nieuwe integrale proposities en aan de doorontwikkeling en de prijsbepaling van bestaande integrale proposities. In elk team wordt indien nodig de benodigde expertise aangevuld met andere disciplines. Met deze integrale werkwijze kunnen we onze klanten een nóg betere propositie bieden met passende producten en diensten.

Stop loss en Praktijkscaan zijn geoptimaliseerd

In 2022 hebben we onze medische aansprakelijkheidsverzekering ("stop loss") aan ziekenhuizen en ZBC's (zelfstandige behandelcentra) sterker gepositioneerd. Medische aansprakelijkheidsverzekeringen zijn een goed voorbeeld van een kernactiviteit van VvAA. Hiermee bieden we een passende oplossing rond de dekking, begeleiding en afhandeling van (medische) aansprakelijkheidsrisico's. Verder hebben we de Praktijkscaan voor Huisartsgroepen geoptimaliseerd (Praktijkscaan 2.0). Deze geeft inzicht in wat er goed gaat plus handvatten voor verbetering, en ondersteunt ook bij de aan- en verkoop van een praktijk. We voorzien goede verkoopmogelijkheden voor deze scan.

Ook bieden we sinds 2022 de propositie Modern praktijkhouderschap voor huisartsen. Hierin bieden we een overzicht van de belangrijkste zaken bij de start van een eigen praktijk, plus een netwerk waar huisartsen terecht kunnen met vragen over praktijkstart en -management.

Vernieuwde proposities

De vernieuwde Werkgeverspropositie richt zich op alle facetten van goed werkgeverschap. Elk pakket biedt diensten zoals verzuimadministratie, salarisadministratie en advies over werkgeversgerelateerde zaken. We zorgen ook voor een betere aansluiting van ons Personal Finance-aanbod bij de Young Professionals. Daarnaast blijft onze focus gericht op vertrouwde proposities, zoals het Waarnemerspakket voor startende huisartsen en VvAA's Persoonlijke Financiële Adviesservice.

VvAA Legal

Het opzetten van een in-house advocatenkantoor is een voorbeeld dat onder de strategische noemer valt van VvAA als juridische dienstverlener.

Het geven van rechtshulp en het voeren van procedures behoren tot de dagelijkse praktijk van de juristen en advocaten van VvAA. We bieden oplossingen aan in de vorm van een aansprakelijkheids- en een rechtsbijstandsverzekering, begeleiding, advies en het VIM-platform (Veilig Incidenten Melden). In 2022 is VvAA Legal opgezet, een in-house advocatenkantoor.

De advocaten zijn in dienst bij Stichting VvAA Rechtsbijstand. Dit betekent dat zij optreden voor Stichting VvAA Rechtsbijstand en voor de verzekerden van VvAA Schadeverzekeringen N.V. VvAA heeft daarnaast adviesdesks voor beroepsorganisaties ingericht, zodat hun leden voor juridische ondersteuning bij VvAA terecht kunnen.

Zakelijke en zachte kant van verzuim(preventie)

Zorgorganisaties kunnen rekenen op VvAA voor advies over financiële zekerheid en professionele ondersteuning bij ziekteverzuim en re-integratie van medewerkers. Met één loket voor alle vragen en één pakket voor alle verzekeringen. Daarnaast deelt VvAA haar kennis met het zorgveld, zoals in de vorm van webinars voor werkgevers in de eerste lijn, waarbij de zakelijke en de zachte kant van verzuim wordt belicht: verzuimverzekeringen, beheer én preventie. Een mooi voorbeeld van VvAA als vertrouwde adviseur.

Leidend in vestigings- en werkgeverszaken

VvAA is marktleider in vestigingsbegeleiding. In samenwerking met beroepsverenigingen informeert VvAA leden over het vestigen van een eigen praktijk en werkgeverszaken zoals salarisadministratie en verzuimbeleid. Daarnaast ontwikkelt VvAA tools voor startende praktijkhouders, zoals het tienstappenplan en de digitale starterschecklist. Sinds 2022 biedt VvAA een medische aansprakelijkheidsverzekering aan voor ziekenhuizen ("stop loss") met een optimale oplossing rondom de dekking, begeleiding en afhandeling van (medische) aansprakelijkheidsrisico's.

Helderheid voor zzp'ers in de zorg

Rond het zzp-dossier heeft VvAA de afgelopen jaren veel werk verzet, waaronder in Den Haag en met de Belastingdienst. VvAA is direct betrokken bij een groot aantal zzp-modelovereenkomsten dat door de Belastingdienst is goedgekeurd. Sinds de inwerking-treding van de Wet deregulering beoordeling arbeids-relaties (DBA) in 2016 kunnen opdrachtgever en zzp'er op basis van een door de Belastingdienst positief beoordeelde modelovereenkomst 'buiten dienst-betrekking' werken. Daarmee wordt vooraf duidelijk dat de zzp'er daadwerkelijk zelfstandig werkt en dat de opdrachtgever geen loonheffingen hoeft af te dragen. Op 9 maart 2022 gaf de Belastingdienst zijn positieve oordeel over de nieuwe modelovereenkomsten voor paramedici, voorgelegd door de Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD), de andere Paramedisch Platform Nederland (PPN)-partners en VvAA.

"In 2022 is in samenwerking met andere afdelingen een aantal proposities ontwikkeld voor VvAA Legal. Deze proposities bestaan naast onze rechts-bijstandsverzekeringen. Door deze integrale benadering kunnen wij optimale service bieden. De betaalde proposities zijn: de Oplossing in recht, de Partner in recht, de Legal Scan en het Juridisch adviesteam. Zij zijn speciaal ontwikkeld voor zorgorganisaties, ketens en beroeps-organisaties, die behoefte hebben aan juridische ondersteuning op niet-verzekerde basis.

Bij de 'Oplossing in Recht' spelen we in op de behoefte aan incidentele, juridische advisering (bijv. bijstand in een tuchtzaak). Bij de Partner in Recht krijgt een zorgorganisatie met behoefte aan structurele, juridische ondersteuning een eigen jurist of advocaat die het vaste aanspreekpunt is en de organisatie kent (bijv. als er extra juridische capaciteit nodig is of bij het begeleiden van een nieuwe samenwerking).

Met de Legal Scan toetsen we een zorgorganisatie op bepaalde gezondheidsrechtelijke regelgeving en geven we advies hoe daaraan te voldoen. De propositie Juridisch Adviesteam is een abonnement, waarbij (leden van) beroepsorganisaties en medewerkers van een organisatie telefonisch kunnen sparren met een eigen team.

VvAA Legal behandelde in 2022 meer dan 4.800 dossiers, waarvan ruim 1.000 op het terrein van het gezondheidsrecht. Daarnaast publiceerden de juristen en advocaten van VvAA Legal onder #vonnisvrijdag interessante uitspraken en verzorgden zij maandelijks meerdere lezingen en (na)scholingen. Ook publiceerden zij een groot aantal artikelen, waaronder een whitepaper over bestuurdersaansprakelijkheid."

Sigrid Stevens,
Directeur van en advocaat bij VvAA Legal

Excellente service

waarbij gemak voor de klant centraal staat

3

Met een datagedreven aanpak streven we naar een excellente dienstverlening in en rondom de klant. Daarbij staat gemak centraal. Datagedreven werken helpt om onze dienstverlening te verbeteren, onze bedrijfsprocessen te optimaliseren en om beter te sturen en te rapporteren. Onze multidisciplinaire brancheteams werken aan innovatieve oplossingen voor versterking van de kernactiviteiten – en voor een duurzame toekomst van VvAA.

Data-initiatieven

We bouwen aan een solide datawarehouse. Deze gegevensverzameling zorgt er bijvoorbeeld voor dat terugkerende en ad-hocvragen in relatief korte tijd beantwoord kunnen worden zonder dat de bronsystemen zelf daardoor overmatig belast worden. Hierin onderscheidt een datawarehouse zich van een standaard database. Data geeft ons inzicht in producten en diensten, waardoor aanscherping in lijn met klantbehoefte goed mogelijk is. Het monitoren van de markt en data-analyses dragen bij aan het maken van juiste strategische keuzes.

Onze marketingautomatisering, een op software gebaseerde methode voor het automatiseren van marketing en verkoopprocessen, wordt verder uitgebouwd. Gebruikersprofielen worden verrijkt met informatie op basis van hun gebruikersgedrag om geautomatiseerde processen voor individuele communicatie op te zetten. Op basis van data triggers ontvangen klanten en leden relevante informatie over hun lidmaatschap, hun producten of over de aanpassingen in gegevens die nodig zijn om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat klanten niet onderverzekerd zijn.

“VvAA werkt vanuit een solide datawarehouse. We hebben de juiste kennis en expertise in huis. Het besef dat het belang van data essentieel is voor het realiseren van onze strategie, is breed gedragen in de organisatie. Onze afdeling is in 2022 dan ook diverse impactvolle data-initiatieven gestart. Zo hebben we op het gebied van het optimaliseren van bedrijfsprocessen onder andere geautomatiseerde taken aangemaakt voor schadebehandelaren in Salesforce en het oude proces via losse bestanden via e-mail uitgezet. De dagelijkse laadtijd van data uit kernsystemen naar het VvAA-datawarehouse is daarnaast verkort met een halve dag, waardoor gebruikers eerder kunnen werken met actuele data.

Verder heeft LIA bijgedragen aan het verbeteren en ontwikkelen van de dienstverlening. Zo zien klanten bijvoorbeeld in hun persoonlijke mijn vva.nl omgeving een top 3 van persoonlijke suggesties op basis van de kunstmatige intelligentie (AI) model Next Best Action. Klantcommunicatie is nog persoonlijker en relevanter geworden doordat klant- en afnamedata worden geïntegreerd in de communicatie aan prolongerende verzekeringsklanten. Ook wordt data ingezet voor betere rapportage en sturing. De instroomproducten zijn duidelijk gemaakt per segment. Hiermee wordt de commerciële verkoopstrategie ondersteund met kansrijke inzichten voor adviesteams.”

Bernd Holties,
Manager Ledeninformatie & Analyse (LIA)

Salesforce verder geoptimaliseerd

Onze klanten verwachten gepersonaliseerde contactmomenten en willen een geïntegreerde ervaring. Daartoe werken alle medewerkers die leden- en klantenservice verlenen op uniforme wijze met Salesforce. In 2022 hebben we een project gestart om het gebruik van Salesforce verder te optimaliseren en een koppeling te maken met AFAS. Daarmee zetten we opnieuw een stap naar een persoonlijke en geïntegreerde klantervaring. Via kanaalsturing zorgen we voor efficiënter (digitaal) klantcontact, digitaal gemak en zelfservice.

“VvAA heeft de Gouden Oor Erkenning niveau 2 nu drie jaar uitgereikt gekregen voor de onderdelen Verzekeringen, Legal en Ledenservice. De Gouden Oor Erkenning is een bewijs dat de organisatie goed luistert naar de wensen van de klant.”

Digitalisering van onze advisering

We willen klanten zo goed mogelijk helpen, zowel persoonlijk als online. Met ons hybride adviesconcept bieden we service via het kanaal dat de klant wenst. Schademeldingen vinden bijvoorbeeld plaats via een ‘VvAA Schade Whatsapp’-bericht. Dat versnelt en vereenvoudigt de logistieke afhandeling. Communicatie verloopt steeds vaker digitaal, zoals bij VvAA Schade-verzekeringen N.V. Minder papier betekent minder afval. Dit draagt bij aan een duurzamere organisatie en het biedt klanten meer gemak, snelheid en inzicht. Daarnaast wordt dankzij de inzet van de digitale assistent Joyce de klantenservice ontlast en is er meer tijd voor de fysieke collega's. Deze chatbot wordt ook ingezet bij het nakomen van de zorgplicht en leadgeneratie. De nieuwe VvAA-website die in 2022 is gelanceerd (www.vvaa.nl) is gebruiksvriendelijker en biedt meer informatie dan de vorige versie. In de nieuwe ‘Mijn omgeving’ van de website kan de klant eigen gegevens inzien en bijwerken. Meer selfservice levert meer gemak op voor klanten en meer ruimte voor adviesgesprekken.

Klanttevredenheid

VvAA groeit in ledenaantal en onze klanten laten met een hoge en gestegen rNPS (+11) zien dat zij zeer tevreden zijn. De relationele NPS (rNPS) meet de relatie van een

organisatie met haar klanten en dient als startpunt voor het meten van klanttevredenheid. De rNPS wordt uitgedrukt in een score die aangeeft of (en in welke mate) onze leden VvAA zouden aanbevelen aan anderen.

De top 3 van de drivers met de meeste invloed op de tevredenheid zijn: de service van VvAA, de kwaliteit van de producten en diensten en de mate van persoonlijke aandacht.

VvAA meet ook de contactNPS (cNPS). Dit is een proces en contactmeting. Hierbij ligt de focus op een specifieke ervaring die onze klant heeft gehad. Het doel van deze meting is om heel gericht de NPS te meten, zodat je kunt inzien wat de klant vindt van de interactie met VvAA. Dit wordt op afdelingsniveau gemeten, waarbij de top 3 van de drivers met de meeste invloed op de tevredenheid zijn: de snelheid van afhandeling, deskundigheid van medewerkers en houding en gedrag van medewerkers.

VvAA heeft de Gouden Oor Erkenning niveau 2 nu drie jaar uitgereikt gekregen voor de onderdelen Verzekeringen, Legal en Ledenservice. De Gouden Oor Erkenning is een bewijs dat de organisatie goed luistert naar de wensen van de klant. De Gouden Oor erkenning is voor ons waardevol als bewijs dat we de feedback van leden, klanten en medewerkers gebruiken om onze organisatie steeds te verbeteren.

Gedreven en gezonde collega's

4

“Binnen VvAA is vitaliteit een strategische pijler in het beleid. Dat gaat zowel over de fysieke als de mentale gezondheid. We borgen daarmee het belang van vitale medewerkers vanuit visie en beleid, en dat is heel fijn! We ondersteunen werknemers hierin met verschillende initiatieven. Zo hebben 220 collega's gebruikgemaakt van de gezondheidscheck. Meten is weten, want de resultaten kunnen een positieve bijdrage leveren aan je motivatie en inzicht bieden in je persoonlijke vitaliteit. Daarnaast is de deelname aan ASR Vitality gestegen naar 43%. Dit programma stimuleert en beloont bewegen. Vanuit het interne vitaliteitsnetwerk van collega's (de ambassadeurs) organiseren we het hele jaar door toegankelijke activiteiten om met elkaar in beweging te zijn. Niets is leuker dan vanuit collega's zelf aan de slag te gaan. Het hoeft niet allemaal van 'bovenaf' te komen. HR biedt verder allerlei gratis onlinetrainingen aan (Goodhabitiz) die niet alleen je fysieke en mentale gezondheid ondersteunen, maar ook je persoonlijke ontwikkeling.”

Remko Klijn,
Startersadviseur

Onze collega's zijn gedreven om in en voor de zorg te werken. Dankzij hun kennis van het zorgveld kennen zij de situatie van onze klanten als geen ander. Gedreven en gezonde collega's zijn nodig om een excellente dienstverlening aan onze klanten en leden te kunnen leveren. Daarom streven we naar een hoge medewerkersbetrokkenheid en een laag ziekteverzuim. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn voor collega's binnen en voor talenten van buiten de organisatie.

Gezondheid en vitaliteit

Om maximaal van betekenis te zijn voor zorgverleners, moeten we goed voor onszelf zorgen. Want gezonde en gelukkige collega's dragen bij aan onbezorgde en bezielded zorgverleners. Collega's worden daarom gestimuleerd om mentaal en fysiek zo fit mogelijk te zijn en te werken. We hebben een breed aanbod om onze collega's te stimuleren om fit te blijven en ze in die ontwikkeling te ondersteunen. Met een groep enthousiaste collega's wordt invulling gegeven aan een vitaliteitsprogramma waarin ambassadeurs het goede voorbeeld geven en anderen stimuleren om deel te

nemen aan activiteiten. Zo zijn gezondheid en vitaliteit thema's van ons allemaal.

VvAA geeft daarnaast veel aandacht aan verzuimpreventie en begeleiding via verzuimtrainingen voor managers en aandacht voor vitaliteit, gezondheid en balans in de bedrijfsvoering. In 2022 zagen we een daling van het 12-maands gemiddelde verzuim. Het in 2021 mede door COVID-19 en verplicht thuiswerken opgelopen ziekteverzuim is in 2022 teruggebracht van 4,8% tot 4,5% (doelstelling: 4,5%).

Hybride werken

In 2021 is de werkgroep Uit & Thuis opgezet om met elkaar invulling te geven aan hybride werken na COVID-19. Bij VvAA werken we sindsdien tijd- en plaats-onafhankelijk. Hybride werken sluit hierop aan: we kunnen zowel op kantoor als elders werken. Bij VvAA vinden we het belangrijk om óók op kantoor te blijven werken. Dat is nodig om onderling verbonden te blijven. Elkaar ontmoeten op kantoor draagt bij aan goede samenwerking en werkplezier. Thuiswerken geeft meer rust, focus en flow en bespaart (reis)tijd. Het jaar 2022 hebben we gebruikt om met elkaar invulling te geven aan hybride werken. Zo hebben we enkele aanpassingen in het pand gedaan én hebben we ervoor gezorgd dat collega's thuis een goede werkplek hebben. We zien dit als een belangrijk onderdeel van goed werkgeverschap. En met resultaat! Uit het medewerkersbetrokkenheids-onderzoek blijkt dat maar liefst 91% van de collega's tevreden is over de werkplek thuis. 83% van de collega's geeft aan tevreden te zijn over hybride werken bij VvAA in zijn algemeenheid. Een mooi resultaat.

Eigen ontwikkeling centraal

De eigen belonings- en beoordelingssystematiek van VvAA (Samen Werken & Samen Waarderen) stelt collega's in staat een Persoonlijk Groeiplan te maken. Aan de hand van de ontwikkeling die zij doormaken en de waarde die zij toevoegen kunnen ze een voorstel doen voor salaris-aanpassing. In gesprekken tussen leidinggevende en medewerker en tussen medewerkers onderling ligt het accent op ontwikkeling en inzetbaarheid van medewerkers.

We ondersteunen de persoonlijke en vakinhoudelijke ontwikkeling van medewerkers en bieden daartoe talent- en leiderschapsprogramma's aan.

Elk jaar hebben medewerkers recht op het vrij besteden van een duurzaam inzetbaarheidsbudget van € 750. Zij worden zo gemotiveerd om zich verder te ontwikkelen en kunnen gratis cursussen via GoodHabitZ volgen. Dit trainingsplatform biedt meer dan 130 trainingen, waar- onder presenteren, online (samen)werken, klantgericht werken en mindfulness. De trainingen zijn te volgen zonder het opleidingsbudget aan te spreken. Met behulp van de 'GoodScan' kunnen medewerkers ontdekken welke (vervolg)training het best bij hun situatie past. De GoodhabitZ-cursussen zijn populair binnen VvAA.

Resultaten medewerkersbetrokkenheids-onderzoek

Ieder jaar voert VvAA een Medewerkersbetrokken- heidsonderzoek (MO) uit. Met een response van 75% kunnen we concluderen dat onze resultaten betrouwbaar zijn. De eNPS-score is ook dit jaar gestegen naar een score van 25. Collega's geven VvAA als werkgever een rapport- cijfer van 7,9, waar we erg blij mee zijn. Het feit dat collega's aangeven dat ze gemotiveerd zijn om voor VvAA te werken, ruimte voelen om hun werk zelf te kunnen inrichten en het werk ook betekenisvol vinden, zien wij als een belangrijk fundament voor onze organisatie. De cultuur bij VvAA wordt omschreven als respectvol en collega's vinden dat er een prettige werksfeer is waarin we elkaar helpen. Ook geven collega's aan dat ze zowel thuis als op kantoor een prettige en goed ingerichte werkplek hebben. Hier hebben we als werkgever (onder andere vanuit de projectgroep VvAA Uit & Thuis en HR) ook vol op ingezet en dat wordt gelukkig (h)erkend. In de samenwerking tussen afdelingen zien we kansen voor verdere verbetering, dit was al bekend en komt ook in het MO naar voren. Dit thema is meegegeven aan alle afdelingen om te bespreken en hier wordt in 2023 concrete opvolging aan gegeven met elkaar.

HR-kerninformatie¹

	2022
Totaal aantal collega's ultimo jaar	869
Waarvan:	
Collega's in vaste loondienst ultimo jaar	677
Stagiaires en oproepkrachten ultimo jaar	83
Externen reguliere inhuur ultimo jaar	85
Externen ingehuurd op projectbasis ultimo jaar	24
Aantal FTE in dienst ultimo jaar ²	628
% collega's met een fulltime contract ²	49,12%
Verhouding man/vrouw ²	328/349
Gemiddeld aantal dienstjaren ²	9,26
Gemiddelde leeftijd ²	44,03
Opleidingskosten	€ 850.582
Ziekteverzuim%	4,46%
Ziekteverzuim frequentie	0,74

Organogram per 1 januari 2023

¹ Kerninformatie is exclusief Vereniging VvAA (21 collega's en 17,89 fte 2022)
² Deze kengetallen betreffen collega's in vaste loondienst ultimo jaar en zijn dus exclusief stagiaires, oproepkrachten en externen

Beloningsbeleid

5

Het nieuwe beoordelen naar een volgend niveau getild

Het algemene beloningsbeleid van VvAA omvat de arbeidsvoorwaarden voor de leden van de Hoofd-directie, het VvAA-managementteam, alle overige collega's en daarnaast de honorering van de leden van de Raad van Commissarissen. Het beloningsbeleid is in overeenstemming met wet- en regelgeving en sinds 2019 uniform van kracht voor alle collega's in loondienst. Er wordt een collectieve resultaatuitkering uitgekeerd als we voldoende rendement en ledentevredenheid (NPS) realiseren.

Het toepassingsbereik van de cao Verzekeringsbedrijf

VvAA Groep als geheel valt niet onder de verplichtstelling van de cao op grond van de werkingssfeer of het lidmaatschap van de werkgeversvereniging Verbond van Verzekeraars. Voor werknemers van VvAA waarop bepalingen uit de cao van het Verzekeringsbedrijf van toepassing zijn, zijn deze toegevoegd aan hun individuele arbeidsovereenkomsten.

Door nauwgezet de ontwikkelingen in de beloningsmarkt te volgen, kunnen waar nodig tijdig wijzigingen in ons beleid worden geïmplementeerd. Dit wordt periodiek geëvalueerd en, indien noodzakelijk, aangepast aan nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving.

Een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid

Jaarlijks bespreekt de Hoofddirectie de beloning van het VvAA-managementteam, de corporate managers en de overige leden van de *Identified Staff* met de Belonings- en Remuneratiecommissie. Onder de *Identified Staff* vallen degenen die het risicoprofiel van de onderneming bepalen of daar invloed op hebben, tot het hoogste of senior management behoren of controlefuncties uitoefenen (de *risk takers*). VvAA streeft naar een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid, dat ondersteunend is aan de strategie en aan het belang van alle VvAA-leden.

Het beleid:

- dient de integriteit, soliditeit en continuïteit van VvAA te bevorderen en in stand te houden; dient focus op duurzame waardecreatie voor VvAA-leden mogelijk te maken en transparantie te bevorderen en
- moet qua structuur en methodiek toepasbaar zijn op alle VvAA-collega's.

Ons beleid kent een vaste en een collectieve variabele belonings- component

VvAA belooft marktconform en gelijk werk wordt gelijk beloond. Hier wordt gericht onderzoek op verricht en uitkomsten daarover worden periodiek met de OR besproken. Tegelijkertijd wordt er gericht actie ondernomen op het moment dat verschillen daarom vragen. De beloning bestaat, conform het vastgestelde beloningsbeleid, voor collega's uit een vaste en een variabele component. VvAA vindt een goede en collegiale sfeer waarin medewerkers met elkaar samenwerken belangrijker dan een individuele prestatie. VvAA voert daarom een collectieve resultaatsdeling die een relatief beperkt deel uitmaakt van de totale beloning. Deze collectieve component - de collectieve resultaatuitkering - is gemaximeerd op 8% van het werkelijk ontvangen bruto jaarsalaris en is afhankelijk van een tweetal criteria:

- 1) het operationeel resultaat zoals dat is vastgesteld voor dat betreffende jaar en
- 2) de klanttevredenheid, gebruikmakend van de NPS-methode.

Beloningsbeleid Hoofddirectie en senior management

In (een addendum op) de arbeidsovereenkomst van de Hoofddirectie is overeengekomen dat zij geen gebruik zullen maken van persoonlijke hedgingstrategieën of een verzekering gekoppeld aan beloning en aansprakelijkheid om de risicobeheersingseffecten, die in de beloningsregelingen zijn ingebed, te mitigeren (verminderen).

Op grond van geldende wet- en regelgeving is de Raad van Commissarissen (RvC) verantwoordelijk voor het beloningsbeleid en de uitvoering van onderdelen ervan. De RvC wordt hierbij geadviseerd door de Benoemings- & Remuneratiecommissie. De leden van deze commissie zijn afkomstig uit de RvC. De uitvoering van het beleid wordt jaarlijks door de commissie getoetst. Deze toetsing gebeurt mede op basis van informatie van de afdelingen HRM, Juridische zaken, Compliance, Risk Management en Internal Audit.

Wij voldoen aan de vereisten die de Wbfo (Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen) stelt ten aanzien van de maximale beloning op jaarbasis.

Regeling beëindigingsvergoeding

De leden van de Hoofddirectie en het senior management komen in geval van ontbinding van de arbeidsovereenkomst – door opzegging door VvAA of door ontbinding op verzoek van VvAA – in aanmerking voor een beëindigingsvergoeding, mits deze beëindiging niet het voornaamste of enige gevolg is van het handelen of nalaten van de betrokken collega. Deze is gelijk aan zes maandsalarissen, vermeerderd met één maandsalaris voor elk volledig dienstjaar. De beëindigingsvergoeding bedraagt maximaal één jaarsalaris. Gedurende het boekjaar 2022 heeft VvAA Groep geen beëindigingsvergoedingen aan leden van de *Identified Staff* uitgekeerd en zijn er geen vergoedingen bij indiensttreding toegekend.

Beloningen

Beloningen voor het boekjaar 2022 (inclusief sociale lasten)			
Type risktaker	Aantal 31-12-2022	Vast	Variabel (CRU) in boekjaar 2022 uitbetaald
HD	2	€ 767.283	€ 24.004
Risktakers	7	€ 1.050.159	€ 18.812
Eindtotaal	9	€ 1.779.829	€ 42.816

VvAA heeft geen onder haar verantwoordelijkheid werkzame natuurlijke personen (alsmede het bedrijfsonderdeel waar zij in hoofdzaak werkzaamheden voor verrichten) die een totale jaarlijkse beloning van 1 mln. euro of meer ontvangen.

Medezeggenschap

6

Constructief overleg met de OR

De Hoofddirectie heeft ook in 2022 regelmatig overleg gehad met de Ondernemingsraad (OR). Er waren overlegvergaderingen die in een vaste frequentie hebben plaatsgevonden, voorafgegaan door agenda-overleg. Ook informeel was er contact om zaken af te stemmen of voor te bereiden, waaronder het ontwikkelen van ons beleid over hybride werken. Er is onder andere overleg geweest over de nieuwe Visie en Missie van VvAA, het oprichten van multidisciplinaire brancheteams die zich richten op product- en prijsoptimalisatie, de uitkosten en opvolging van het nieuwe medewerkersbetrokkenheidsonderzoek, de oprichting van VvAA Legal, diverse arbeidsvoorwaardelijke regelingen zoals de regeling vervroegde uitkering (RVU) en een verhoging van de vergoeding voor zakelijke kilometers.

De Hoofddirectie heeft het overleg tussen de OR en de Hoofddirectie als zeer constructief en plezierig ervaren. Aan de overlegvergaderingen neemt regelmatig een lid van de Raad van Commissarissen deel om een goed beeld te krijgen van het reilen en zeilen bij VvAA.

Deelnemingen

7

VvAA Groep heeft in een aantal bedrijven een belang (een 'deelneming'). Dit zijn zowel strategische deelnemingen als belangen die VvAA als belegging aanhoudt. In 2022 zijn er wijzigingen geweest in de deelnemingen.

Gilde Healthcare

VvAA Groep B.V. heeft deelnemingen in vier private equityfondsen van Gilde Healthcare (per 31 december 2022). Deze fondsen voorzien ondernemingen in de gezondheidszorg van groeikapitaal. Resultaten bij verkoop van belangen in ondernemingen en fondswaardemutaties beneden de kostprijs worden verwerkt in de resultatenrekening van VvAA Groep B.V.

Gilde Healthcare Services I

In 2022 heeft VvAA een belang van 10% in Gilde Healthcare Services I.

Gilde Healthcare Services II

In 2022 heeft VvAA een belang van 7,5% in Gilde Healthcare Services II.

Gilde Healthcare Services III

In 2022 heeft VvAA een belang van 7,5% in Gilde Healthcare Services III.

Gilde Healthcare Private Equity IV

In 2022 heeft VvAA een belang verkregen van 1,9% in Gilde Healthcare Private Equity IV.

SpotOnMedics en i-ASE

SpotOnMedics B.V. (SOM) levert met FysioOne een krachtig integraal cloud-based platform voor de fysiotherapiepraktijk. Dit platform biedt praktijken de mogelijkheid om afspraken in te plannen, behandelingen vast te leggen (EPD), declaraties te verzorgen en de financiële administratie te voeren.

Het platform geeft praktijken direct inzicht in de kwaliteit en de resultaten van de praktijkvoering. Begin 2022 heeft VvAA haar belang in SpotOnMedics Holding B.V. uitgebreid naar 100%. Eind 2022 is het belang van SpotOnMedics Holding B.V. in SpotOnMedics B.V. uitgebreid naar 100%. Daarmee zijn beide vennootschappen per balansdatum volledig eigendom van VvAA, waarmee we regie en grip hebben verkregen op SpotOnMedics.

i-ASE B.V. levert administratieve diensten, met name aan fysiotherapiepraktijken die cliënt zijn bij SpotOnMedics. VvAA heeft het belang van 49,9% in i-ASE B.V. in juni 2022 uitgebreid naar 100%.

Academie voor Medisch Specialisten

De Academie voor Medisch Specialisten B.V. (AMS) was een samenwerkingsverband van VvAA met de Federatie Medisch Specialisten en de Erasmus School of Health Policy & Management (Erasmus Universiteit Holding B.V.). De AMS richt zich op managementopleidingen voor medisch specialisten. VvAA had tot eind 2022 hierin een belang van 33,3%. In december 2022 is dit belang overgedragen aan de Federatie voor Medisch Specialisten.

VvAA Wijzer

VvAA Wijzer B.V. was een samenwerking tussen VvAA en Next2Company B.V. VvAA hield 70% van de aandelen in VvAA Wijzer B.V. Na een heroriëntatie op deze samenwerking en de activiteiten van VvAA Wijzer B.V. heeft VvAA Next2Company uitgekocht en de activiteiten gestaakt alsmede de vennootschap geliquideerd.

Belangrijkste financiële resultaten

8

De onrust op de financiële markten beïnvloedde het resultaat in 2022. Ons negatieve nettoresultaat kwam vooral door negatieve koersbewegingen van onze beleggingen, door hogere rentes als gevolg van gestegen inflatie. Het operationele resultaat (€ 6,0 mln.) is conform budget en vorig jaar (€ 5,9 mln.). In 2022 is VvAA volledig eigenaar geworden van de deelnemingen SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. Vanaf dat moment worden de resultaten van deze deelnemingen voor 100% meegeconsolideerd in de cijfers van VvAA Groep.

Resultaat voor belastingen

Het resultaat voor belastingen is in 2022 uitgekomen op - € 3,2 mln. (2021: € 20,0 mln.) voor € 22,4 mln. veroorzaakt door lagere opbrengsten uit beleggingen (waarvan 11,0 mln. eenmalig verkoopopbrengst 2021).

Ook zijn de resultaten van de deelnemingen SpotOnMedics Holding en SpotOnMedics B.V. (- € 2,0 mln.) en i-ASE (- € 0,3 mln.) voor het eerst meegenomen. Gecorrigeerd voor deze twee elementen is het resultaat voor belastingen in 2022 € 1,5 mln. hoger dan 2021 door betere resultaten van voornamelijk VvAA Schade en het Intermediairbedrijf.

Opbrengsten VvAA Groep

De opbrengsten van VvAA Groep bedragen over 2022 € 157,0 mln. (2021: € 157,2 mln.). De lagere opbrengst wordt voor € 11,4 mln. veroorzaakt door resultaat uit beleggingen. De opbrengsten vanuit de bedrijfsactiviteiten zijn met € 11,2 mln. toegenomen voornamelijk als gevolg van stijgende premie-inkomsten bij Schade en het feit dat SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. zijn meegeconsolideerd. De verdiende premie bij VvAA Schadeverzekeringen is gestegen naar € 117,4 mln. (2021: € 111,7 mln.) gerealiseerd door portefeuillegroei van met name Brand, Rechtsbijstand en Bedrijfsaansprakelijkheid. De opbrengst van het intermediair bedrijf (inclusief retourprovisie) is met € 0,7 mln. gestegen naar € 14,1 mln. door een stijging van de provisieopbrengsten uit bemiddeling van met name Verzuimadvies. Bij Advies en Diensten is de omzet gestegen naar € 17,2 mln. (2021: € 15,9 mln.) door hogere opbrengsten uit de dienstverlening uit het opstellen van jaarstukken. Onder de overige activiteiten zijn met ingang van 2022 de omzet van SpotOnMedics B.V. (€ 3,5 mln.) en i-ASE B.V. (€ 0,6 mln.) opgenomen.

Opbrengsten uit beleggingen

De opbrengsten uit beleggingen zijn met name door eenmalige koersresultaten gedaald met € 11,3 mln. van € 8,3 mln. in 2021 naar - € 3,0 mln. in 2022.

De stijging van de hypotheekrente leidde tot een ongerealiseerd koersverlies van € 6,1 mln. op hypotheekfondsen. Verder was sprake van € 0,6 mln. koersverlies op aandelenfondsen (2021: koerswinst € 2,8 mln.).

Genormaliseerde bedrijfskosten dalen licht

De totale bedrijfskosten bedroegen € 73,8 mln. (2021: € 68,1 mln.). Door de consolidatie van de deelneming SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. stijgen de totale kosten in 2022 met € 5,6 mln. Gecorrigeerd hiervoor zijn de totale bedrijfskosten in lijn met 2021. Dit is voornamelijk het gevolg van doorgevoerde efficiencyverbeteringen.

In onderstaande tabel wordt het resultaat voor belasting naar business line weergegeven:

Resultaat voor belasting naar business line		
(mln.)		
	2022	2021
Schadeverzekeringen	12,3	20,8
Intermediairbedrijf	0,6	-1,5
Advies en Diensten	-7,2	-6,6
Overige activiteiten	-8,9	-3,7
Resultaat uit verkoop deelnemingen	-	11,0
Resultaat voor belastingen	- 3,2	20,0

Schadeverzekeringen

Rendabele groei op kernproducten Rechtsbijstand en Bedrijfsaansprakelijkheid. Resultaten negatief beïnvloed door lagere beleggingsopbrengsten.

De netto verdiende premie bij schade is gestegen voornamelijk door stijging van de kernproducten Bedrijfsaansprakelijkheid (+ € 2,3 mln.) en Rechtsbijstand (+ € 0,8 mln.). Tevens is een groei zichtbaar bij Brand (+ € 0,8 mln.) en Verzuim (+ € 1,1 mln.).

De schaderatio is in 2022 met 2,8% punt gestegen tot 67,0%. De schadelast ontwikkelde zich licht negatief, met name op de eigen VvAA-portefeuille. Bij de productgroepen Auto en Reis is een forse stijging van schaderatio zichtbaar door de toename van het aantal meldingen door het wegvallen van de effecten van de COVID-19-pandemie. De meldingen zijn vanaf halverwege 2022 weer op het pre COVID-niveau. Bij Brand zien we, ondanks de grote stormschades van februari 2022 een licht lagere schaderatio als gevolg van het uitblijven van (verdere) grote schades. De productgroepen Bedrijfsaansprakelijkheid en Rechtsbijstand ontwikkelden zich eveneens gunstig voornamelijk door lagere meldingen.

Op de portefeuille van inkomende herverzekering is de combined ratio nog net boven de honderd maar wel significant verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Voornamelijk door een verbeterde schaderatio op arbeidsongeschiktheid.

De totale bedrijfskosten zijn iets gedaald ten opzichte van 2021 door een lagere inzet van stafafdelingen voor Schadeverzekeringen. Doordat de premie in 2022 hoger is, daalde de kostenratio in 2022.

De genoemde ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat de combined ratio (schaderatio en kostenratio) is uitgekomen op 87,0%. Dit ligt 1,2%punt hoger dan in 2021, voornamelijk doordat in 2021 een groot COVID-effect zichtbaar was.

Het resultaat voor belasting is uitgekomen op € 12,3 mln.. Dit is € 8,5 mln. lager dan in 2021. Deze daling wordt voor € 7,7 mln. veroorzaakt door lagere beleggingsbaten. Het overige deel wordt veroorzaakt door licht hogere combined ratio.

Intermediairbedrijf

Gestage groei van de opbrengsten leidt in 2022 tot zwarte cijfers

De opbrengsten (incl. retourprovisie) van het intermediairbedrijf zijn gestegen tot € 14,1 mln. (2021: € 13,4 mln.). De hogere opbrengsten zijn een gevolg van hogere provisieopbrengsten op verzuimverzekeringen. De bedrijfskosten bedroegen € 13,4 mln. en zijn met € 1,4 mln. gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit kwam onder andere door lagere inzet van stafafdelingen, efficiencyverbeteringen en lagere projectkosten.

Advies en Diensten

Jaar van investeringen in de toekomst

De omzet uit Advies en Diensten bedroeg afgelopen jaar € 17,2 mln. tegenover € 15,9 mln. vorig jaar. In 2022 is hard gewerkt aan het mogelijk maken van groei binnen de adviesorganisatie. Zo is binnen VvAA Belastingadviseurs en consultants een nieuw administratieproces geïmplementeerd. Binnen Werkgeversdesk is dit jaar gewerkt aan een vernieuwde positie, zodat deze vanaf 2023 in gebruik kan worden genomen.

We spelen hiermee in op de behoeften van onze leden en een efficiëntere werkwijze voor de collega's. De opbrengsten uit de dienstverlening van het samenstellen van jaarstukken en fiscaal advies zijn in 2022 gestegen. Dit komt door een hogere formatie en extra inzet op het realiseren van een inhaalslag, die nodig is om te kunnen voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving (als onderdeel van de WTZA).

De omzet uit het voeren van salarisadministraties is in 2022 verder gegroeid, met een groeiend aantal klanten. Daarnaast is de omzet uit aanvullend advies over salarisadministratie en loonheffing gestegen door groei in medewerkers met specialistische kennis op dit vakgebied. We volgen hiermee de gekozen richting om met de dienstverlening rond salarisadministratie een hogere klant- en kenniswaarde te bieden.

De opbrengsten uit de activiteiten binnen Opleiding, Training & Coaching zijn gestegen. Vooral binnen Teamcoaching zijn grote stappen gezet om het onderdeel klaar te stomen voor de beoogde groei.

De bedrijfskosten van Advies en Diensten zijn uitgekomen op € 24,4 mln. (2021: € 22,4 mln.). De stijging van de kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door de groei van de omzet en de hierboven genoemde investeringen, deels gecompenseerd door efficiencyverbeteringen.

Overige Diensten

Lager resultaat door resultaat deelnemingen

Binnen Overige Diensten komen de resultaten uit groepsbeleggingen, de resultaten van de deelnemingen en de kosten van de groep samen. Het resultaat is met € 5,3 mln. gedaald voornamelijk door lagere beleggingsresultaten (- € 3,8 mln.), resultaten van de deelneming SpotOnMedics (- € 1,5 mln.), SOM Holding (- € 0,6 mln.), deels gecompenseerd door lagere groepskosten als gevolg van doorgevoerde efficiencyverbeteringen.

De opbrengsten uit belegde middelen zijn lager dan in 2021. Dit komt door negatieve koersresultaten als gevolg van de gestegen inflatie en rente.

Vanaf 2022 worden de resultaten van de deelnemingen SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. meegeconsolideerd en verantwoord over Overige Diensten. Bij SpotOnMedics B.V. (- € 1,5 mln.) is er in 2022 fors geïnvesteerd in de stabiliteit van het platform en de professionaliteit van de organisatie. Dit heeft geleid tot hoge (eenmalige) kosten maar zorgt ervoor dat SpotOnMedics zich in 2023 kan richten op commerciële groei en daarmee verbetering van het resultaat.

Solvabiliteit (Solvency II) van Schadeverzekeringen verder gestegen

De solvabiliteit van VvAA Schadeverzekeringen is per jaareinde 2022 uitgekomen op 297% tegenover 280% ultimo 2021. In dit solvabiliteitspercentage is rekening gehouden met een voorgenomen dividenduitkering aan VvAA Groep van € 12,2 mln. Tegenover een daling van het eigen vermogen stond in 2022 een grotere daling van de kapitaaleis. Hogere rente en lagere aandelenkoersen hebben in 2022 geleid tot lagere risico's (door gedaalde voorzieningen, lagere symmetrische aanpassingen en hogere LACDT).

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na balansdatum geen materiële gebeurtenissen conform RJ 160 plaatsgevonden die noodzaken tot een bijstelling van de geconsolideerde jaarrekening van VvAA per 31 december 2022.

Naar aanleiding van de herijking van het beleggingsbeleid heeft VvAA in september 2022 een verzoek gedaan tot uittreding uit het fund of hedgefonds (dit fonds is opgenomen onder de beleggingen in noot 3). Dit verzoek wordt in 2023 verdeeld over vier kwartalen uitgevoerd. Bij deze transacties zullen de gerelateerde herwaarderingsreserves vrijvallen in het resultaat.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

9

Duurzaam beleggen

Bij het beheren van onze beleggingen en bij het selecteren van beleggingsfondsen houden we rekening met milieuaspecten, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur, kortweg ESG (Environment, Social and Governance). Onder deze aanpak vallen ook issues zoals mensenrechten, arbeidsomstandigheden, anti-omkoping en anti-corruptie.

Met maatschappelijk verantwoord beleggen willen we een bijdrage leveren aan een betere wereld voor huidige en toekomstige generaties. Nieuwe en toekomstige (Europese) wet- en regelgeving zetten bedrijven aan tot meer openheid over de effecten van hun handelen op mens en milieu, zoals klimaatverandering en verlies van biodiversiteit. Maar ook zonder de druk van die regels voelen we deze verantwoordelijkheid. Sinds 1 januari 2012 geldt voor het verzekeringsbedrijf van VvAA de Code Duurzaam Beleggen van het Verbond van Verzekeraars. Vervolgens is op 5 juli 2018 het multi-partijenconvenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) in de verzekeringssector gesloten. Met de ondertekening van het Nationaal Klimaatakkoord op 10 juli 2019 hebben diverse Nederlandse financiële instellingen, waaronder VvAA Schadeverzekeringen, zich verplicht de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. De code, het convenant en het commitment aan het Nationaal Klimaatakkoord maken integraal deel uit van ons beleggingsbeleid.

Biodiversiteit

In 2022 is er voor het in juli 2023 eindigende IMVO-convenant geen nieuw jaarthema gekozen. Biodiversiteit – het jaarthema van 2021 – bleef daarmee een van de focuspunten. VvAA Schadeverzekeringen ondersteunt vanaf 2022, mede in het kader van het IMVO-convenant, op het gebied van de bevordering van biodiversiteit samen met zeventien Nederlandse pensioenfondsen en verzekeraars een engagementtraject dat plaatsvindt met een internationaal opererende retail-onderneming. Via dit soort engagementtrajecten blijven beleggers in gesprek met bedrijven om gewenste gedragsveranderingen te bevorderen.

Beleggingen steeds 'groener'

Mede in het kader van het IMVO-convenant hebben we in 2022 de beleggingsportefeuille geanalyseerd op risico's voor negatieve impact op mens en milieu.

Daaruit bleek geen bovengemiddelde blootstelling aan sectoren of bedrijven met hoge ESG-risico's voor negatieve impact om conform ons ESG-beleid te adresseren. We streven met onze beleggingen op basis van ESG-integratie ook steeds meer naar het bereiken van positieve impact.

In het afgelopen jaar belegden we daarom onder meer in een duurzame obligatie van de Wereldbank en in green bonds van de Europese Investeringsbank. Dat bracht het aandeel van duurzame, sociale of groene obligaties eind 2022 op 26% (2021: 12%).

Ook bij de selectie van beleggingsfondsen heeft de ESG-integratie effect. Bijvoorbeeld door het actief stimuleren van verdere verduurzaming van woningen in Nederland door hypotheekfondsen waarin wij beleggen. In 2022 namen we ook het besluit om onze portefeuille aandelenfondsen verder te verduurzamen. Begin 2023 zijn we overgestapt van ESG-filtering op basis van het uitsluiten van de bedrijven met de slechtste ESG-scores naar positieve selectie van bedrijven volgens het best-in-class beginsel. Met die keuze brachten we ook de CO₂-voetafdruk verder terug.

Paris Proof Roadmap

In 2022 hebben we aanvullend geïnvesteerd in een fonds met Nederlandse huurwoningen. De mede op ESG-aspecten geselecteerde beheerder van dat fonds stuurt actief op huurderstevredenheid en duurzaamheid en stelde in 2022 een 'Paris Proof Roadmap' op. Het fonds waarin we beleggen wil al in 2045 CO₂-neutraal zijn en heeft daartoe een pad opgesteld met voorgenomen acties en tussentijdse mijlpalen. In 2045 is het totale energiegebruik teruggebracht tot <= 40 kWh per m² (dat is bij een label A-woning nu nog tot 160 kWh) en die energie wordt ook nog zelf groen opgewekt, zodat de uitkomst per saldo CO₂-neutraal is. Deze duurzaamheidsambitie wordt deels gerealiseerd met de bouw van nieuwe CO₂-neutrale huurwoningen en met planmatig investeren in onder meer isolatie en zonnepanelen voor bestaande huurwoningen.

In deze bedrijven wordt niet belegd

Wij hanteren een 'zwarte lijst' met uitgesloten bedrijven. Hiermee sluiten we uit dat we beleggen in entiteiten die bijvoorbeeld betrokken zijn bij de productie van of handel in controversiële wapens (zoals antipersoonsmijnen en clustermunten). VvAA heeft bewust ook geen beleggingen in tabaksbedrijven. Vanaf 2018 maken we voor belegging in aandelenfondsen alleen nog gebruik van fondsen die ESG-filtering toepassen. Hoewel bij hedgefondsen maatschappelijk verantwoord beleggen langzaam meer toepassing begint te krijgen, blijft het een complexe en minder transparante beleggingscategorie. Daarom bouwen we ons belang in hedgefondsen in 2023 volledig af ten gunste van aandelen en obligaties.

Geen directe invloed

Vooral om praktische redenen oefenen we bij het beheer van de beleggingsportefeuille zelf geen directe invloed uit op bedrijven, overheden of andere partijen. Dit hangt onder meer samen met onze hoofdzakelijk index-gedreven aanpak voor aandelenbeleggingen en de relatief geringe bedragen per entiteit waarin wij beleggen. Het stemrecht op de aandelen van bedrijven waarin we beleggen ligt daarbij ook bij de beheerders van de beleggingsfondsen waarin wij deelnemen. Door het gericht ondersteunen van collectieve engagement-trajecten is op onderdelen wel sprake van indirecte invloed. Daarbij laten we ons leiden door de SDG's waar VvAA op focust.

Betere gezondheidszorg tegen lagere kosten

In 2009 stond VvAA Investments aan de wieg van een initiatief, om geconcentreerd te beleggen in dienst-verlenende ondernemingen in de gezondheidszorg, de zogenoemde Gilde private equity fondsen. Inmiddels is dit initiatief uitgegroeid tot ruim € 870 mln. aan toezeggingen. Via een gespecialiseerde beheerder maken we samen met andere beleggers de verdere groei mogelijk van ondernemingen met een gezonde financiële hui-shouding. Het gaat om een zogenoemde buy-and-build strategie: na de aankoop aanvullend investeren en dat vaak in combinatie met de samenvoeging met andere

bedrijven die het geheel versterken. Deze beleggingen hebben als overkoepelend en zeer goed bij ons passend ESG-thema dat zij bijdragen aan betere zorg tegen lagere kosten voor de maatschappij. Het gaat dan concreet om de kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg en de toegang ertoe.

CO₂-voetafdruk beleggingen

In het kader van het IMVO-convenant en ons commitment aan het Nationaal Klimaatakkoord zijn de verzekeraars van VvAA in het jaarverslag van 2019 gestart met de rapportage van de CO₂-voetafdruk van hun beleggingen. Deze rapporteren we nu voor de vierde keer. In scope voor deze rapportage zijn alle beleggingen van VvAA Schadeverzekeringen (balanswaarde € 262,8 mln. en Solvency II-marktwaarde € 258,2 mln.): aandelenfondsen, funds of hedge funds, een vastgoedfonds, hypotheekfondsen en obligaties/leningen.

De CO₂-voetafdruk van onze beleggingsportefeuille is gebaseerd op informatie die we bij de beheerders van de beleggingsfondsen waarin we beleggen hebben opgevraagd en op informatie over de uitstoot van overheden en hun uitstaande schulden afkomstig van Eurostat. Voor supranationale obligaties gebruiken we het EU-gemiddelde als benadering. We hebben nog geen bron voor de CO₂-voetafdruk van overige obligaties/leningen.

VvAA Schadeverzekeringen							
CO ₂ -voetafdruk beleggingen per 31-12-2022						Idem per 31-12-2021	
			Marktwaarde in € mln	tCO ₂	tCO ₂ (€ mln)	tCO ₂ (€ mln)	tCO ₂
Gerapporteerd	€ 18,3	7%	Aandelenfondsen	939,6	51,2	47,6	998,0
	€ 27,5	11%	Fund(s) of hedgefunds	346,6	12,6	17,8	484,2
	€ 39,3	15%	Huurwoningfonds	200,4	5,1	5,5	215,2
	€ 47,0	18%	Hypotheekfondsen	558,9	11,9	10,3	585,3
	€ 10,5	4%	Staatsobligaties	27,3	2,6	2,7	30,3
	€ 60,5	23%	Supranationale obligaties	171,6	2,8	n.b.	n.b.
Subtotaal	€ 203,1	79%		2.244,5	11,1	14,9	2312,9
Niet-gerapporteerd	€ 55,2	21%	Overige obligaties/leningen	-	-	-	-
Totaal	€ 258,2	100%		2.244,5	11,1	14,9	2312,9

Ook VvAA Groep heeft een deel van haar vennoot-schappelijk vermogen in beleggingen geïnvesteerd. Dat gaat om een beleggingsportefeuille met een balanswaarde van € 92,8 mln., met daarin aandelen-fondsen, een fund of hedge funds, een vastgoedfonds en hypotheekfondsen.

Vanaf dit jaarverslag rapporteren we vooralsnog op vrijwillige basis ook de CO₂-voetafdruk van de beleggingsportefeuille van VvAA Groep zelf (met vergelijkende cijfers van het voorafgaande jaar).

VvAA Groep enkelvoudig							
CO ₂ -voetafdruk beleggingen per 31-12-2022						Idem per 31-12-2021	
			Marktwaarde in € mln	tCO ₂	tCO ₂ (€ mln)	tCO ₂ (€ mln)	tCO ₂
Gerapporteerd	€ 22,0	24%	Aandelenfondsen	1.127,1	51,2	47,6	1197,1
	€ 31,5	34%	Fund(s) of hedgefunds	396,7	12,6	17,8	554,2
	€ 36,0	39%	Huurwoningfonds	183,8	5,1	5,5	197,4
	€ 3,3	4%	Hypotheekfondsen	29,5	9,0	7,7	31,6
	-	0%	Staatsobligaties	-	-	-	-
	-	0%	Supranationale obligaties	-	-	-	-
Subtotaal	€ 92,8	100%		1.737,2	18,7	20,8	1980,3
Niet-gerapporteerd	-	0%	Overige obligaties/leningen	-	-	-	-
Totaal	€ 92,8	100%		1.737,2	18,7	14,9	2312,9

De term tCO₂eq staat voor 1.000 kilo CO₂-uitstoot of een met hetzelfde broeikaseffect tot gevolg hebbende uitstoot van andere gassen. In Nederland is bij beleggers veel steun voor het hanteren van de PCAF-methodologie. PCAF staat voor Partnership for Carbon Accounting Financials, waarin financiële instellingen uit vele landen samenwerken aan de ontwikkeling en het delen van Carbon Footprint-methodes. De gerapporteerde waarden hebben met name betrekking op de zogenoemde scope 1- en scope 2-uitstoot. Dat is respectievelijk de directe CO₂-uitstoot en de indirecte uitstoot die samenhangt met gekochte en verbruikte elektriciteit of warmte. Voor het huurwoningfonds is ook de scope 3-uitstoot inbegrepen in de gerapporteerde cijfers, dat betreft het energieverbruik van huurders.

Het aandeel van de hypotheken in de uitstoot van woningen wordt gecorrigeerd voor het deel dat de hypotheek vertegenwoordigt van de waarde van de woning (er wordt een zogenoemde LTV-correctie toegepast). Bij aandelen wordt de totale uitstoot van broeikasgassen in de PCAF-methode naar rato toegerekend aan de verstrekkers van kapitaal. De data van de fondsbeheerders en van Eurostat hebben we omgerekend naar de omvang van onze belangen per 31 december 2022. De kalibratie van de brongegevens verschilt wat peildatums betreft, van 2021 tot 2022. Positieve energielabelmigratie en inspanningen van burgers, bedrijven en overheden op het gebied van het klimaat zullen daarom naar verwachting gedeeltelijk met een lichte vertraging in onze rapportage tot uitdrukking komen.

Risicobeheer

10

Verbetering risicomanagement

2022 heeft in het teken gestaan van de verdere verbetering van het risicomanagement volwassenheidsniveau bij VvAA. Het risicomanagementteam is versterkt en wordt ultimo 2022 geheel door interne medewerkers ingevuld. Er is samen met directie en MT in 2022 een gedegen Strategische Risico Analyse uitgevoerd. Duidelijke belegging van het eigenaarschap en de monitoring van strategische risico's zorgen voor een actieve bijdrage in het realiseren van de strategische doelstellingen van VvAA.

De financiële risico's worden adequaat beheerst. De uitgevoerde ALM-studie en uitvoeren van de herziene beleggingsstrategie hebben hier in 2022 een positieve bijdrage aan geleverd. Door het gestructureerd uitvoeren van Risico en Control Self Assessments hebben alle betrokken afdelingen samen met Risk Management het Risico en Control framework van VvAA met name op Operationeel en IT-risico verbeterd. Met name de verbetering in de kwaliteit van de beschrijvingen en de heldere belegging van de verantwoordelijkheid voor risico's en beheersmaatregelen bij managers en medewerkers hebben hieraan bijgedragen. Het aantoonbaar beheersen van de belangrijkste risico's levert een positieve bijdrage aan een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering. Ten slotte is in nauwe samenwerking met ICT, HRM en de Information Security Officer de beheersing van de informatiebeveiligingsrisico's op het vereiste volwassenheidsniveau gebracht.

Duurzaam in Control

VvAA wil duurzaam in control zijn. Daartoe heeft VvAA een risicomanagementsysteem dat aansluit op de bedrijfsdoelstellingen en continu risico's identificeert, beoordeelt en monitort. Op basis van de uitkomsten sturen we bij en passen we systeemverbeteringen toe. Uitgangspunt hierbij is dat het lijnmanagement zelf verantwoordelijk is voor de uitvoering en de beheersing van zijn activiteiten, en voor het managen van de risico's waar VvAA aan is blootgesteld.

Risicosturing

De Hoofddirectie is eindverantwoordelijk voor de effectiviteit van de risicobeheersing en wordt hierin ondersteund door de functies in de tweede lijn (Risk, Compliance, Actuarieel). Zij adviseren de directie over de risicokaders, faciliteren het lijnmanagement bij de risicobeheersing, monitoren de effectiviteit van beheersmaatregelen en doen voorstellen voor verbetering.

Tweedelijns functies

De risicomanagementfunctie (RMF), de Compliance-functie (CF) en de Actuariële functie (AF) zijn in de oordeelsvorming en rapportage volledig onafhankelijk.

Zij rapporteren direct aan de Hoofddirectie en het Audit & Risk Committee van de RvC. Het aandachtsgebied van de RMF en CF omvat alle onderdelen van VvAA Groep B.V. met daarinbinnen specifieke aandacht voor de intragroepverhouding van de vergunninghoudende entiteiten. Het aandachtsgebied van de Actuariële functiehouder omvat de verzekeringsentiteit VvAA Schadeverzekeringen N.V. van VvAA Groep B.V. De Actuariële functie wordt extern ingevuld. De RMF, CF en AF vervullen binnen VvAA ieder hun eigen rol binnen de tweede lijn, maar stemmen hun werkzaamheden onderling op elkaar af.

Derde lijn

Interne Audit Functie (IAF) opereert onafhankelijk van alle andere organisatieonderdelen in de derde lijn. De IAF geeft een objectief oordeel over het functioneren van de eerste en de tweede lijn. Ook geeft zij (on)gevraagd advies over mogelijke verbeteringen in het risicomanagementsysteem.

Risicocomités

Ter ondersteuning van het monitoren van het risicoprofiel heeft VvAA drie risicocomités ingesteld:

- 1) Het Balans Management Committee (BMC): ter ondersteuning van het beheersen van het risicoprofiel op het gebied van beleggingsrisico's, liquiditeits- en kapitaalsplanning en het reduceren van risico's op de balans door herverzekeringen. Het BMC wordt actief meegenomen bij de ALM, het nemen beleggingsbeslissingen en het inkoopprogramma herverzekeringen, in het bijzonder met betrekking tot de gekozen herverzekeringsstructuren. Het BMC bereidt besluiten voor ten behoeve van het directieoverleg;
- 2) Het VvAA Insured Risk Committee (IRC) is het platform waar inhoudelijk een oordeel wordt gevormd over de exposure en ontwikkeling van de verzekerde risico's en adviseert vanuit die rol de Directie over het verzekeringstechnische risico's. Het IRC bewaakt voorts de tijdige review van de beleidsstukken waarover zij adviseert.
- 3) Het VvAA Non-Financial Risk Committee (NFRC) richt zich op de beoordeling en monitoring van de operationele, IT en compliance risico's.

Alle drie de comités hebben een adviserende en beleidsvoorbereidende taak aan het directieoverleg van Schade en van Groep.

Risicobereidheid

De risicobereidheid is de mate waarin VvAA bereid is risico te nemen om haar strategische doelen te bereiken. VvAA wil dat de continuïteit van de organisatie behouden blijft en wil zekerheid bieden aan haar leden. De risicobereidheid van VvAA is daarom behoudend. De risicobereidheid is beschreven in statements per risicogebied. Per statement zijn de risicotoleranties bepaald. Op basis van deze toleranties worden de gemeten risico's aan de risicobereidheid getoetst. Daarmee wordt sturing gegeven aan het bereiken van de organisatiedoelstellingen en het actief managen van de risico's.

Risicocapaciteit: Het kapitaalbeleid geeft sturing aan de inzet van het beschikbare kapitaal: de risicocapaciteit. VvAA heeft beperkte mogelijkheden om op korte termijn extra kapitaal aan te trekken.

Risicohouding: Verder heeft VvAA Schadeverzekeringen N.V. een risicohouding voor kapitaal dat gelijk is aan een interne normsolvabiliteit van 160% van het solvabiliteitskapitaalvereiste en een streefsolvabiliteit van 200%. Dit is in lijn met het Solvency II-raamwerk. Hierbij is de interne normsolvabiliteit zo bepaald dat frequente onder-schrijding van de 100% SCR-kapitaalsnorm wordt voorkomen. Boven de normsolvabiliteit wordt een extra kapitaalbuffer aangehouden in de vorm van een streefsolvabiliteit, die zorgdraagt voor continuïteit in beleid.

Strategische buffer VvAA: Schadeverzekeringen N.V. houdt daarboven nog een strategische buffer aan voor haar wendbaarheid. Het resterende kapitaal boven de strategische buffer wordt jaarlijks aan dividend uitgekeerd aan VvAA Groep B.V.

Risicoprofiel: Het risicoprofiel van VvAA hangt in belangrijke mate samen met de verzekeringstechnische risico's (in VvAA Schadeverzekeringen N.V.) en de beleggingsrisico's.

Het risicoprofiel van VvAA kent zes materiële risicocategorieën:

- 1) verzekeringstechnisch risico;
- 2) marktrisico (inclusief prijs- en liquiditeitsrisico's);
- 3) matching- en renterisico;
- 4) kredietrisico;
- 5) operationele risico's;
- 6) strategische en reputatierisico's (inclusief uitbestedingsrisico's).

Ad 1.: verzekeringstechnisch risico: Het verzekerings-technisch risico betreft de risico's die samenhangen met een ongunstige verandering in de waarde van verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen in de verzekeringsportefeuille. Dit risico is onder te verdelen in schaderisico en zorgrisico.

Schaderisico: Risico's komen voort uit de premiestelling en acceptatie van de verzekeringscontracten bij VvAA Schadeverzekeringen N.V. Deze risico's worden met name verkleind door portefeuillemanagement, uitsluitingen, dekkingslimieten en herverzekering. Het doel hiervan is verhoogde risico's te normaliseren.

Binnen het schaderisico zijn de risico's samenhangend met het product AVB (medische beroepsaansprakelijkheid) het meest significant. De technische voorziening eigen rekening met betrekking tot medische aansprakelijkheid bedraagt een groot deel van de totale technische voorziening eigen rekening.

De afhandeling van medische aansprakelijkheidsclaims is in de regel een langdurig proces, waarvan de uitkomst vooraf moeilijk is in te schatten. Bovendien kunnen de parameters tijdens de schade-afhandeling significant veranderen.

Zorgrisico: Risico's komen met name voort uit inkomende herverzekeringscontracten voor arbeids-ongeschiktheidsverzekeringen. Binnen deze categorie zijn het invaliditeitsrisico en het revalideringsrisico de grootste risico's.

Ad 2.: marktrisico (inclusief prijs- en liquiditeitsrisico's): Marktrisico's hangen vooral samen met de blootstelling aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen de beleggingsportefeuille.

Aandelen(prijs-)risico: VvAA belegt voor de lange termijn in zakelijke waarden (aandelenfondsen en andere beleggingsfondsen). Hierbij maakt ze gebruik van portefeuillespreiding voor risicoreductie. Daarnaast belegt VvAA in minder liquide beleggingen met een relatief geringe gevoeligheid voor bewegingen van aandelen-, obligatie- en valutakoersen.

Liquiditeitsrisico: VvAA beschikt over liquiditeiten en een beleggingsportefeuille met voldoende goed verhandelbare effecten (obligaties en aandelenfondsen), zodat ze ook op korte termijn haar verplichtingen zal kunnen nakomen.

Vastgoedrisico: VvAA belegt in participaties van een institutioneel beleggingsfonds in Nederlandse huurwoningen.

Valutarisico: Bij de beleggingen in aandelenfondsen is sprake van directe en indirecte valutarisico's die door VvAA niet worden afgedekt.

Spreadrisico's: Spreadrisico's zijn risico's die ontstaan wanneer de waardering van bedrijfsleningen verandert door de marktinschatting van de kredietwaardigheid van de debiteuren. Hierbij zijn marktsentiment en kredietwaardigheid van de debiteur de belangrijkste factoren.

Concentratierisico's: Wanneer VvAA al haar beleggingen in één enkele partij zou beleggen is het concentratierisico bij faillissement van die partij erg hoog. Om dit risico te beperken wordt er door VvAA gespreid belegd.

Ad 3.: matching- en renterisico: VvAA streeft naar afstemming van de rentegevoeligheid van haar beleggingen en haar verplichtingen. De per saldo rentegevoeligheid wordt berekend op basis van de toekomstige beleggings- en verzekeringskasstromen en hun rentetypisch gewogen gemiddelde looptijd (de duration).

De duration van de activa en de verplichtingen zijn goed gematcht. VvAA heeft het overblijvende renterisico niet afgedekt.

Ad 4.: kredietrisico: Het kredietrisico heeft bij VvAA voornamelijk betrekking op liquide middelenposities, hypotheekfondsen en vorderingen op (her)verzekeraars. Bij de samenstelling en de selectie van (her)verzekeraars wordt nadrukkelijk gelet op de kredietwaardigheid van de debiteuren (zoals onder meer tot uitdrukking komt in de geldende 'credit rating').

Ad 5.: operationele risico's: Operationeel risico is het risico dat kan ontstaan door inadequate of falende interne processen, procedures, systemen of foutief menselijk handelen. Het beheersen van deze risico's wordt bewerkstelligd door het systematisch identificeren, beoordelen, beheersen, monitoren van en rapporteren over deze risico's. Hiervoor heeft VvAA het VvAA Interne Controle Systeem (VICS) ingericht.

Ad 6.: strategische en reputatierisico's: VvAA beseft dat haar continuïteit op lange termijn afhankelijk is van de relatie met haar leden, klanten en andere stakeholders. VvAA ziet de volgende strategische- en reputatierisico's:

- Tekortschietende beveiliging van informatie
- Onderbrekingen van de dienstverlening
- Onjuiste, niet-afgestemde informatie en communicatie aan klanten
- Productontwikkeling met impact op leden van VvAA
- Klachten en claims van leden en klanten
- Onvoldoende kwaliteit van processen
- Foutieve berichtgeving op (social) media
- Non-compliance met wet- en regelgeving
- Onjuiste financiële verslaggeving
- Niet-integer gedrag
- Ongewenste activiteiten en gedragingen door collega's, partners en leveranciers.

De strategische en reputatierisico's worden beheerst als onderdeel van het VICS.

Own Risk & Solvency Assessment: Het jaarlijkse Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) proces geeft VvAA inzicht in de samenhang tussen strategie, de materiële risico's die ons kunnen bedreigen, de mogelijke consequenties hiervan voor onze kapitaalpositie en de mogelijkheden om de risico's te managen. De impact hiervan op de kapitaalpositie is op basis van het huidige risicoprofiel (met diverse stress-scenario's) door-gerekend. Deze berekeningen laten zien dat VvAA in staat is zware tot zelfs extreme schokken op te vangen zonder insolvent te worden.

Compliance en Integriteit

11

VvAA hecht veel waarde aan compliance en integriteit. Als ledenorganisatie hebben we een grote verantwoordelijkheid om integer te denken en te handelen. Vanuit regelgeving én vooral omdat we dat zelf willen, hanteren we verschillende spelregels op het gebied van integriteit.

Integriteit & gedragscodes

Al onze medewerkers leggen de eed of belofte af. Daarmee verklaren zij hun functie integer en zorgvuldig uit te oefenen. Daarnaast geven diverse VvAA-gedragscodes en beleidsstukken richting aan integer handelen. Bijvoorbeeld op het gebied van neven-activiteiten, giften- en relatiegeschenken en het beheersen van frauderisico.

VvAA wil een veilige en integere omgeving realiseren voor alle collega's die bij en voor ons werken. Als er onregelmatigheden plaatsvinden, hebben we een interne meldregeling en een externe vertrouwenspersoon.

Beheersing van compliance-risico's

We vinden het essentieel dat we wet- en regelgeving goed naleven. Zowel de directie, het management als medewerkers zijn hiervoor verantwoordelijk. De compliance-functie ondersteunt en adviseert de organisatie hierbij en ziet toe op de naleving van wet- en regelgeving. Belangrijke compliance-thema's zijn de beheersing van Ken uw Klant, zorgplicht, frauderisico, privacy en informatiebeveiliging.

Ontwikkelingen Compliance functie

2022 heeft in het teken gestaan van de verdere professionalisering van Compliance bij VvAA. Het Compliance-team is versterkt en wordt ultimo 2022 geheel door interne medewerkers ingevuld. De Functionaris Gegevensbescherming is ook in het Compliance-team gepositioneerd en ingevuld door een interne medewerker. Met de nieuwe, vaste bezetting in het Compliance-team zal de verdere professionalisering en ontwikkeling van de Compliance-functie worden doorgezet.

SIRA en Integrity Risk Appetite

Jaarlijks voert VvAA een Systematische Integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit. Dit is een systematische analyse van mogelijke integriteitsrisico's binnen een organisatie en hoe deze worden beheerst. De SIRA is in 2022 alleen voor VvAA Schade uitgevoerd. VvAA heeft ook een Integrity Risk Appetite vastgesteld.

Dit geeft antwoord op de vraag welke integriteitsrisico's een organisatie acceptabel vindt na het toepassen van de beheersmaatregelen.

Fraudebeheersingsbeleid

VvAA heeft een centraal fraudebeheersingsbeleid voor maatregelen die de detectie en preventie van fraude ondersteunen. Daarmee willen we frauduleus gedrag en (financiële) schade voorkomen. Dit streven we na door het beheersen van interne en externe frauderisico's, en het tijdig signaleren, afhandelen en terugdringen van fraude. Fraudebeheersing maakt geïntegreerd deel uit van een integere bedrijfsvoering.

Personalia

Raad van Commissarissen

Mr. E.A. Kleijnenberg, *voorzitter*^{1,2}

Mw. dr. E.A. Bakum²

R. Icke RA^{1,2}

Mw. drs. M. Stoks-Goosensen³

¹ lid van het Audit & Risk Committee

² lid van de Benoemings- en Remuneratiecommissie

³ bestuurslid Vereniging VvAA

Hoofddirectie

Drs. B. Janknegt, *voorzitter*

Mw. drs. M.A.A.M. Hendriks-Muijs AAG, *CFRO*

Houders van sleutelfuncties

Mw. S.R. Proper MSc RA, *Manager Internal Audit*

B. van Oirsouw MSc, *sleutelfunctionaris Compliance*

H.J. van Zadelhoff LLB BBA CCP CIPP-E,
functionaris voor de gegevensbescherming

Drs. P.T.B.M. van Kampen AAG, *Actuarieel Functiehouder*
VvAA Schadeverzekeringen

W.K.A. Bot, *sleutelfunctionaris Risk Management*

Ondernemingsraad

(stand per 1 februari 2023)

Mw. mr. E.M.F. Bennink

Mw. E. Eenink-Arntzen

Mr. L. Engelberts RB

Mw. E. Franken

Mw. mr. B.C. Geelhoed

J.W. Gutteling

J.A. van Ham

A. Kalay

P.M. Mok

W.H.J. Noordzij

J.H. Renkema

Mw. mr. B.M. Rol

Drs. F.C. Wit, CFA

Mw. E.B. Hofman-Detmers LLM, *ambtelijk secretaris*

Accountant

KPMG Accountants N.V.

Fiscaal adviseur

Ernst & Young Belastingadviseurs LLP

VvAA Groep B.V.

Hoofdkantoor

Orteliuslaan 750

3528 BB Utrecht

*N.B. Bovenstaand adres geldt
voor alle bedrijfssonderdelen*

Regiokantoren

Alkmaar

Hertog Aalbrechtweg 30B

1823 DL Alkmaar

Amsterdam

Smart Business Center

Daalwijkdreef 47

1103 AD Amsterdam

Groningen

L.J. Zielstraweg 1

9713 GX Groningen

Maastricht

Robert Schumandomein 4C

6229 ES Maastricht

Nijmegen

Keizer Karelplein 32E

6511 NH Nijmegen

Rotterdam

Rivium Quadrant 141-151

2909 LC Capelle aan den IJssel

Zwolle

Hanzeallee 10

8017 KZ Zwolle

VvAA Schadeverzekeringen N.V.

Directie: Drs. B. Janknegt

Mw. drs. M.A.A.M. Hendriks-Muijs AAG

E.J.M. de Cooker, *MBA, MA*

VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V.

Directie: VvAA Groep B.V.

VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V.

Directie: VvAA Groep B.V.

VvAA Investments B.V.

Directie: VvAA Groep B.V.

VvAA Opleidingen & teamcoaching B.V.

Directie: Drs. B. Janknegt

Stichting VvAA Rechtsbijstand

Directie: Mr. S. Stevens

SpotOnMedics Holding B.V.

Directie: VvAA Investments B.V.

SpotOnMedics B.V.

Directie: G.J. van den Enden MBA

i-ASE B.V.

Directie: Drs. A.H. Kamerling

Social media

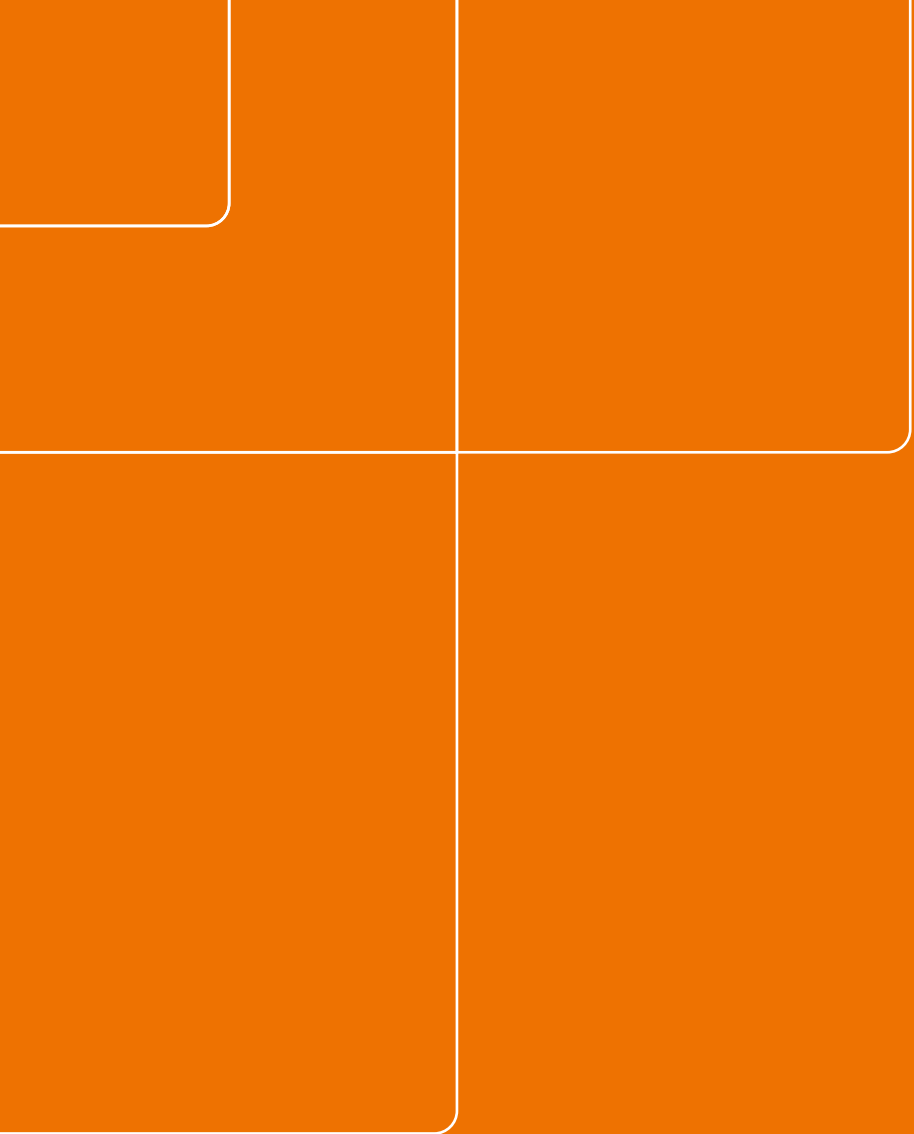
 [instagram.com/vvaa_nl](https://www.instagram.com/vvaa_nl)

 [linkedin.com/company/vvaa](https://www.linkedin.com/company/vvaa)

VvAA student

 [instagram.com/vvaastudent](https://www.instagram.com/vvaastudent)

 [facebook.com/vvaastudent](https://www.facebook.com/vvaastudent)

Jaarrekening 2022

Geconsolideerde balans per 31 december 2022

vóór resultaatbestemming (x € 1.000)

Activa	Noot	2022	2021
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	8.958	4.266
Materiële vaste activa	2	5.160	5.724
Financiële vaste activa			
Beleggingen	3	355.543	361.933
Andere deelnemingen	4	18.754	13.801
Overige vorderingen	5	4.817	7.091
Latente belastingvorderingen	6	798	0
		379.912	382.825
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	7	20.840	16.259
Liquide middelen	8	97.263	109.454
		512.133	518.528
Passiva			
Groepsvermogen			
Eigen vermogen		272.043	283.895
Stichtingsvermogen		12	0
Minderheidsbelang derden		0	88
		272.055	283.983
Voorzieningen			
Technische voorzieningen eigen rekening	10	197.470	188.955
Overige voorzieningen	11	5.244	8.525
Langlopende schulden			
	12	2.033	1.891
Kortlopende schulden			
	13	35.331	35.174
		512.133	518.528

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022

	Noot	2022	2021
(x € 1.000)			
Bedrijfsopbrengsten			
Verdiende premies	15	116.741	111.138
Resultaat uit beleggingen	16	-2.999	8.285
Provisieopbrengsten	17	18.680	18.722
Opbrengsten uit dienstverleningsactiviteiten en overige opbrengsten	18	24.600	19.023
Som der bedrijfsopbrengsten		157.022	157.168
Bedrijfslasten			
Schaden, uitkeringen en mutaties verzekeringsverplichtingen	19	-78.611	-71.749
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	20	-27.441	-26.852
Lonen en salarissen	21	-30.158	-28.009
Sociale lasten en pensioenlasten	22	-11.055	-10.079
Afschrijvingen en bijzondere waarderveminderings op immateriële en materiële vaste activa	23	-3.894	-2.420
Overige bedrijfskosten	24	-9.060	-9.088
Som der bedrijfslasten		-160.219	-148.197
Resultaat uit verkoop deelnemingen		0	11.029
Resultaat voor belastingen		-3.197	20.000
Belastingen	25	130	-1.430
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	26	10	4.487
Resultaat na belastingen		-3.057	23.057
Aandeel derden in resultaat	27	53	37
Nettoresultaat		-3.004	23.094

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022

	Noot	2022	2021 *
(x € 1.000)			
Resultaat voor belastingen		-3.197	20.000
Aanpassingen voor:			
Resultaat andere deelnemingen		0	-11.030
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	1&2	3.894	2.420
Afschrijvingen agio/diosagio en ongerealiseerde herwaarderingsen		6.992	-4.272
Veranderingen in verzekeringsactiviteiten:			
Mutatie technische voorzieningen eigen rekening	10	8.515	6.843
Mutatie uit hoofde van depots bij verzekeraars	3	1.118	1.018
		9.633	7.861
Overige mutaties	30	-4.497	-9.358
Veranderingen overige voorzieningen	11	-416	906
Veranderingen in werkkapitaal	31	-3.461	531
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		8.948	7.058
Ontvangen interest		971	1.537
Ontvangen dividend		3.122	4.670
Betaalde winstbelasting		-3.980	1.074
Kasstroom uit operationele activiteiten		9.061	14.339
Investerings in:			
Andere deelnemingen en overige vorderingen	4&5	-4.394	-8.865
Verwerving groepsmaatschappijen		-1.175	0
Immateriële en materiële vaste activa	1&2	-2.241	-2.288
Beleggingen	3	-27.047	-18.813
Desinvesteringen:			
Andere deelnemingen en overige vorderingen	4&5	137	26.381
Beleggingen	3	14.218	24.624
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-20.502	21.039
Aflossing langlopende schulden		-75	0
betaald dividend aan aandeelhouders		-675	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-750	0
Mutatie geldmiddelen		-12.191	35.378
Samenstelling geldmiddelen			
Stand per 1 januari		109.454	74.076
Mutatie lopend boekjaar		-12.191	35.378
Stand per 31 december	8	97.263	109.454

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Overzicht van het totaalresultaat

	Noot	2022	2021
(x € 1.000)			
Nettoresultaat		-3.004	23.094
Herwaardering beleggingen		-12.637	14.143
Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen		4.393	-2.311
Totaalresultaat		-11.248	34.926

Toelichting behorende bij de geconsolideerde jaarrekening 2022

Algemeen

Activiteiten en doelstelling

VvAA Groep B.V., gevestigd te Utrecht, Orteliuslaan 750 (KvKnummer 30041399) is een besloten vennootschap, waarvan de gewone aandelen voor 100% in het bezit zijn van Vereniging VvAA. Daarnaast is één prioriteitsaandeel van nominaal 1 euro door VvAA Groep B.V. uitgegeven aan de Stichting Prioriteit VvAA Groep. Aan het prioriteitsaandeel zijn bijzondere goedkeuringsrechten verbonden.

VvAA Groep B.V. (hierna: VvAA) is een organisatie die opereert in het hart van de Nederlandse gezondheidszorg en diensten verleent voor ruim 134.000 medici, paramedici, (para)medischstudenten en zorginstellingen. Sinds haar oprichting in 1924 is VvAA uitgegroeid tot een partner voor alle zorgprofessionals, tijdens hun hele levensloop. VvAA biedt (zorgspecifieke) verzekeringen, financiële diensten, belastingadvies en accountancy en juridisch advies. Daarnaast biedt VvAA begeleiding bij praktijkfinanciering, vestigingsbegeleiding, opleidingen, carrièrebegeleiding, en (team)coaching. Het VvAA hoofdkantoor is gevestigd in Utrecht en VvAA heeft regiokantoren door het land.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Voor zover dit het inzicht bevordert, is aansluiting gezocht bij gebruiken in de branche.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, zo nodig onder aftrek van voorzieningen tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan derden zijn overgedragen.

De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie wordt weergegeven in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Indien het voor het geven van het in art.2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Technische voorzieningen

Kenmerkend voor technische voorzieningen is dat deze verplichtingen zich over meerdere jaren uitstrekken en dat het management per balansdatum schattingen en aannames moet maken omtrent de kans dat een bepaalde verplichting zal leiden tot een betaling, alsmede omtrent de omvang van het vermoedelijk te betalen bedrag. Er kunnen zich ontwikkelingen voordoen in de toekomst, bijvoorbeeld wijzigingen in marktomstandigheden en wetgeving, die ertoe leiden dat de daadwerkelijke verplichting afwijkt van de voorziening.

Voorzieningen

Bij het bepalen van voorzieningen wordt gebruik gemaakt van schattingen van de omvang van de verplichting en van het moment waarop de verplichtingen ontstaan.

Onderhanden werk

Bij de waardering van de onderhanden werk positie wordt voornamelijk de Percentage of Completion-methode (PoC) toegepast, waarbij zowel de projectopbrengsten als de projectkosten in de jaarrekening worden verwerkt naar rato van de verrichte prestaties. Verwachte verliezen worden direct ten laste van de resultatenrekening gebracht. Indien de dienstverlening niet bestaat uit een vooraf vaststaand aantal handelingen, worden de opbrengsten lineair over de periode verwerkt. Bij de bepaling van de projectopbrengsten en de projectkosten wordt gebruik gemaakt van schattingen.

Grondslagen voor consolidatie

Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de onderneming meer of minder invloed verschaffen.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, of uit praktische overwegingen op een ander moment dan het moment van de verwerving mits dit geen materiele invloed heeft op vermogen en resultaat. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Wijzigingen in de consolidatiekring in het lopende boekjaar zijn:

- Per 31 januari 2022 heeft VvAA Investments B.V. haar belang in SpotOnMedics Holding B.V. uitgebreid van 66,67% naar 100% en is daarmee volledig eigenaar geworden.
- SpotOnMedics Holding B.V. heeft per 22 december haar belang in SpotOnMedics B.V. uitgebreid van 99% naar 100%.

- VvAA Investments B.V. heeft haar belang in i-ASE B.V. per 9 juni 2022 vergroot van 49,9% naar 100% en is daarmee volledig eigenaar geworden.
- VvAA Wijzer is per 31-12-2022 geliquideerd.

De cijfers van SpotOnMedics Holding B.V. en SpotOnMedics B.V. zijn over het gehele jaar 2022 in de consolidatie betrokken. De cijfers van i-ASE zijn meegeconsolideerd vanaf 1 juni 2022. Voor een totaal overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar noot 36 'Deelnemingen'.

De cijfers van Stichting VvAA Rechtsbijstand zijn met ingang van 1 september 2022 onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening.

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht binnen het groepsvermogen. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde winst- en verliesrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in de functionele valuta door omrekening tegen de contante wisselkoers die geldt op de datum van de transactie tussen de functionele valuta en de vreemde valuta's. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de winst- en verliesrekening in de periode dat zij zich voordoen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst- en verliesrekening. De immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting. De levensduur van programmatuur en software is gesteld op maximaal vijf jaar. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten is een wettelijke reserve onder het eigen vermogen gevormd.

Periodiek wordt de levensduur van de immateriële vaste activa beoordeeld en zo nodig aangepast.

Bij buitengebruikstelling van deze activa wordt de resterende boekwaarde in de winst- en verliesrekening verwerkt. Bij buitengebruikstelling van deze activa wordt de resterende boekwaarde in de winst- en verliesrekening verwerkt.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder de rubriek Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Goodwill

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen (inclusief direct aan de overname gerelateerde transactiekosten) en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De geactiveerde positieve goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op vijf jaar. De afschrijvingskosten worden verantwoord ten laste van de winst- en verliesrekening. Bij gehele of gedeeltelijke verkoop van een deelneming wordt de aan het verkochte deel toegerekende positieve goodwill proportioneel afgeboekt en ten laste van het boekresultaat gebracht.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De onderneming past de componentenbenadering toe voor materiële vaste activa indien belangrijke afzonderlijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn. Rekening houdend met verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

De levensduur van informatieverwerkende apparatuur en hardware en programmatuur is gesteld op maximaal vijf jaar, vervoermiddelen op vier jaar en verbouwingen, kantoorinventaris en overige bedrijfsmiddelen op maximaal tien jaar. Periodiek wordt de levensduur van de materiële vaste activa beoordeeld en zo nodig aangepast.

Bij vervreemding of buitengebruikstelling van deze activa wordt het verschil tussen opbrengst en boekwaarde in de winst- en verliesrekening verwerkt. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt jaarlijks beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat, als hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen deze twee waarden. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Als er indicaties aanwezig zijn dat een eerder verantwoorde afwaardering verminderd is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Wanneer de geschatte waarde hoger is dan de boekwaarde, wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardeverminderingverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

Bijzondere waardeverminderingen van financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst- en verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de onderneming historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waarde wijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening verantwoord.

Handels- en huurdebiteuren die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering worden collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. De beoordeling van de oninbaarheid van de vorderingen geschiedt door een ouderdomsanalyse op de openstaande vorderingen waarbij afhankelijk van de ouderdom een percentage wordt voorzien. De gebruikte percentages over de verschillende ouderdomscategorieën zijn gebaseerd op historische ervaring. Uitgangspunt hierbij is dat het percentage te voorzien per categorie toeneemt naarmate de ouderdom (en derhalve het risico) toeneemt, waarbij ook geldt dat alle posten > 360 dagen voor 100% worden voorzien. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren. De boekwaarde van vorderingen wordt verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren. Vorderingen die niet incasseerbaar zijn worden afgeboekt van de voorziening. Andere toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Deelnemingen

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Deelnemingen waar invloed van betekenis wordt uitgeoefend worden vervolgens gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waardering-grondslagen van de onderneming gehanteerd. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden vervolgens gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met de economische kenmerken en risico's van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie

van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderings-grondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst- en verliesrekening.

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Belangen in beleggingsentiteiten

Dit betreft een aantal beleggingsfondsen dat wordt beheerd en gebruikt ter collectieve belegging waarbij de deelnemers delen in de opbrengsten van deze beleggingen. De aandelenfondsen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij gebruik wordt gemaakt van marktnoteringen. De hedgefonds worden met name gewaardeerd op basis van afgeleide marktnoteringen met waarneembare marktdata waarbij de beheerder de waarde van het fonds bepaalt op basis van objectieve onderliggende waarden in de markt.

De hypotheek- en vastgoedfondsen worden gewaardeerd op basis van waarderingsmodellen en -technieken niet gebaseerd op marktdata. Bij hypotheekfondsen bepaalt de beheerder de waarde van het fonds voornamelijk op basis van het modelmatig waarderen van de hypotheken op basis van waarneembare marktdata rekening houdend met de inschatting van de vervroegde aflossingen.

Bij vastgoedfondsen bepaalt de beheerder de waarde van het fonds voornamelijk op basis van de taxatiewaardes van het vastgoed in portefeuille.

Indien de meest recente opgave betrekking heeft op een oudere datum dan de balansdatum, vindt een correctie plaats op basis van de ontwikkeling van een relevante index. Dit geldt met name voor funds of hedgefonds.

De gerealiseerde waardeveranderingen worden in het resultaat verantwoord. De ongerealiseerde waardeveranderingen worden opgenomen in een herwaarderingsreserve, rekening houdend met belastingen. Voor zover deze reserve onvoldoende is om negatieve waardeveranderingen per belegging op te vangen, worden deze ten laste van het resultaat gebracht. Daaropvolgende waardestijgingen worden tot het niveau van de kostprijs eerst in de winst- en verliesrekening verwerkt en boven het niveau van de kostprijs in de herwaarderingsreserve.

Beleggingen in vastrentende waarden

Dit betreft obligaties en andere vastrentende waardepapieren, vorderingen uit hypothecaire leningen en vorderingen uit andere leningen. Deze zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs door middel van de effectieve rentemethode, zo nodig onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. In de berekening wordt rekening gehouden met agio of disagio op het moment van verkrijging. Waardering tegen (geamortiseerde) kostprijs geldt indien het voornemen en de mogelijkheid bestaan de vastrentende waarden tot het einde van de looptijd aan te houden. Als niet aan dit uitgangspunt wordt voldaan en verkoop op kortere termijn aannemelijk is, wordt papier met beursnotering gewaardeerd tegen marktwaarde en papier zonder beursnotering op geamortiseerde kostprijs. Waardeverschillen worden bij marktwaardering eerst in de herwaarderingsreserve opgenomen (mits er een positief verschil is tussen marktwaarde en kostprijs) en pas bij realisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt, waarbij de herwaarderingsreserve vrijvalt. De gerealiseerde verkoopresultaten op en structurele waardeverminderingen van beleggingen in vastrentende waarden worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Depots bij verzekeraars

De depots bij verzekeraars betreft de niet ter vrije beschikking staande vorderingen (in het kader van inkomende herverzekeringsovereenkomsten) op de cedenten, uit hoofde van door deze cedenten ingehouden bedragen. De depots bij verzekeraars worden initieel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De vervolgwaaardering is tegen geamortiseerde kostprijs.

Verstrekten leningen en overige vorderingen

Verstrekten leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindering-verliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstrekten leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Herwaarderingsreserve

Waardevermeerderingen van activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden opgenomen in de herwaarderingsreserve. Daarnaast wordt voor die activa een herwaarderingsreserve gevormd ten laste van de overige reserves als geen sprake is van frequente marktnoteringen.

De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. De herwaarderingsreserve wordt verminderd met de gerealiseerde herwaardering (verband houdend met systematische afschrijvingen van het actief). Op de herwaarderingsreserve wordt waardeverminderingen van het betreffende actief, niet zijnde systematische afschrijvingen, in mindering gebracht.

Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van het resultaat. Bij de bepaling van de herwaarderingsreserve is een bedrag voor latente belastingverplichtingen in mindering gebracht, berekend tegen het daarvoor geldende belastingtarief.

Technische voorzieningen voor eigen rekening

Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's schadeverzekeringen

De voorziening voor niet-verdiende premies wordt berekend naar evenredigheid van de per balansdatum nog niet verstreken risicotermijnen van verschuldigde premies. Daarnaast wordt voor voorziene verliezen op toekomstige premies waarvoor geen andere maatregelen zijn genomen een premieverliesvoorziening aangehouden, ter grootte van de contante waarde van het verschil van de verwachte toekomstige ontvangen premie en uitkeringen.

Voorziening voor te betalen schaden

De voorziening voor te betalen schaden wordt aangehouden voor toekomstige betalingen op gemelde, op balansdatum nog niet afgewikkelde schaden, en nog niet gemelde schaden tot balansdatum verhoogd met een opslag voor schadebehandelingskosten. De voorziening voor gemelde schaden wordt post-voor-post vastgesteld, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van op ervaringscijfers gebaseerde standaardbedragen. Voor nog niet gemelde schaden (IBNR) en voor ontwikkelingen in gemelde schaden (IBNER) worden rekenregels (veelal opslagpercentages) bepaald. Deze rekenregels worden bepaald aan de hand van ervaringscijfers en worden periodiek getoetst en indien nodig herzien.

Voor inkomende herverzekeringen inzake arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en medische aansprakelijkheid wordt de opgave van de cedent gevolgd, en waar nodig aangevuld met IBNER opslagen. De verplichtingen uit hoofde van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen worden contant gemaakt. Hiervoor wordt een vaste rekenrente toegepast. De overige verplichtingen worden niet contant gemaakt. De methoden, uitgangspunten, rekenregels en parameters zijn vastgelegd in het voorzieningenbeleid.

Toereikendheidstoets

De toereikendheidstoets wordt per branche uitgevoerd op alle technische voorzieningen. De toetsing is per homogene risicogroep en geaggregeerd tot branche-niveau. De homogene risicogroepen zijn zo samengesteld dat zich binnen een homogene risicogroep gelijksoortige risicokarakteristieken in de onderliggende verzekeringen bevinden. De toereikendheid van de technische voorzieningen wordt getoetst aan de toetsvoorziening: de Solvency II technische voorzieningen (best estimate plus risicomarge) verminderd met de overwaarde in de vastrentende beleggingen. De balansvoorziening mag op brancheniveau niet lager zijn dan de toetsvoorziening. Indien de balansvoorziening lager is, dan wordt het verschil met de toetsvoorziening ten laste van het resultaat toegevoegd aan de balansvoorziening.

Het kan voorkomen dat een dotatie later weer (deels) vrijvalt ten gunste van het resultaat.

De Solvency II technische voorzieningen bestaan uit de schadevoorziening, voorziening voor schadebehandelingskosten, voorziening voor vermogensbeheerkosten, de premievoorziening en een risicomarge. De schadevoorziening bestaat uit een beste schatting op basis van schadedriehoeken met betalingen en schadelast. Voor de discontering wordt gebruik gemaakt van de curve zoals gepubliceerd door EIOPA, exclusief Volatility Adjustment.

Voor de schadebehandelingskosten wordt per homogene risicogroep een kasstroomprojectie gemaakt gebaseerd op het aantal openstaande dossiers, vermenigvuldigd met een inschatting van de resterende afwikkeltijd. De afwikkeltijd is afgeleid van historische data over het sluiten van dossiers. Per branche worden de kosten om één dossier af te handelen geschat en hierover wordt een inflatie correctie toegepast die wordt vastgesteld aan de hand van CPI data. De risicomarge is gebaseerd op de cost-of-capital methode, waarbij de cost of capital rate 6% bedraagt.

De toetsvoorziening van de premievoorziening is gebaseerd op een best estimate combined ratio per product die bestaat uit:

- De best estimate schadelast van de afgelopen 3 jaren gecorrigeerd voor de toegenomen exposure (aantal polissen) en inflatie;
- Herverzekeringslasten;
- Kosten;
- De verwachte premie.

Voor Schade en Zorg vergelijkbaar met schade wordt voor de kasstromen schade-uitkeringen een aantal methoden en parameters gebruikt, afhankelijk van het product:

- De standaardmethode is de Chain Ladder analyse. Hierbij wordt het volgende beleid gevoerd:
 - De toekomstige betalingen worden gebaseerd op een driehoek met schadelasten en op een driehoek met betalingen. Beide driehoeken krijgen een gewicht van 50%, tenzij er een aanleiding is om een andere keuze te maken. Indien de resultaten van beide methoden veel verschillen, wordt nader gekeken waardoor deze verschillen worden veroorzaakt en wordt indien nodig de weging aangepast op basis van expert judgement.
 - De link ratio's worden in principe op de laatste vijf diagonalen gebaseerd
 - De staartfactor wordt vastgesteld op basis van expert judgement. Daarbij wordt een consistente gedragslijn gevolgd.

Voor branches met letselschades (medische aansprakelijkheid, persoonlijke aansprakelijkheid en auto aansprakelijkheid) is de impact van de verlaging van de rekenrente separaat vastgesteld en toegevoegd.

Voor Medische Aansprakelijkheid worden de oude jaren (< boekjaar-5) op basis van Chain Ladder analyse ingeschat, en voor de 5 meest recente jaren wordt een simulatie toegepast op basis van een geschatte trend. Indien nodig wordt een expert judgement toegevoegd van portefeuille ontwikkelingen waarvoor de historische cijfers geen goede weergave zijn.

Voor Rechtsbijstand, wordt gebruik gemaakt van afzonderlijke schattingen naar type claim voor de 6 meest recente schadejaren. Bij de afzonderlijke schattingen naar type claim wordt gebruik gemaakt van:

- Gemiddeld schadebedrag;
- Verwachte case mix;
- Aantal claims;
- Verwachtingen met betrekking tot portefeuille ontwikkelingen.

Voor de schadebehandelingskosten wordt per homogene risicogroep een kasstroomprojectie gemaakt gebaseerd op het aantal dossiers vermenigvuldigd met een inschatting van de resterende afwikkeltijd, die is afgeleid van historische data over het sluiten van dossiers. Per branche worden de kosten om één dossier af te handelen geschat en hierover wordt een inflatie correctie toegepast die wordt vastgesteld aan de hand van CPI data.

Voor Zorg vergelijkbaar met Leven (inkomende herverzekeringen arbeidsongeschiktheidsverzekeringen) worden kasstromen gebruikt die zijn aangeleverd door de cederende verzekeraars. Door middel van een waarborg wordt getoetst of deze kasstromen zijn vastgesteld middels de juiste grondslagen.

Overige voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg zijn van gebeurtenissen in het verleden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden ingeschat en waarbij het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is. De omvang van de voorziening wordt bepaald op het bedrag dat naar beste inschatting van het management nodig is om de verplichtingen af te wikkelen.

De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde omdat de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

Latente belastingverplichtingen

De waardering van latente belastingverplichtingen is toegelicht onder de rubriek Belastingen.

Compensatie oude pensioenregelingen

Onder compensatie oude pensioenregelingen zijn de verplichtingen jegens (ex-)werknemers opgenomen die voortvloeien uit in het verleden gevoerde pensioen- en VUT-regelingen. Deze voorziening is bepaald op het bedrag dat naar verwachting benodigd is om alle verplichtingen uit deze regeling af te wikkelen.

De voorziening regeling vervroegd uittreden (RVU) bestaat uit de verwachte uitkeringen voor deze regeling. Voor het bepalen van deze voorziening is de kans beoordeeld dat medewerkers die van deze regeling gebruik mogen maken dit ook daadwerkelijk doen. Daarnaast is vastgesteld hoeveel maanden deze medewerkers naar verwachting gebruik maken van de regeling en wat aanvullende kosten zijn.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden is als overlopend passief opgenomen een vooruitontvangen huurkorting vanwege het verlengen van de huurperiode tot 1 januari 2031.

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder de rubriek Financiële instrumenten.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder de rubriek Financiële instrumenten.

Bedrijfsopbrengsten

De vennootschap verwerkt opbrengsten voor het bedrag waarop de vennootschap verwacht recht te hebben in ruil voor het overdragen van toegezegde goederen of diensten, zijnde de transactieprijs. Dit bedrag is exclusief de bedragen die namens derden worden geïnd. De transactieprijs kan bestaan uit een vaste vergoeding, uit een variabele vergoeding of uit een combinatie daarvan. Bij het vaststellen van de transactieprijs houdt de vennootschap geen rekening met het kredietrisico. Eventuele afwaarderingen als gevolg van het kredietrisico worden als kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Voor het bepalen van de transactieprijs gaat de vennootschap ervan uit dat de goederen of diensten in overeenstemming met de desbetreffende overeenkomst zullen worden geleverd en dat deze overeenkomst niet zal worden geannuleerd, verlengd of anderszins zal worden gewijzigd. De vennootschap waardeert een niet-monetaire vergoeding tegen reële waarde.

De vennootschap verwerkt opbrengsten per afzonderlijke prestatieverplichting. Ingeval er sprake is van meerdere prestatieverplichtingen in een overeenkomst, wordt de totale transactieprijs aan de prestatieverplichtingen toegerekend naar rato van de waarde van de prestatieverplichtingen. De vennootschap baseert deze waarde op de zelfstandige verkoopprijs per prestatieverplichting. Als de zelfstandige verkoopprijs niet bekend is, maakt de vennootschap gebruik van schattingen.

Verdiende premies

De verdiende premies voor schadeverzekeringen bestaan uit de geboekte bruto premies verminderd met uitgaande herverzekeringspremies gecorrigeerd voor nog niet verdiende premies en lopende risico's. De nog niet verdiende premies worden naar rato verantwoord en gedurende de periode van polisdekking opgenomen als 'verdiende premie'. Niet als opbrengst verantwoorde premies worden opgenomen in de voorziening niet-verdiende premies.

Opbrengsten uit beleggingen

Opbrengsten uit beleggingen betreffen het totaal aan netto exploitatieopbrengsten uit onroerend goed (huur en gerealiseerd verkoopresultaat min exploitatielasten en beheerloon), dividend van aandelen of beleggingsfondsen, intrest en amortisatie van agio/disagio van beleggingen in vastrentende waarden en liquide middelen alsmede koersresultaten van beleggingen voor zover die niet in een herwaarderingsreserve zijn opgenomen.

De opbrengst wordt toegerekend aan de periode waarin de betreffende opbrengst verdiend wordt en deze geen onderdeel (meer) uitmaakt van de prijs van het beleggingsobject waar de opbrengst betrekking op heeft.

Provisiebaten

Opbrengsten uit provisiebaten bestaan uit beloningen die een intermediair ontvangt voor de verkoop van een verzekering voor een verzekeraar. Provisies op afsluitbasis worden gespreid over de looptijd van het betreffende contract verantwoord als resultaat. Provisies op transactiebasis en andere vergoedingen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Opbrengsten uit dienstverleningsactiviteiten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in opbrengsten uit zakelijke dienstverlening tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Licentievergoedingen

Opbrengsten worden verantwoord als de omvang van de te ontvangen vergoeding betrouwbaar kan worden geschat en de inning ervan waarschijnlijk is. De licenties hebben betrekking op software en technologie. De licenties worden toegekend voor één jaar waarbij een recht wordt verleend om toegang te hebben tot het intellectuele eigendom van de vennootschap zoals dat tijdens de hele duur van de licentie bestaat.

Opbrengsten uit licenties op basis van gerealiseerde verkopen of gebruik worden verwerkt op het moment dat de verkoop door de afnemer plaatsvindt of naarmate het gebruik door de afnemer plaatsvindt, rekening houdend met de mate waarin de prestatieverplichting is vervuld.

Bedrijfslasten

Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winsten verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen.

Verplichtingen voor variabele beloningen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten).

Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Pensioenen

De in de verslagperiode te verwerken pensioenlast is gelijk aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de pensioenuitvoerder of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de vennootschap komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de pensioenuitvoerder en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers.

De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien ende vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De huidige pensioentoezeggingen van VvAA zijn ondergebracht bij ASR Levensverzekering N.V. Het betreft een basisregeling tot het fiscaal maximum salaris en een netto pensioenregeling voor boven die salariegrens. De basisregeling is een eigen toekomstbestendige beschikbare premieregeling. De werkgever stort de toegezegde premie op maandbasis af.

Acquisitiekosten

De acquisitiekosten worden gedefinieerd als kosten die betrekking hebben op de verkoop en acceptatie van nieuwe verzekeringen en de administratieve verwerking van de totstandkoming van deze verzekeringen, alsmede de aan deze activiteiten toegerekende overheadkosten.

Leasing

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningssystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Als de vennootschap optreedt als lessor in een operationele lease van een actief waarvan VvAA economisch eigendom heeft, wordt het actief als leaseobject verwerkt in de balans overeenkomstig de aard van dat actief. De leasebaten (exclusief vergoeding voor dienstverlening, zoals verzekering en onderhoud) als bestanddeel van de leasebetalingen worden op tijdsevenredige basis verwerkt over de leaseperiode. Initiële directe kosten, niet zijnde verkoopkosten, die gemaakt worden om opbrengsten te genereren uit operationele leases worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

De rentebaten worden behaald op beleggingen en zijn daarom onderdeel van opbrengsten uit beleggingen.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsaansparingen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de onderneming in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsaansparingen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden in de balans gesaldeerd gepresenteerd indien voor zover de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om niet-latente belastingvorderingen te verrekenen met niet-latente belastingverplichtingen, voor zover deze betrekking hebben op hetzelfde boekjaar, en de belastinglatenties verband houden met winstbelastingen die door dezelfde fiscale autoriteit worden geheven op dezelfde belastbare rechtspersoon of dezelfde fiscale eenheid.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Fiscale eenheid

VvAA Groep B.V. vormt samen met een aantal dochtermaatschappijen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting (zie noot 14). De vennootschapsbelasting is in elk van de vennootschappen opgenomen voor dat deel dat de desbetreffende vennootschap als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met de toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid aan de verschillende maatschappijen.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten en investerings- en beleggingsactiviteiten. Bij de kasstroom uit operationele activiteiten wordt de winst gecorrigeerd voor posten in de winst- en verliesrekening en mutaties in balansposten die niet daadwerkelijk leiden tot kasstromen in het boekjaar.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- Voor niet beursgenoteerde beleggingsfondsen wordt de reële waarde veelal afgeleid van de beursgenoteerde financiële instrumenten in deze fondsen.
- De reële waarde van de overige niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen (zie noot transacties met verbonden partijen) worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de geconsolideerde balans
per 31 december 2022

1. Immateriële vaste activa

	Stand per 1 januari 2022	Nieuwe Consolidaties	Investerings en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waardever- minderingen	Stand per 31 december 2022
(x € 1.000)						
Goodwill	0	1.733	2.116	888	0	2.961
Kosten van ontwikkeling		1.453	965	619	0	1.799
Programmatuur en software	4.266		908	976	0	4.198
	4.266	3.186	3.989	2.483	0	8.958
Cumulatieve aanschafwaarde	6.321					15.648
Cumulatieve afschrijvingen / waardeverminderingen	2.055					6.690
	4.266					8.958

	Stand per 1 januari 2021	Investerings en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waardever- minderingen	Stand per 31 december 2021
(x € 1.000)					
Goodwill	372	0	203	169	0
Programmatuur en software	3.821	1.266	821	0	4.266
	4.193	1.266	1.024	169	4.266
Cumulatieve aanschafwaarde	6.401				6.321
Cumulatieve afschrijvingen / waardeverminderingen	2.208				2.055
	4.193				4.266

In de kolom Nieuwe Consolidaties zijn de boekwaarden opgenomen op het moment van in consolidatie nemen van SpotOnMedics Holding B.V., SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

De goodwill onder Nieuwe Consolidaties heeft betrekking op SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

De geactiveerde ontwikkelingskosten betreffen intern gegenereerde immateriële vaste activa en hebben betrekking op de ontwikkeling van het platform FysioOne bij SpotOnMedics B.V. en Robotic Accounting platform, webserver integratie en business intelligence (BI) modules bij i-ASE B.V.

De investeringen in 2022 in Programmatuur en software betreffen investeringen in het Workspace-programma.

De met dit programma samenhangende investeringen in Informatieverwerkende apparatuur en hardware komen in noot 2 tot uitdrukking.

Er waren geen desinvesteringen in 2022.

2. Materiële vaste activa

	Stand per 1 januari 2022	Nieuwe Consolidaties	Investerings en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waardever- minderingen	Stand per 31 december 2022
(x € 1.000)						
Informatieverwerkende apparatuur en hardware	1.315	46	174	442	0	1.093
Kantoorinventaris	966	17	129	236	0	877
Verbouwingen	3.010	415	44	545	0	2.924
Overige bedrijfsmiddelen	433	0	21	188	0	266
	5.724	478	368	1.411	0	5.160
Cumulatieve aanschafwaarde	9.792					10.845
Cumulatieve afschrijvingen / waardeverminderingen	4.067					5.685
	5.724					5.160

	Stand per 1 januari 2021	Investerings en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waardever- minderingen	Stand per 31 december 2021
(x € 1.000)					
Informatieverwerkende apparatuur en hardware	615	1.022	322	0	1.315
Kantoorinventaris	1.191	0	225	0	966
Verbouwingen	3.497	0	486	0	3.010
Overige bedrijfsmiddelen	626	0	194	0	433
	5.929	1.022	1.227	0	5.724
Cumulatieve aanschafwaarde	8.494				9.792
Cumulatieve afschrijvingen / waardeverminderingen	2.565				4.067
	5.929				5.724

In de kolom Nieuwe Consolidaties zijn de boekwaarden opgenomen op het moment van in consolidatie nemen van SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

Onder Verbouwingen zijn met name opgenomen de verbouwingskosten aan de Orteliuslaan 750 te Utrecht en aan de Bloemlaan 2 te Hoofddorp alwaar VvAA respectievelijk SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. gevestigd zijn.

De investeringen in 2022 in informatieverwerkende apparatuur en hardware hangen samen met het Workspace-programma. De investeringen in Kantoorinventaris hangen samen met de verbouwing van regiokantoor Alkmaar.

Er waren geen desinvesteringen in 2022.

3. Beleggingen

De beleggingen zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
(x € 1.000)		
Belangen in beleggingsentiteiten	224.871	240.451
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	89.989	79.596
Vorderingen uit hypothecaire leningen	0	85
Depots bij verzekeraars	40.683	41.801
Totaal beleggingen	355.543	361.933

Hieronder zijn per categorie de marktwaarde en de kostprijs weergegeven:

Belangen in beleggingsentiteiten	2022	2021
(x € 1.000)		
Stand per 1 januari	240.452	227.154
Aankopen / verstrekkingen	2.838	4.961
Verkopen / Lossingen	-583	-10.724
Herwaardering	-17.836	19.060
Stand per 31 december	224.871	240.451
Reguliere aandelen en bel.fondsen op basis van beursnotering	40.355	46.147
Reguliere aandelen en bel.fondsen op basis van marktnoteringen met waarneembare marktdata, bestaande uit:		
Hedgefonds	58.994	58.336
Hypotheekfondsen	50.258	61.138
Vastgoedfondsen	75.264	74.830
	184.516	194.304
	224.871	240.451
Op basis van beursnotering	40.355	46.147
Op basis van afgeleide marktnoteringen met waarneembare marktdata	184.516	194.304
	224.871	240.451
De verkrijgingsprijs van beleggingsentiteiten ultimo boekjaar bedraagt	193.267	191.041

De negatieve herwaardering is met name het gevolg van stijgende hypotheekrentes en de gedaalde aandelen-index.

De categorie hedgefonds is ingevuld met een fund-of-hedgefonds waarbij via onderliggende hedgefonds gespreid belegd wordt in diverse strategieën.

Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	2022	2021
(x € 1.000)		
Stand per 1 januari	79.596	80.087
Aankopen / verstrekkingen	24.209	13.852
Verkopen / Lossingen	-13.550	-13.900
Overige mutaties	-266	-443
Stand per 31 december	89.989	79.596
Obligaties officieel genoteerd, bestaande uit:		
Bedrijfsobligaties	12.903	22.517
Staatsobligaties	70.770	58.218
Obligaties tegen actuele waarde	83.673	80.735

Effectieve rentevoet op basis van marktwaarde			3,01%	-0,26%
Aflossing	< 2 jaar	2 tot 5 jaar	5 tot 10 jaar	> 10 jaar
Aflossingsdata als percentage van het totaal	29%	38%	33%	0%

Onder de overige mutaties zijn opgenomen de afschrijving van agio en disagio. Alle obligaties zijn vastrentend en de aflossingen vinden op een vaste datum plaats. Er zijn geen renteherzieningsdata.

Vorderingen uit hypothecaire leningen
De hypotheek bedroeg ultimo 2021 € 85K en deze is in 2022 afgelost

Depots bij verzekeraars	2022	2021
(x € 1.000)		
Stand per 1 januari	41.801	42.819
Mutatie niet vrij beschikbare vorderingen	-1.118	-1.018
Stand per 31 december	40.683	41.801
De actuele waarde van depots bij verzekeraars ultimo boekjaar bedraagt	42.070	43.761

Depots bij verzekeraars betreft de niet ter vrije beschikking staande vorderingen (in het kader van inkomende herverzekeringsovereenkomsten) op de cedenten, uit hoofde van door deze cedenten ingehouden bedragen. De depots hebben betrekking op VvAA Schadeverzekeringen.

4. Andere deelnemingen

Het verloop van andere deelnemingen is als volgt weer te geven:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Stand 1 januari	13.801	15.393
Kapitaalstortingen en aankopen	4.286	7.965
Verkopen (ontvangsten)	-137	-25.074
Resultaat deelnemingen	10	15.517
Nieuwe consolidaties	794	0
Stand per 31 december	18.754	13.801
Cumulatieve aanschafwaarde	19.574	18.604
Cumulatieve waardeverminderingen	-820	-4.803
Stand per 31 december	18.754	13.801

Kapitaalstortingen en aankopen betreffen voornamelijk investeringen in private equity fondsen uit hoofde van het uitstaande commitment. Van dit uitstaande commitment kan vanaf 2023 nog € 13,0 mln. worden opgevraagd (zie noot 14).

Het resultaat deelnemingen bestaat uit uitkeringen van private equity fondsen en resultaten op deelnemingen SpotOnMedics Holding B.V. en i-ASE B.V. voordat zij werden meegeconsolideerd. Nieuwe consolidaties betreft de netto vermogenswaarde op het moment van overname.

Verkopen hebben betrekking op de verkoop van het belang (33,33%) in Academie voor Medisch Specialisten B.V.

De groep heeft de volgende kapitaalbelangen per 31 december 2022:

Naam	Waarderingsgrondslag	Vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal
Coöperatieve Gilde Healthcare Services I U.A.	Kostprijs of lagere marktwaarde	Utrecht	9,97%
Coöperatieve Gilde Healthcare Services II U.A.	Kostprijs of lagere marktwaarde	Utrecht	7,50%
Coöperatieve Gilde Healthcare Services III U.A.	Kostprijs of lagere marktwaarde	Utrecht	7,50%
Coöperatieve Gilde Healthcare Private Equity IV U.A.	Kostprijs of lagere marktwaarde	Utrecht	1,93%

5. Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen zijn leningen aan verbonden partijen opgenomen evenals leningen aan derde partijen.

De leningen zijn afgesloten onder marktconforme voorwaarden. Tevens zijn hieronder de actieve belastinglatenties opgenomen.

Het verloop van de verstrekte leningen is als volgt weer te geven:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Stand 1 januari	7.091	8.183
Verstrekte leningen	108	900
Naar kortlopend	68	-1.992
Nieuwe consolidaties	-2.450	0
Stand per 31 december	4.817	7.091

	< 2 jaar	2 tot 5 jaar	5 tot 10 jaar	> 10 jaar
Vervalkalender als % van het totaal	8%	30%	62%	0%

Door de consolidatie van SpotOnMedics Holding B.V., SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. worden de onderlinge leningen in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd. Dit is zichtbaar op de regel Nieuwe consolidaties.

Het kortlopende deel van de leningen is geherubriceerd naar de kortlopende vorderingen.

6. Latente belastingvorderingen

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Stand 1 januari	0	0
Beslissingsbevoegde zeggenschap verkregen	745	0
Mutatie actieve latentie	53	0
Stand per 31 december	798	0

De latente belastingvorderingen worden hieronder toegelicht:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
SpotOnMedics B.V.	664	0
i-ASE B.V.	135	0
Stand per 31 december	798	0

De actieve belastinglatenties betreffen toekomstige te verrekenen verliezen die zijn opgebouwd bij SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. Het toegepaste tarief bedraagt 15%. De oudste verrekenbare verliezen dateren uit 2014. Beide entiteiten maken geen deel uit van de fiscale eenheid van VvAA Groep B.V.

Bij i-ASE is wel een mutatie geboekt in 2022. Het verrekenbare verlies bedraagt € 0,8 mln. Het is de verwachting dat de latente belastingvorderingen kunnen worden verrekend met toekomstige winsten.

Bij SpotOnMedics is er geen mutatie geboekt over 2022. Het verrekenbare verlies bedraagt € 4,4 mln.

7.Vorderingen

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Vorderingen uit verzekeringsovereenkomsten	3.584	3.297
Handelsdebiteuren	1.955	1.808
Vorderingen uit herverzekeringen	3.499	2.175
Overige vorderingen	6.667	4.473
Overlopende activa	3.240	2.639
Onderhanden werk	1.895	1.867
	20.840	16.259

De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd. Vorderingen hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar. Behoudens op vorderingen uit verzekeringsovereenkomsten en handelsdebiteuren is er geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.

De vorderingen worden hieronder toegelicht.

Vorderingen uit verzekeringsovereenkomsten en Handelsdebiteuren

Deze vorderingen zijn als volgt samengesteld:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Vorderingen uit verzekeringsovereenkomsten (bruto)	3.678	3.444
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-94	-147
Vorderingen uit verzekeringsovereenkomsten (netto)	3.584	3.297
Handelsdebiteuren (bruto)	2.038	1.988
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-83	-180
Handelsdebiteuren (netto)	1.955	1.808

Vorderingen uit herverzekeraars

De post vorderingen uit herverzekeringen geeft onze positie weer ten opzichte van onze (uitgaande) herverzekeraars. Als er in een jaar veel schade betaald wordt op dossiers die boven ons eigen behoud zijn gekomen wordt deze betaalde schade gerecouvreerd bij de herverzekeraar(s).

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Nog te ontvangen inzake beleggingen	329	804
Rekening-courant met andere verzekeraars	2.163	1.194
Deposito ABN AMRO	1.032	932
Nog te ontvangen rente	386	434
Kortlopend deel langlopende vorderingen	617	685
Te verrekenen vennootschapsbelasting	1.799	0
Vooruitbetaalde pensioenpremie	114	113
Overig	227	311
Overige vorderingen	6.667	4.473

In de post Rekening-courant met andere verzekeraars was eind 2021 opgenomen de vordering op Stichting VvAA Rechtsbijstand. Aangezien de Stichting vanaf 2022 onderdeel uit maakt van de geconsolideerde jaarrekening wordt de rekening courant verhouding geëlimineerd. Het deposito bij ABN AMRO betreft een verpande rekening waarover VvAA niet de vrije beschikking heeft omdat er een bankgarantie op is geblokkeerd (huurgarantie van Orteliuslaan 750 en de huur van regiopanden en de huurruimte van SpotOnMedics B.V. Dit wordt pas vrijgegeven als er geen garantieverplichting meer uitstaat.

Overlopende activa

De overlopende activa worden hieronder toegelicht:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Vooruitbetaalde bedragen	3.030	2.473
Nog te factureren bedragen	122	17
Nog te ontvangen bedragen	58	60
Overig	30	89
Stand per 31 december	3.240	2.639

De vooruitbetaalde bedragen bestaan voornamelijk uit vooruitbetaalde kosten met betrekking tot de huur van kantoorpanden en ICT-gerelateerde kosten.

Onderhanden werk	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Onderhanden werk (bruto)	1.916	1.893
Af: Voorziening onderhanden werk	-21	-26
Onderhanden werk (netto)	1.895	1.867

De Percentage of Completion methode wordt bepaald op basis van de fase waarin de dienstverlening aan een klant zich bevindt. In 2022 is een analyse uitgevoerd om deze methode te verbeteren. Uit deze analyse blijkt dat de oude methode vooral bij projecten in de startfase conservatief is. De in 2022 nieuw ingevoerde methode is gebaseerd op de data van een groot aantal afgeronde projecten.

8. Liquide middelen

	2022	2021
(x € 1.000)		
Banktegoeden	97.263	109.454

De liquide middelen staan tot een bedrag van € 1,4 mln. (2021: € 35K) niet ter vrije beschikking.

Dit betreft enerzijds het banksaldo van Stichting Rechtsbijstand dat niet ter vrije beschikking staat en

De nieuwe PoC percentages worden met ingang van juni 2022 toegepast op de waardering van jaarrekening-projecten, waarmee sprake is van een schattings-wijziging. Wanneer de nieuwe methode op de eindbalans van 2021 zou zijn toegepast, had dit geleid tot een stijging in het onderhanden werk van € 57K.

anderzijds voor door de bank aan VvAA Groep B.V. en haar groepsmaatschappijen verstrekte bankgaranties. Deze garanties zijn afgegeven ter ondersteuning van de bedrijfsvoering. Het overige bedrag staat ter vrije beschikking.

9. Groepsvermogen

De samenstelling van en de wijzigingen in het groepsvermogen zijn weergegeven in de toelichting op de enkelvoudige balans (noot 40 eigen vermogen). Het groepsvermogen is als volgt samengesteld:

	2022	2021
(x € 1.000)		
Schade	155.653	157.075
Groep enkelvoudig	93.793	100.274
Feab	1.604	1.147
Overig	20.993	25.399
Eigen vermogen	272.043	283.895
Stichtingsvermogen	12	0
Minderheidsbelang derden	0	88
Groepsvermogen	272.055	283.983

Onder Overig is opgenomen het vermogen van VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V., VvAA Investments B.V, SpotOnMedics Holding B.V. (geconsolideerd m.i.v. 1 februari 2022) en i-ASE B.V. (geconsolideerd m.i.v. 1 juni 2022). In 2021 was onder Overig ook opgenomen het vermogen van VvAA Wijzer B.V. (geliquideerd per 31-12-2022).

Het stichtingsvermogen betreft het vermogen van de Stichting VvAA Rechtsbijstand (opgenomen m.i.v. 1 september 2022).

Onder het minderheidsbelang derden was in 2021 opgenomen het aandeel van Next2Company B.V. (30%) in het eigen vermogen van de groepsmaatschappij VvAA Wijzer B.V.

Solvabiliteit

Sinds 2016 is de Richtlijn voor Solvabiliteit II van kracht voor de beoordeling van de solvabiliteit van de verzekeraars. Doelstelling van de Solvabiliteit II richtlijn is het beoordelen of een verzekeraar in staat is om een schok op te vangen die naar verwachting eens in de 200 jaar plaatsvindt.

In Solvency II wordt het eigen vermogen op marktwaarde afgezet tegen een kapitaalsvereiste. Vooral de in de risicobeheersing paragraaf genoemde risico's liggen aan deze kapitaalvereiste ten grondslag.

VvAA Schadeverzekeringen

	2022	2021
(x € 1.000)		
Eigen vermogen per 31 december volgens de jaarrekening	155.653	157.075
Aanpassingen beleggingen en overige activa naar marktwaarde	-7.690	3.927
Aanpassingen voorzieningen en overige passiva naar marktwaarde	31.149	11.233
Belastingeffect van aanpassingen	-9.329	-3.911
Dividend uit te keren aan Groep	-12.235	-4.820
Eigen vermogen per 31 december volgens Solvency II	157.548	163.504
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SKV)	53.082	58.394
Minimaal Kapitaalvereiste (MKV)	23.887	24.958

Het eigen vermogen uitgedrukt in het kapitaalvereiste (SKV) is 297% (2021: 280%) waarbij rekening is gehouden met de voorgenomen dividenduitkering aan VvAA Groep van € 12,2 mln. Exclusief deze voorgenomen dividenduitkering bedraagt de SKV 320% (2021: 288%). De directie van VvAA Schade hanteert een interne eis (normsolvabiliteit) van 160% van de wettelijk vereiste solvabiliteit omdat zij de huidige financiële betrouwbaarheid van VvAA Schade ook in de toekomst als kernkwaliteit wil houden. Voorts is een streefsolvabiliteit bepaald van 200% van de SCR.

De aanpassing aan de activazijde betreft aanpassing van de waardering van de beleggingen uit de jaarrekening naar het niveau van marktwaarde. Verder wordt een aantal vorderingen als gevolg van herverzekeringen als activa behandeld in Solvency II en ook op marktwaarde verantwoord.

De aanpassing aan de verplichtingenzijde betreft de aanpassing van de voorziening verzekeringsverplichtingen naar het niveau van marktwaarde. Dit bevat best estimate grondslagen, een risicomarge, de EIOPA-marktrentecurve (inclusief UFR en exclusief volatiliteitsaanpassing conform artikel 77 quinquies van

Aangezien het balanstotaal van VvAA Schadeverzekeringen N.V. minder dan 80% van het balanstotaal van VvAA Groep inneemt is de focus van het Solvencytoezicht vanuit De Nederlandsche Bank N.V. primair gericht op VvAA Schadeverzekeringen N.V. en rapporteert VvAA Groep B.V. uitsluitend een boekwaarde solvabiliteit. Vanwege de materialiteit van het Schadeverzekeringsbedrijf, vermelden we hier ook de solvabiliteit onder Solvency II van het Schadebedrijf.

de Richtlijn 2009/138/EG) en de beste inschatting van de uitvoeringskosten om de verplichtingen na te komen.

Het belastingeffect van aanpassingen betreft het opnemen van een (per saldo) aanvullende latente belastingverplichting op de voor Solvency II gehanteerde grondslagen.

Bij de bepaling van de risicobedragen van het SKV wordt gebruik gemaakt van de in de wetgeving (Europese richtlijn 2009/138/EG, Gedelegeerde Verordening 2015/35 en het amendement daarop 2016/467) vastgelegde standaardformule, omdat VvAA Schade deze formule als passend heeft beoordeeld voor de risico's.

Het minimale kapitaalvereiste (MKV) is berekend conform de Gedelegeerde Verordening artikelen 248, 249 en 250. Wanneer de uitkomst is dat de lineaire berekening van het MKV hoger is dan het in de wet vastgelegde maximum van 45% van het SKV, wordt 45% gehanteerd.

10. Technische voorzieningen eigen rekening

	Bruto		Herverzekeringsdeel		Eigen rekening	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's schadeverzekeringen	35.702	36.117	0	0	35.702	36.117
Voorziening voor te betalen schaden	200.859	187.013	39.091	34.175	161.768	152.838
	236.561	223.130	39.091	34.175	197.470	188.955

Hieronder wordt per voorziening het verloop van de technische voorzieningen voor eigen rekening gepresenteerd:

Voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico’s schadeverzekeringen

	Bruto		Herverzekeringsdeel		Eigen rekening	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Stand per 1 januari	36.117	35.106	0	0	36.117	35.106
Premies geboekt in boekjaar	121.612	116.863	-4.659	-4.127	116.953	112.736
Premies verdiend in boekjaar	-122.027	-115.852	4.659	4.127	117.368	-111.725
Stand per 31 december	35.702	36.117	0	0	35.702	36.117

Op balansdatum zijn premieverliesvoorzieningen opgenomen van € 1,1 mln. (2021: € 1,2 mln.) bij de producten stop loss, aansprakelijkheidsverzekering particulieren (AVP) en verzuim.

Voorziening voor te betalen schaden

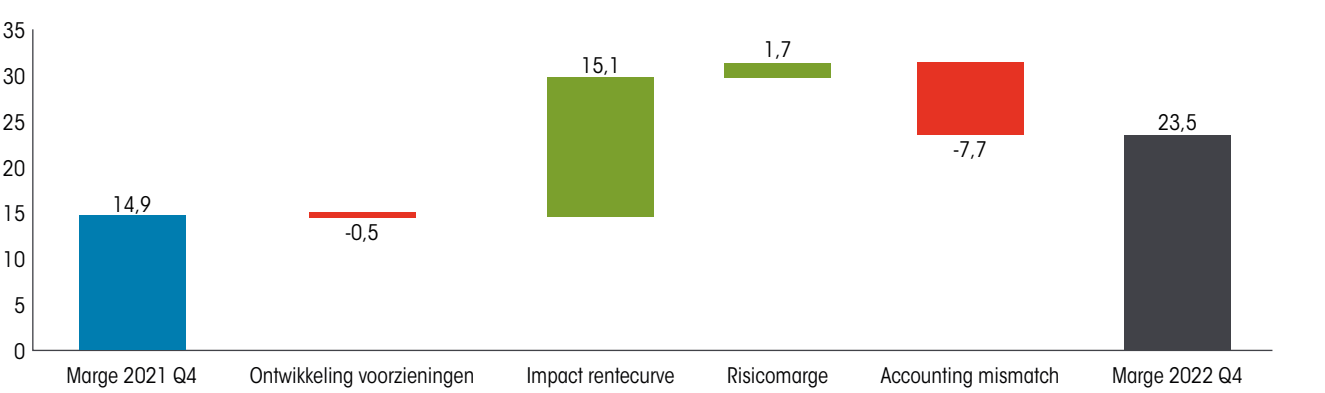
	Bruto		Herverzekeringsdeel		Eigen rekening	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Stand per 1 januari	187.013	174.172	34.175	27.166	152.838	147.006
Schadelast:						
Lopend jaar	80.471	70.959	3.589	2.012	76.882	68.947
Oude jaren	8.776	10.069	7.048	7.268	1.729	2.801
Schade-uitkeringen:						
Lopend jaar	-43.142	-39.003	0	0	-43.142	-39.003
Oude jaren	-32.259	-29.184	-5.721	-2.271	-26.538	-26.913
Stand per 31 december	200.859	187.013	39.091	34.175	161.768	152.838

De voorziening voor te betalen schaden eigen rekening is gestegen met € 8,9 mln. met name bij de branches Aansprakelijkheid en Motorrijtuigen. Bij de branche Aansprakelijkheid ligt hier een groeiende portefeuille aan ten grondslag. In de branche Motorrijtuigen zijn de voorzieningen toegenomen doordat er € 1,9 mln. is gedoteerd. Tevens is een aantal dossiers sterk verhoogd. De voorzieningen voor de branche AOV nemen af door uitloop van de portefeuille. De cederende verzekeraar (NN) wijzigt haar grondslagen in 2023 van IFRS4 naar IFRS17. Dit zal in 2023 mogelijk impact hebben op de technische voorziening arbeidsongeschiktheids-verzekeringen.

Toereikendheidstoets

De uitkomst van toereikendheidstoets van VvAA Schade toont een positieve marge van € 23,5 mln. (2021:

€ 14,9 mln.). Vergelijken met de ultimo 2021 stand is de toetsmarge met ca. € 8,6 mln. toegenomen. Het grootste deel van de stijging van de marge heeft zich voorgedaan in de schadevoorziening van Aansprakelijkheid en AOV. De toereikendheid van de aanwezige technische voorzieningen wordt getoetst aan de toetsvoorziening: de Solvency II technische voorzieningen (best estimate plus risicomarge), plus de accounting mismatch. Als gevolg van de gestegen rente, is de marktwaarde van de vastrentende beleggingen lager dan de boekwaarde. Dat leidt ertoe dat de accounting mismatch de toetsvoorziening dit jaar verhoogt. Het verschil tussen de markt- en boekwaarde van de obligatieportefeuille is met ongeveer € 7,7 mln. afgenomen in 2022. Dit zorgt ervoor dat de accounting mismatch een verhogend effect heeft van € 4,9 mln. op de toetsvoorzieningen waar het vorig jaar nog een verlagend effect had van 2,8 mln. De voorzieningen voor alle branches zijn toereikend.

11. Overige voorzieningen

	Stand per 1 januari 2022	Toevoegingen/ (vrijval)	Onttrekkingen	Overige mutaties	Stand per 31 december 2022
Latente belastingverplichtingen	7.303	2	2.865	0	4.440
Pensioenen	496	317	187	0	626
Reorganisatiekosten	501	73	525	0	49
Accreditatie	90	-21	37	0	32
Diversen	135	0	22	0	97
	8.525	371	3.636	0	5.244

De voorziening voor latente belastingverplichtingen heeft voornamelijk betrekking op de vennootschapsbelasting die in de toekomst verschuldigd is over de verschillen tussen de commerciële en de fiscale waarde van de in de balans opgenomen beleggingen. Daarnaast bevat deze voorziening latente belastingen over de afwijkende waardering van de technische voorzieningen en de fiscale egalisatiereserve. De voorziening latente belastingverplichtingen heeft een overwegend langlopend karakter.

Bij de bepaling van de hoogte van de voorziening voor latente belastingverplichtingen is rekening gehouden met de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

De voorziening voor pensioenen heeft betrekking op compensatie van oude pensioenregelingen en op de regeling vervroegd uittreden (RVU) die sinds 2021 is opgenomen in de CAO en heeft een overwegend langlopend karakter.

De voorziening voor reorganisatiekosten had betrekking op te betalen ontslagvergoedingen als gevolg van een in 2020 geformaliseerd reorganisatieplan.

Hierbij was voorzien in een reductie van het aantal medewerkers bij diverse bedrijfsonderdelen. Deze reorganisatie is in 2022 geheel afgewikkeld. De huidige voorziening voor reorganisatiekosten is gebaseerd op voorgenomen ontslagtrajecten die diverse oorzaken hebben. In de regel is de kans dat een dergelijke ontslag niet plaatsvindt zeer beperkt, omdat de vaststellingsovereenkomsten getekend zijn voordat de voorziening wordt opgenomen.

12. Langlopende schulden

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Stand 1 januari	1.891	2.128
Bij overname verkregen schulden	509	0
Aflossing leningen	-75	0
Vrijval vooruitontvangen huurkorting	-293	-236
Stand per 31 december	2.033	1.891
De langlopende schulden worden als volgt gespecificeerd:		
Vooruitontvangen huurkorting	1.933	1.891
Terug te betalen NOW	100	0
Stand per 31 december	2.033	1.891

	< 2 jaar	2 tot 5 jaar	5 tot 10 jaar	> 10 jaar
Vervalkalender als % van het totaal	18%	58%	23%	0%

Onder de langlopende schulden is als overlopend passief opgenomen een vooruitontvangen huurkorting (huurdersincentive) bij VvAA Groep B.V. vanwege het verlengen van de huurperiode tot 1 januari 2031. Eind 2019 heeft zij haar huurovereenkomst, die oorspronkelijk liep tot 1 januari 2025, met 6 jaar verlengd tot 1 januari 2031. De verhuurder heeft hiervoor in 2020 een éénmalige vergoeding betaald van € 2,6 mln. Jaarlijks wordt hiervan 1/11e deel ten gunste van de huisvestingskosten verwerkt. 1/11e deel wordt onder de overige kortlopende schulden verantwoord.

Onder de langlopende schulden is als overlopend passief opgenomen een bijdrage aan de verbouwingskosten in 2018 door de verhuurder (huurdersincentive) bij SpotOnMedics B.V.

De voorziening accreditatie betrof additionele kosten bij VvAA Business School voor de accreditatie van de MBA-programma's. Deze voorziening had betrekking op geschillen waarbij de onderneming en/of groepsmaatschappijen betrokken zijn. Tegen de onderneming en/of groepsmaatschappijen zijn enkele claims ingediend die door haar/hen worden betwist. Deze voorziening wordt naar verwachting binnen 1 jaar afgewikkeld.

Onder Overig is met name opgenomen een voorziening voor ontvangen schadeclaims waarvoor het eigen risico wordt voorzien en een dispuut.

Deze bijdrage valt tijdsgelang in 10 jaar vrij ten gunste van de huisvestingskosten. Het bedrag dat komend jaar vrijvalt is opgenomen onder de kortlopende schulden.

SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. hebben in 2020 tegemoetkoming NOW (Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) aangevraagd en ontvangen. Uit de definitieve berekening is gebleken dat de bedragen moeten worden terugbetaald en is een betalingsregeling overeengekomen. De verplichting wordt vanaf 1 januari 2022 in 36 respectievelijk 48 maandelijkse termijnen afgelost. De bedragen die komend jaar worden terugbetaald zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

13. Kortlopende schulden

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Onderhanden projecten	2.378	2.065
Te betalen retourprovisie AOV	8.034	8.678
Overige schulden	7.804	8.024
Te betalen vennootschapsbelasting	0	2.350
Te betalen belastingen en premies sociale verzekeringen	5.261	4.891
Overlopende passiva	805	663
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.669	1.367
Vooruitontvangen omzet	6.864	5.102
Kortlopende deel langlopende schulden	375	237
Rekening-courant met andere verzekeraars	2.141	1.797
	35.331	35.174

Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de kortlopende schulden benaderd de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

Te betalen retourprovisie AOV betreft de schuld uit

hoofde van het uitkeren van ontvangen provisie op arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. VvAA ontvangt provisie van de verzekeraars waar de leden via onze bemiddeling een arbeidsongeschiktheidsverzekering ('AOV') hebben afgesloten. Het grootste gedeelte van deze provisie keert VvAA onder aftrek van een vergoeding uit aan de betreffende leden.

Overige schulden

De overige kortlopende schulden bestaan met name uit:

Overige schulden	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Schulden uit verzekeringsovereenkomsten	362	135
Nog te betalen vakantiegeld en - dagen	3.163	3.139
Nog te betalen variabele beloning	1.008	1.132
Rekening courant aandeelhouder	100	74
Overige schulden	3.171	3.516
Overige schulden	7.804	8.024

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Belastingen en premies sociale verzekeringen bestaan uit:

Belastingen en premies sociale verzekeringen	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Omzetbelasting	1.042	819
Loonheffing	2.771	2.435
Assurantiebelaasting	1.442	1.624
Premies sociale verzekeringen	6	13
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.261	4.891

Te betalen vennootschapsbelasting betreft de schuld na aftrek van de voorlopige aanslagen aan de belasting-dienst met betrekking tot de vennootschapsbelasting. Over het boekjaar 2022 zijn de voorlopige aanslagen hoger dan de te betalen vennootschapsbelasting. De te verrekenen vennootschapsbelasting is opgenomen onder de vorderingen (zie noot 7).

Vooruitontvangen omzet

Dit betreft nota's die in het huidige boekjaar verstuurd zijn en door de klant betaald zijn en betrekking hebben op diensten die in het volgende boekjaar verleend worden.

Het saldo bestaat voornamelijk uit vooruit ontvangen verzekeringspremies (€ 3,6 mln.), ongerealiseerde provisie (€ 0,7 mln.) en nog niet betaalde voorschotnota's van VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V., VvAA Opleidingen & teamcoaching B.V., SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. (€ 2,3 mln.).

Kortlopend deel langlopende schulden

Dit bestaat uit de huurdersincentive en terug te betalen NOW (zie noot 12) die in het komend jaar vrijvallen c.q. moeten worden terugbetaald.

14. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Fiscale eenheid

VvAA Groep B.V. vormt samen met een belangrijk deel van haar groepsmaatschappijen een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Vennootschappen die, hetzij voor de vennoot-

schapsbelasting, hetzij voor de omzetbelasting, een fiscale eenheid vormen, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de fiscale schulden die binnen de betreffende fiscale eenheid ontstaan. Er wordt via rekening courant met groepsmaatschappijen afgerekend.

Onder de fiscale eenheid voor de omzetbelasting VvAA Groep B.V. zijn opgenomen:	Onder de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting VvAA Groep B.V. zijn opgenomen:
VvAA Groep B.V.	VvAA Groep B.V.
VvAA Schadeverzekeringen N.V.	VvAA Schadeverzekeringen N.V.
VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V.	VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V.
VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V.	VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V.
VvAA Investments B.V.	VvAA Investments B.V.
VvAA Opleidingen & teamcoaching B.V.	VvAA Opleidingen & teamcoaching B.V.
Vereniging VvAA	
Stichting VvAA Rechtsbijstand	

Meerjarige financiële verplichtingen

VvAA Groep B.V. heeft langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen ten aanzien van de huur van kantoorpanden, operationele auto leasecontracten en uitbestede kantoorautomatisering. VvAA verhuurt een deel van de kantoorruimte onder en heeft hiervoor langlopende verhuurcontracten afgesloten.

	< 1 jaar	1 tot 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Huur kantoorpanden	4.475	17.151	12.070	33.696
Onderhuur kantoorpanden	-2.692	-10.112	-7.855	-20.659
Operationele leasecontracten	577	863	0	1.440
Uitbestede kantoorautomatisering	2.279	5.181	81	7.541
	4.639	13.083	4.296	22.018

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

De NHT is een herverzekeringspool waarbij deel-nemende verzekeraars samen met de overheid en herverzekeraars de schade door een terroristische aanslag tot een bedrag van 1 miljard euro per jaar vergoeden aan deelnemende verzekeraars. VvAA Schadeverzekeringen N.V. is aangesloten bij de NHT. Het aandeel waarvoor VvAA Schadeverzekeringen N.V. garant staat, bedraagt € 0,5 mln.; dit komt overeen met een deelnemingspercentage van 0,23%. De overeen-komst heeft een looptijd van één jaar.

Bankgaranties

Bankgarantie aan verhuurder pand Orteliuslaan 750, Utrecht

Aan de verhuurder van het kantoorpand is een bankgarantie verstrekt van € 0,9mln. (2021: € 0,9 mln.), waarvan de duur overeenkomt met de looptijd van het huurcontract, in casu tot en met 31 december 2030.

Bankgarantie aan verhuurder pand Bloemlaan 2, Hoofddorp

Aan de verhuurder van het kantoorpand is een bankgarantie verstrekt van € 0,1mln. (2021: € 0,1 mln.), waarvan de duur overeenkomt met de looptijd van het huurcontract, in casu tot en met 30 september 2028.

Overige bankgaranties

VvAA Groep B.V. en haar groepsmaatschappijen hebben € 0,1 mln. (2021: € 0,1 mln.) aan bankgaranties verstrekt. Deze garanties zijn afgegeven ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.

De kosten en baten uit deze overeenkomsten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt in de periode waarop de kosten betrekking hebben. De resterende looptijd van deze verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

Kredietfaciliteit

i-ASE heeft een kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Rabobank van € 150K en de rente op jaarbasis bedraagt 6,23%. Per 31-12-2022 is er € 14K van dit krediet opgenomen. SpotOnMedics B.V. heeft een kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN AMRO bank van € 250K en de rente op jaarbasis bedraagt 1-maands Euribor-tarief met een 4,65% bedrijfsspecifieke risico opslag op jaarbasis. Per 31-12-2022 is er € 0K van dit krediet opgenomen.

Samenwerkingsovereenkomst

Er is een samenwerkingsverband aangegaan met een derde partij inzake de doorontwikkeling van de software van SpotOnMedics B.V. Zij ontvangen jaarlijks een vergoeding die gebaseerd is op een vast tarief per actieve therapeut met AGBcode. Deze vergoeding bedraagt over 2022 € 48K maar varieert jaarlijks. Dit samenwerkingsverband loopt in 2023 af.

Beleggingen Private equity fondsen

Gilde Healthcare

VvAA Investments B.V. heeft openstaande commitments aan vier private equity fondsen die beheerd worden door Gilde Healthcare. Deze fondsen verstrekken groeikapitaal aan bedrijven in de gezondheidszorg. Het totaal aan afgegeven verplichtingen is in vergelijking met 2021 met € 10 mln. toegenomen en bedraagt per ultimo 2022 37,8 mln. (2021: € 27,8 mln.). Tot en met 2022 is hiervan € 24,2 mln. opgevraagd (2021: € 19,9 mln.) en € 0,5 mln. vrijgegeven (2021: € 0,5 mln.). Vanaf 2023 kan nog € 13,0 mln. worden opgevraagd (2021: € 7,4 mln.), met een aankondigingstermijn van ten minste tien werkdagen.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

15. Verdiende premies

De verdiende premies voor eigen rekening kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Bruto premies	120.985	116.275
Uitgaande herverzekeringspremies	-4.659	-4.127
Wijziging technische voorzieningen niet verdiende premies en lopende risico's	415	-1.010
	116.741	111.138

De verdiende premies eigen rekening betreffen premies verkregen uit verzekeringsovereenkomsten gesloten vanuit Nederland. In de Bruto premies is opgenomen een intercompany eliminatie van € 0,6 mln. (2021: € 0,6 mln.) op geconsolideerd niveau.

De stijging van de verdiende premies ten opzichte van 2021 hangt met name samen met stijging van de premies bij de kernproducten Bedrijfsaansprakelijkheid, Brand en Rechtsbijstand.

16. Opbrengsten uit beleggingen

Alle financiële vast activa worden aangehouden als belegging. De netto opbrengsten uit beleggingen eigen rekening kunnen als volgt worden gespecificeerd naar opbrengstencategorieën:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Belangen in beleggingsentiteiten	-3.602	7.428
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	615	722
Hypothecaire leningen	1	2
Andere leningen	91	258
Depots bij verzekeraars	407	439
Overige beleggingsopbrengsten	-511	-564
	-2.999	8.285

De opbrengsten uit beleggingen zijn afgenomen ten opzichte van 2021. De stijging van de hypotheekrente leidde tot een ongerealiseerd koersverlies op hypotheekfondsen. Verder was sprake van een koersverlies op aandelenfondsen.

	Totaal		Schade		Overig	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Directe beleggingsopbrengsten	3.553	9.426	2.515	4.777	1.038	4.649
Indirecte beleggingsopbrengsten	-6.552	-1.141	-5.502	4	-1.050	-1.145
	-2.999	8.285	-2.987	4.781	-12	3.504

De directe beleggingsopbrengsten betreffen interest- en dividendopbrengsten, alsmede gerealiseerde verkoopresultaten. De indirecte beleggingsopbrengsten betreffen amortisatie en ongerealiseerde waarde mutaties.

17. Provisieopbrengsten

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Provisieopbrengsten	18.680	18.722
Retourprovisie (zie noot 24)	-7.879	-8.424
Netto provisieopbrengsten	10.801	10.298

De hogere opbrengsten zijn een gevolg van hogere provisieopbrengsten op verzuimverzekeringen. De daling van provisieopbrengsten uit arbeidsongeschiktheidsverzekeringen wordt gedeeltelijk gecompenseerd door lagere retourprovisie die wordt terug gegeven aan polishouders.

18. Opbrengsten uit dienstverleningsactiviteiten en overige opbrengsten

De opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd naar opbrengstencategorieën:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Opbrengsten uit zakelijke dienstverlening	20.060	18.394
Opbrengsten uit licenties	4.110	0
Overige opbrengsten	430	629
	24.600	19.023

De opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd naar onderdelen:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Belastingadviseurs en consultants	16.305	15.202
Advies	3.258	3.146
Licenties	4.110	0
Overige opbrengsten	926	675
	24.600	19.023

De opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd naar prestatieverplichtingen:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Vaste prijs	15.481	14.044
Uren x Tarief	2.268	2.452
Abonnementen	6.421	1.899
Overig	430	629
	24.600	19.023

Opdrachten tegen vaste prijs betreft voornamelijk zakelijke dienstverlening (opstellen jaarrekening, fiscaal advies en salarisadministratie). De omzet wordt verantwoord op basis van voortgang van de werkzaamheden (percentage of completion). Opbrengsten uit Uren x Tarief bestaan voornamelijk uit losse opdrachten waarbij het werkelijke aantal uren in rekening wordt gebracht vermenigvuldigt met het overeengekomen tarief. De omzet wordt verantwoord in de periode waarin de werkzaamheden hebben plaatsgevonden. Opbrengsten uit abonnementen bestaan vooral uit de verkoop van 1-jarige software licenties en uit zakelijke dienstverleningen (opstellen jaarrekening, fiscaal advies

en salarisadministratie) waarvoor de klant een vast bedrag per periode betaald. De omzet wordt verantwoord over de periode waarop de abonnementsgelden betrekking hebben.

In 2022 is de omzet gestegen bij de diensten van samenstellen jaarrekeningen en fiscaal advies, advies en diensten bij salarisadministratie en opleidingen & trainingen.

De stijging bij abonnementen hangt samen met de consolidatie van SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

19. Schaden, uitkeringen en mutaties verzekeringsverplichtingen

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Bruto uitkeringen en schaden	60.135	53.893
Toegerekend aan verzekeringstechnische lasten	15.266	14.295
Aandeel herverzekeraars in uitkeringen en schaden	-5.721	-2.271
Bruto wijzigingen technische voorzieningen	13.846	12.841
Aandeel herverzekeraars in wijzigingen technische voorzieningen	-4.915	-7.009
	78.611	71.749

De stijging van de schaden, uitkeringen en mutaties verzekeringsverplichtingen hangt voornamelijk samen met de hogere schadelast bij autoverzekeringen.

20. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Externe arbeidskrachten	12.995	13.825
ICT	7.402	8.518
Huisvesting	5.476	4.877
Advies	752	1.368
Overig	5.381	2.781
Toegerekend aan verzekeringstechnische lasten	-4.565	-4.517
	27.441	26.852

In de Huisvesting is inbegrepen baten uit onderverhuur van niet-gebruikte kantoorruimte aan onderhuurders. De stijging bij Overig wordt met name veroorzaakt door het meeconsolideren van de cijfers van SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

In de post ‘Overig’ zijn begrepen de kosten van KPMG Accountants N.V en overige accountants, welke als volgt zijn te specificeren. Er zijn geen kosten van het overige KPMG Netwerk.

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Onderzoek van de jaarrekening	633	627
Andere controle opdrachten	22	20
	655	647

De wettelijke controle van de jaarrekening betreft eveneens de wettelijke controle op de verslagstaten ten behoeve van De Nederlandsche Bank. De in de tabel vermelde honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2022 hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2022,

ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2022 zijn verricht. Meerwerk inzake de wettelijke controle over 2021 is inbegrepen in de tabel over 2022. Meerwerk inzake de wettelijke controle over 2022 is niet begrepen in bovenstaande tabel.

21. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Salarissen	40.859	37.787
Sociale lasten	5.967	5.110
Pensioenlasten	5.088	4.969
Toegerekend aan verzekeringstechnische lasten	-10.701	-9.778
	41.213	38.088

De stijging in 2022 met € 3,1 mln. ten opzichte van 2021 wordt verklaard door een toename van het aantal FTE, waaronder 51 FTE door de consolidatie van SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V., reguliere salarisstijging- en de verhoging van een pensioenvoorziening (RVU, regeling vervroegd uittreden) die sinds 2021 is opgenomen in de CAO.

De huidige pensioentoezeggingen van VvAA zijn ondergebracht bij ASR Levensverzekering N.V. Het betreft een basisregeling tot het fiscaal maximum salaris en een netto pensioenregeling voor boven die salarissgrens.

De basisregeling is een eigen toekomstbestendige beschikbare premieregeling. Het reeds eerder tot 2030 toegezegde jaarlijkse indexatiebudget wordt versneld ingekocht door middel van stortingskoopsommen. De werkgever stort de toegezegde premie op maandbasis af.

Bij VvAA Groep B.V. en haar dochtermaatschappijen waren in 2022 gemiddeld 621 fte in dienst (2021: 551 fte). Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

Deze personeelsomvang (gemiddeld aantal fte) is als volgt onder te verdelen naar de verschillende bedrijfsonderdelen:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Verzekeren en intermediaire activiteiten	290	287
Dienstverleningsactiviteiten	137	129
Staffuncties	194	135
	621	551

22. Bezoldiging bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is voor de Hoofd-directie in het boekjaar ten laste van de onderneming en groepsmaatschappijen gekomen een bedrag van

€ 0,9 mln. (2021: € 1,5 mln.) en voor commissarissen € 0,2 mln. (2021: € 0,2 mln.). De kosten over 2022 zijn lager doordat er in 2022 twee bestuursleden waren in plaats van drie in 2021.

De bezoldiging voor de Hoofddirectie bestond uit:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Vast	767	1.278
Variabel	24	52
Pensioen	100	147
	891	1.477

Er zijn geen beloningen betaalbaar op termijn toegekend.

23. Afschrijvingen en bijzondere waarderveminderings op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Goodwill	888	372
Kosten van ontwikkeling	619	0
Programmatuur en software	976	821
	2.483	1.193

De gestegen afschrijvingskosten hangen samen met de consolidatie van SpotOnMedics Holding B.V. en SpotOnMedics B.V. In noot 1 is het verloop van de activa opgenomen.

Materiële vaste activa	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Informatieverwerkende apparatuur en hardware	442	322
Kantoorinventaris	236	225
Verbouwingen	545	486
Overige bedrijfsmiddelen	188	194
	1.411	1.227

De afschrijvingskosten van de overige bedrijfsmiddelen hangen voornamelijk samen met de verbouwingskosten voor het kantoor aan de Orteliuslaan te Utrecht en het

kantoor aan de Bloemlaan in Hoofddorp. In noot 2 is het verloop van de activa opgenomen.

24. Overige bedrijfskosten

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Retourprovisie AOV ten behoeve van de leden	7.879	8.424
Reiskostenvergoedingen	363	156
Onkostenvergoedingen	114	254
Dotatie (vrijval) voorziening dubieuze debiteuren	-13	-159
Overige kosten	717	413
	9.060	9.088

VvAA ontvangt provisie van de verzekeraars waar de leden via onze bemiddeling een arbeidsongeschikt-heidsverzekering (‘AOV’) hebben afgesloten.

Het grootste gedeelte van deze provisie keert VvAA onder aftrek van een vergoeding uit aan de betreffende leden (retourprovisie).

25. Belastingen

Belastingen naar soort	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Acute belastingen	158	3.391
Latente belastingen	-288	-1.961
	-130	1.430
Belastinglast huidig boekjaar	-825	6.122
Mutaties in tijdelijke verschillen	288	2.482
Mutaties in permanente verschillen	649	-4.836
Mutatie egalisatiereserve	-	-377
Actue VPB voorgaande jaren	46	-
Acute belastingen	158	3.391

SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. hebben tot een bedrag van € 5,2 mln. (2021: € 4,8 mln.) compensabele verliezen waarmee toekomstige fiscale winsten kunnen worden verrekend. De in het verleden geleden fiscale verliezen

zijn voor een bedrag van € 0,8 (2021: € 0,7 mln.) geactiveerd, Zie verder noot 6 Latente belastingvorderingen.

Aansluiting tussen het nominaal en effectief belastingpercentage	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Toepasselijk tarief	25,8%	25,0%
Deelnemingsvrijstelling	2,0%	-18,5%
Niet te verrekenen VPB	-6,8%	0,0%
Niet-afrekbare kosten	-1,7%	0,1%
Correcties voorgaand jaar	-2,7%	0,0%
Omrekening belastinglatentie van 25,0% naar 25,8%	0,0%	-0,7%
Toekomstig te verrekenen VPB	-12,5%	0,0%
Belasting effectief	4,1%	5,9%
Nominaal belastingbedrag	-825	6.122
Effectief belastingbedrag	-130	1.430

Nominale en effectieve belastingen	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Nominaal belastingbedrag	-825	6.122
Nominaal belastingpercentage	25,8%	25,0%
Effectief belastingbedrag	-130	1.430
Effectief belastingpercentage	4,1%	5,9%

Deelnemingsvrijstelling

Winsten en verliezen uit een deelneming maken in het algemeen geen deel uit van de belastbare winst bij de groepsmaatschappij (deelnemingsvrijstelling). Met de deelnemingsvrijstelling wordt voorkomen dat de winst die al eerder is belast, nog een keer wordt belast. De winsten zijn in dit geval niet belast. De verliezen zijn niet aftrekbaar. Aan- en verkoopkosten van een deelneming zijn niet aftrekbaar. De verkoopresultaten van met name de Gilde fondsen en SpotOnMedics B.V. (in 2021: Brand New Day en de Gilde fondsen) vallen onder de deelnemingsvrijstelling en zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Effectief belastingpercentage

De effectieve druk (4,1%) is lager dan de nominale druk (25,8%). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het toepassen van de deelnemingsvrijstelling. Ook zijn er permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering van Coöperatieve Gilde Healthcare Services I, II en III U.A en Coöperatieve Gilde Healthcare Private Equity IV U.A.

Het bedrag aan belastingen dat rechtstreeks in het eigen vermogen is verwerkt bedraagt € 2,9 mln. (2021: € 4,5 mln.).

26. Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen bestaat uit:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Resultaat deelnemingen gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde	-766	-1.849
Resultaat deelnemingen gewaardeerd kostprijs of lagere marktwaarde	776	6.336
	10	4.487

Het resultaat van deelnemingen gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde heeft voornamelijk betrekking op de Gilde fondsen. De resultaten van SpotOnMedics Holding B.V. en i-ASE B.V. worden met ingang van 2022 meegeconsolideerd.

27. Minderheidsbelang derden

Dit betreft het deel van het resultaat van VvAA Wijzer B.V. dat toekomt aan minderheids-aandeelhouder Next2Company B.V. Tot maart 2022 had zij een belang van 30% en had VvAA Groep B.V. een belang van 70%. In maart 2022 hebben beide partijen de onderlinge samenwerking beëindigd en heeft VvAA Groep de aandelen in VvAA Wijzer overgenomen voor € 0,2 mln. Eind 2022 heeft VvAA Groep de onderneming geliquideerd.

28. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen in noot 22.

29. Segmentatie van resultaten

Het resultaat voor belastingen kan als volgt worden gespecificeerd per segment:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Schadeverzekeringen	12.278	20.770
Overige activiteiten	- 15.475	-11.799
Resultaat uit het Intermediairbedrijf	616	-1.473
Resultaat uit het Advies- en Dienstenbedrijf	-7.239	-6.567
Resultaat uit verkoop licenties en overige activiteiten	- 8.852	-3.759
Resultaat uit verkoop deelnemingen	0	11.029
Resultaat voor belastingen	-3.197	20.000

Hierna zijn de winst- en verliesrekeningen per segment weergegeven.

29.1 Winst- en verliesrekening Schadeverzekeringen

Technische rekening schadeverzekeringen	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Verdiende premies eigen rekening		
Bruto premies	121.612	116.863
Uitgaande herverzekeringspremies	-4.659	-4.127
Wijzigingen technische voorzieningen niet verdiende premies en lopende risico's	415	-1.010
	117.368	111.726
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	1.645	1.840
Schaden eigen rekening		
Bruto	-75.401	-68.188
Aandeel herverzekeraars	5.721	2.271
	-69.680	-65.917
Wijziging voorziening voor te betalen schaden		
Bruto	-13.846	-12.841
Aandeel herverzekeraars	4.915	7.010
	-8.931	-5.831
Bedrijfskosten		
Acquisitiekosten	-3.159	-3.819
Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	-20.333	-20.170
	-23.492	-23.989
Overige technische lasten eigen rekening	0	-107
Resultaat technische rekening schadeverzekering	16.910	17.829

Niet-technische rekening schadeverzekeringen	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Resultaat technische rekening schadeverzekering	16.910	17.829
Opbrengsten uit beleggingen		
Opbrengst uit andere beleggingen	2.721	3.577
Gerealiseerde winst op beleggingen	0	1.254
	2.721	4.831
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	0	0
Beleggingslasten		
Beheerskosten en rentelasten	-33	-41
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-31	-9
	-64	-50
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	-5.644	0
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	-1.645	-1.840
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	12.278	20.770

Resultatenoverzicht schadeverzekeringen naar branches

	Totaal		AOV /Ongevallen		Motorrijtuig WA		Motorrijtuig overig	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Verdiende premies	122.027	115.853	16.204	14.345	12.342	12.465	16.894	17.220
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	1.645	1.840	436	472	96	106	130	147
Bruto schaden	-89.247	-81.029	-13.232	-13.093	-16.687	-10.296	-7.582	-6.506
Bedrijfskosten	-23.492	-23.989	-1.559	-1.397	-2.156	-2.341	-2.941	-3.222
Herverzekeringsresultaat	5.977	5.154	0	0	1.485	-463	-86	-85
Resultaat technische rekening	16.910	17.829	1.849	327	-4.920	-529	6.415	7.554

	Brand		Algemene/Medische Aansprakelijkheid		Rechtsbijstand		Overig	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Verdiende premies	16.856	16.026	33.336	29.965	20.942	20.286	5.453	5.546
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	79	90	709	794	176	209	19	22
Bruto schaden	-7.807	-7.591	-28.729	-29.819	-11.619	-11.742	-3.591	-1.982
Bedrijfskosten	-3.555	-3.474	-7.224	-7.444	-4.744	-4.798	-1.313	-1.313
Herverzekeringsresultaat	-672	-609	5.255	6.317	-4	-5	-1	-1
Resultaat technische rekening	4.901	4.442	3.347	-187	4.751	3.950	567	2.272

Resultatenoverzicht schadeverzekeringen naar eigen rekening en inkomende herverzekering

	Eigen Rekening		Inkomende Herverzekering		Totaal	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Verdiende premies	112.223	105.908	9.804	9.945	122.027	115.853
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	1.238	1.402	407	438	1.645	1.840
Bruto schaden	-74.701	-66.155	-14.546	-14.874	-89.247	-81.029
Bedrijfskosten	-23.059	-23.598	-433	-391	-23.492	-23.989
Herverzekeringsresultaat	1.804	881	4.173	4.273	5.977	5.154
Resultaat technische rekening	17.505	18.438	-595	-609	16.910	17.829

Uitloopresultaten schadeverzekeringen

Onderstaand een overzicht van de bruto afwikkelresultaten, het herverzekeringsdeel en de netto afwikkelresultaten per schadejaar.

De (betaalde) schadebehandelingskosten boekjaar bedragen € 17,4 mln. (2021: 16,5 mln.) waarvan € 15,3 mln. toegerekende kosten, € 1,4 mln. schadebehandelingskosten samenhangend met inkomende herverzekeringen en volmachten, € 0,5 mln. kosten waarborgfonds en overige schadebehandelingskosten € 0,2 mln. De stijging van de schadebehandelingskosten wordt veroorzaakt door hogere toegerekende kosten met name door hogere bezetting en herijking van de kostenallocatiesleutels.

Het bruto afwikkelresultaat over de schadejaren tot en met 2022 is € 8,8 mln. negatief. Van een negatief bruto afwikkelresultaat op de jaren 2012 en ouder is groten-deels sprake bij de branche Algemene en medische aansprakelijkheid. Dit wordt met name veroorzaakt door de versterking van de voorzieningen als gevolg van voortschrijdend inzicht in de toekomstige schadelast. Van een positief bruto afwikkelresultaat op het jaar 2017 is met name sprake bij de branche Algemene en medische aansprakelijkheid.

Op het jaar 2019 is sprake van een negatief afwikkelresultaat met name bij de branche Motorrijtuigen aansprakelijkheid. Op het jaar 2021 is sprake van een negatief afwikkelresultaat met name bij de branche Motorrijtuigen aansprakelijkheid en branche Algemene en medische aansprakelijkheid.

Onderstaand het overzicht van de uitloopresultaten per eind 2022:

Bruto	Voorziening te betalen schaden 31-12-2021	Betaalde Schade boekjaar	Voorziening te betalen schaden 31-12-2022	Afwikkelresultaat
oudere jaren	30.070	4.817	30.222	-4.969
2013	3.252	648	2.876	-272
2014	4.523	848	2.665	1.010
2015	5.120	1.042	4.062	16
2016	9.846	2.387	7.180	279
2017	9.089	884	7.116	1.089
2018	20.816	2.637	18.743	-564
2019	25.971	3.871	24.052	-1.952
2020	38.799	4.985	33.908	-94
2021	31.203	10.140	24.382	-3.319
	178.689	32.259	155.206	-8.776
2022		25.710	36.509	
Schadebehandelingskosten	8.324	17.432	9.144	
Bruto schaden	187.013	75.401	200.859	

Herverzekeringsdeel	Voorziening te betalen schaden 31-12-2021	Betaalde Schade boekjaar	Voorziening te betalen schaden 31-12-2022	Afwikkelresultaat
oudere jaren	20.300	3.463	21.254	4.417
2013	1.042	238	1.249	445
2014	903	519	72	-312
2015	107	0	783	676
2016	3.005	1.051	2.368	414
2017	1.516	0	1.247	-269
2018	2.008	143	2.079	214
2019	1.867	306	2.078	517
2020	1.415	0	1.926	511
2021	2.012	0	2.445	433
	34.175	5.721	35.502	7.048
2022		0	3.589	
Schadebehandelingskosten	0	0	0	
Totaal herverzekeringsdeel	34.175	5.721	39.091	

Netto	Voorziening te betalen schaden 31-12-2021	Betaalde Schade boekjaar	Voorziening te betalen schaden 31-12-2022	Afwikkelresultaat
oudere jaren	9.770	1.354	8.968	-552
2013	2.210	410	1.627	173
2014	3.620	329	2.593	698
2015	5.013	1.042	3.279	692
2016	6.841	1.336	4.812	693
2017	7.573	884	5.869	820
2018	18.808	2.494	16.664	-350
2019	24.104	3.565	21.974	-1.435
2020	37.384	4.985	31.982	417
2021	29.191	10.140	21.937	-2.886
Totaal	144.514	26.538	119.705	-1.729
2022	0	25.710	32.920	
Schadebehandelingskosten	8.324	17.432	9.144	
Schaden eigen rekening	152.838	69.680	161.769	

Onderstaand het overzicht van de uitloopresultaten met betrekking per eind 2021:

Bruto	Voorziening te betalen schaden 31-12-2020	Betaalde Schade boekjaar	Voorziening te betalen schaden 31-12-2021	Afwikkelresultaat
oudere jaren	24.851	3.263	27.384	-5.796
2012	3.040	576	2.686	-222
2013	3.834	438	3.252	144
2014	4.873	687	4.523	-337
2015	6.769	1.705	5.120	-56
2016	8.983	1.636	9.846	-2.499
2017	10.831	1.661	9.089	81
2018	24.521	2.654	20.816	1.051
2019	31.339	5.148	25.971	220
2020	47.561	11.417	38.799	-2.655
Totaal	166.602	29.185	147.486	-10.069
2021		22.530	31.203	
Schadebehandelingskosten	7.571	16.473	8.324	
Bruto schaden	174.173	68.188	187.013	

Herverzekeringsdeel	Voorziening te betalen schaden 31-12-2020	Betaalde Schade boekjaar	Voorziening te betalen schaden 31-12-2021	Afwikkelresultaat
oudere jaren	16.218	1.710	19.085	4.577
2012	647	0	1.215	568
2013	941	-1	1.042	100
2014	861	0	903	42
2015	500	398	107	5
2016	1.806	164	3.005	1.363
2017	1.441	0	1.516	75
2018	1.770	0	2.008	238
2019	1.637	0	1.867	230
2020	1.345	0	1.415	70
Totaal	27.166	2.271	32.163	7.268
2021		0	2.012	
Schadebehandelingskosten	0	0	0	
Totaal herverzekeringsdeel	27.166	2.271	34.175	

Netto	Voorziening te betalen schaden 31-12-2020	Betaalde Schade boekjaar	Voorziening te betalen schaden 31-12-2021	Afwikkelresultaat
oudere jaren	8.633	1.553	8.299	-1.219
2012	2.393	576	1.471	346
2013	2.893	439	2.210	244
2014	4.012	687	3.620	-295
2015	6.269	1.307	5.013	-51
2016	7.177	1.472	6.841	-1.136
2017	9.390	1.661	7.573	156
2018	22.751	2.654	18.808	1.289
2019	29.702	5.148	24.104	450
2020	46.216	11.417	37.384	-2.585
Totaal	139.436	26.914	115.323	-2.801
2021	0	22.530	29.191	
Schadebehandelingskosten	7.571	16.473	8.324	
Schaden eigen rekening	147.007	65.917	152.838	

29.2 Winst- en verliesrekening Intermediairbedrijf

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Opbrengsten uit intermediairbedrijf	21.968	21.782
Opbrengsten uit beleggingen eigen rekening	-31	-25
Bedrijfskosten	-13.443	-14.806
Retourprovisie AOV ten behoeve van de leden	-7.879	-8.424
Resultaat voor belastingen intermediairbedrijf	616	-1.473

De opbrengsten uit het intermediairbedrijf (VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V.; FEAB) bestaan voornamelijk uit provisiebaten. Daarnaast bestaan de opbrengsten uit adviezen (hypotheek, financiële planning, verzekeringen) en abonnementen welke in de resultatenrekening vallen onder Opbrengsten uit dienstverleningsactiviteiten en overige opbrengsten.

Het resultaat voor belastingen heeft zich gunstig ontwikkeld van € 1,5 mln. negatief over 2021 naar € 0,6 mln. positief over 2022, door een stijging van de provisieopbrengsten uit bemiddeling van met name Verzuimadvies. De kosten waren lager door lagere inzet van stafafdelingen, efficiencyverbeteringen en lagere projectkosten.

29.3 Winst- en verliesrekening Advies en Diensten

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Opbrengsten uit Advies en Diensten	17.168	15.864
Bedrijfskosten	-24.406	-22.431
Resultaat voor belastingen Advies en Diensten	-7.239	-6.567

Advies en Diensten bestaat uit VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V. en VvAA Opleidingen & teamcoaching B.V. De opbrengsten bestaan voornamelijk uit zakelijke dienstverlening.

resultaat voor belastingen zich door de hogere bedrijfskosten ongunstig ontwikkeld van € 6,6 mln. negatief over 2021 naar € 7,2 mln. negatief over 2022. De stijging van de kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door de groei van de omzet en investeringen, deels gecompenseerd door efficiencyverbeteringen.

Ondanks dat de omzet is gestegen door hogere opbrengsten uit het opstellen van jaarstukken heeft het

29.4 Winst- en verliesrekening uit verkoop licenties en overige activiteiten

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Opbrengsten uit licenties	4.106	0
Overige opbrengsten	28	99
Koersresultaten	-1.040	1.504
Opbrengsten uit beleggingen eigen rekening	1.068	2.024
Bedrijfskosten	-13.014	-7.386
Resultaat uit verkoop deelnemingen	0	11.029
Resultaat voor belastingen uit verkoop licenties en overige activiteiten	-8.852	7.270

De opbrengsten uit licenties bestaan uit de verkoop van 1-jarige abonnementen door SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V. De overige opbrengsten worden gegenereerd door Stichting VvAA Rechtsbijstand,

Het resultaat voor belastingen (exclusief het resultaat uit verkoop deelnemingen) heeft zich ongunstig ontwikkeld van € 3,7 mln. negatief over 2021 naar € 8,9 mln. negatief over 2022 onder andere als gevolg van negatieve resultaten bij SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

De koersresultaten zijn lager dan in 2021 met name door hypotheekfondsen (gestegen hypotheekrente) en

aandelenfondsen (eenmalige verkoopwinsten in 2021). Daarnaast zijn de beleggingsopbrengsten ook lager met name door een eenmalig verhoogd dividend op een aandelenfonds in 2021.

De kosten zijn in 2022 fors hoger door de consolidatie van SpotOnMedics Holding B.V., SpotOnMedics B.V. en i-ASE B.V.

Het resultaat uit verkoop deelnemingen betrof in 2021 met name de verkoop van Brand New Day Houdstermaatschappij.

30. Overige mutaties kasstroomoverzicht

	Noot	2022	2021 *
<i>(x € 1.000)</i>			
Opbrengsten dividend	3	-3.122	-4.670
Opbrengsten interest		-971	-1.519
Mutatie langlopende schulden		-292	-237
Belastinglast		0	-1.430
Overige mutaties		-112	-1.502
Totaal overige mutaties		-4.497	-9.358

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

31. Veranderingen in werkkapitaal

	2022	2021 *
<i>(x € 1.000)</i>		
Mutatie vorderingen	-1.833	3.062
Mutatie schulden	-1.628	-2.531
Totaal verandering werkkapitaal	-3.461	531

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

32. Financiële instrumenten

Algemeen

VvAA Groep maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures

opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van VvAA Groep te beperken.

Kredietrisico

De onderneming loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, vorderingen en liquide middelen. Dit betreft:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	89.989	79.596
Overige langlopende vorderingen	4.817	7.776
Vorderingen uit verzekeringsovereenkomsten	3.584	3.297
Handelsdebiteuren	1.955	1.808
Vorderingen uit herverzekering	3.499	2.142
Overige kortlopende vorderingen	6.667	2.502
Liquide middelen	97.263	109.454
	207.774	206.575

Renterisico en kasstroomrisico

De onderneming loopt renterisico over de rente-dragende leningen en vorderingen. Voor vorderingen en met variabel rentende renteafspraken loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige

kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen en vorderingen reële waarde risico. Het grootste risico heeft betrekking op hypotheekfondsen. De impact van een rentemutatie op deze fondsen is hieronder weergegeven.

		Totaal effect op eigen vermogen	Waarvan effect via het nettoresultaat
Belang hypotheekfondsen € 50 mln.			
Rentestijging	1%	-2,6 mln.	-2,6 mln.
Rentedaling	-1%	2,6 mln.	2,6 mln.

Valutarisico

Alleen bij de beleggingen is sprake van directe en indirecte valutarisico's. De valutarisico's worden door VvAA niet afgedekt. De valutarisico's zijn geconcentreerd in de aandelenfondsen waarin wordt belegd.

Prijsrisico

Als gevolg van beleggingen in beurs en niet-beurs-genoteerde beleggingsfondsen loopt de onderneming prijsrisico. Hieronder is een overzicht opgenomen van de gevoeligheid van koersmutaties voor het eigen vermogen en nettoresultaat van VvAA.

		Totaal effect op eigen vermogen	Waarvan effect via het nettoresultaat
Belang aandelenfondsen € 40 mln.			
Koersstijging	10%	3,1 mln.	0,3 mln.
Koersdaling	-10%	-3,1 mln.	-0,6 mln.
Belang vastgoedfonds € 75 mln.			
Koersstijging	5%	2,8 mln.	0,0 mln.
Koersdaling	-5%	-2,8 mln.	0,0 mln.
Belang funds of hedgefunds € 59 mln.			
Koersstijging	2,5%	1,1 mln.	0,0 mln.
Koersdaling	-2,5%	-1,1 mln.	0,0 mln.

Liquiditeitsrisico

VvAA beschikt over liquiditeiten en een beleggingsportefeuille met voldoende goed verhandelbare effecten (obligaties en aandelenfondsen), zodat ze ook op korte termijn haar verplichtingen zal kunnen nakomen.

Reële waarde

De reële waarde van financiële instrumenten wordt nader toegelicht in de overige notes indien deze materieel afwijkt van de boekwaarde.

33. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na balansdatum geen materiële gebeurtenissen conform RJ 160 plaatsgevonden die noodzaken tot een bijstelling van de geconsolideerde jaarrekening van VvAA per 31 december 2022.

Naar aanleiding van de herijking van het beleggings-beleid heeft VvAA in september 2022 een verzoek gedaan tot uittreding uit het fund of hedgefunds (dit fonds is opgenomen onder de beleggingen in noot 3). Dit verzoek wordt in 2023 verdeeld over vier kwartalen uitgevoerd. Bij deze transacties zullen de gerelateerde herwaarderingsreserves vrijvallen in het resultaat.

Enkelvoudige balans per 31 december 2022

Activa	Noot	2022	2021
vóór resultaatbestemming (x € 1.000)			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	34	4.198	4.266
Materiële vaste activa	35	4.452	5.569
Financiële vaste activa			
Deelnemingen	36	178.250	183.621
Beleggingen	37	92.777	96.233
Overige vorderingen	38	9.246	4.791
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	39	6.426	5.436
Liquide middelen		2.905	14.984
		298.254	314.900

Passiva	Noot	2022	2021
Eigen vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal		123	123
Herwaarderingsreserve		29.079	37.323
Overige reserves		245.841	223.355
Onverdeeld resultaat boekjaar		-3.000	23.161
		272.043	283.962
Voorzieningen	41	2.172	2.610
Langlopende schulden	42	1.655	1.891
Kortlopende schulden	43	22.384	26.437
		298.254	314.900

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2022

	2022	2021
(x € 1.000)		
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelge- nomen, na belastingen	1.286	24.953
Overige baten en lasten, na belasting	-4.286	-1.792
Nettoresultaat	-3.000	23.161

Toelichting op de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening 2022

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2022 van VvAA Groep B.V. De financiële gegevens van VvAA Groep B.V. zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt.

Bij de enkelvoudige winst- en verliesrekening is artikel 2:402 van het Burgerlijk Wetboek toegepast. Dit betekent dat een verkorte winst- en verliesrekening is opgenomen.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst- en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen:

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de netto-vermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de VvAA Groep B.V. en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Belastingen

VvAA Groep B.V. is het hoofd van de fiscale eenheid. De vennootschapsbelasting is opgenomen voor dat deel dat VvAA Groep B.V. als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met de toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid.

De verrekening binnen de fiscale eenheid tussen de onderneming en haar dochtermaatschappijen vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

34. Immateriële vaste activa

	Stand per 1 januari 2022	Investerings en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waarde- verminderingen	Stand per 31 december 2022
(x € 1.000)					
Programmatuur en software	4.266	908	976	0	4.198
Cumulatieve aanschafwaarde	6.321				7.086
Cumulatieve afschrijvingen	2.055				2.888
	4.266				4.198

	Stand per 1 januari 2021	Investerings- en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waarde- verminderingen	Stand per 31 december 2021
<i>(x € 1.000)</i>					
Programmatuur en software	3.821	1.266	821	0	4.266
Cumulatieve aanschafwaarde	5.388				6.321
Cumulatieve afschrijvingen	1.567				2.055
	3.821				4.266

35. Materiële vaste activa

	Stand per 1 januari 2022	Investerings- en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waarde- verminderingen	Stand per 31 december 2022
<i>(x € 1.000)</i>					
Informatieverwerkende apparatuur en hardware	1.316	162	426	0	1.052
Kantoorinventaris	865	8	192	0	681
Verbouwingen	2.964	-17	477	0	2.470
Overige bedrijfsmiddelen	425	9	184	0	250
	5.569	162	1.279	0	4.452
Cumulatieve aanschafwaarde	9.220				9.382
Cumulatieve afschrijvingen/ waardeverminderingen	3.651				4.930
	5.569				4.452

	Stand per 1 januari 2021	Investerings- en overige mutaties	Afschrijvingen	Bijzondere waarde- verminderingen	Stand per 31 december 2021
<i>(x € 1.000)</i>					
Informatieverwerkende apparatuur en hardware	615	1.023	322	0	1.316
Kantoorinventaris	1.059	0	194	0	865
Verbouwingen	3.443	0	479	0	2.964
Overige bedrijfsmiddelen	614	0	189	0	425
	5.730	1.023	1.184	0	5.569
Cumulatieve aanschaf- waarde	8.197				9.220
Cumulatieve afschrijvingen/ waardeverminderingen	2.467				3.651
	5.730				5.569

36. Deelnemingen

De post deelnemingen in groepsmaatschappijen betreft de volgende vennootschappen:

	Statutaire zetel	Deelnemings- percentage	Vermogen	Resultaat
VvAA Schadeverzekeringen N.V.	Utrecht	100%	155.653	9.111
VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V.	Utrecht	100%	1.604	457
VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V.	Utrecht	100%	1.647	-5.123
VvAA Investments B.V. ¹	Utrecht	100%	19.346	-2.875
VvAA Wijzer B.V.	Utrecht	100%	0	-284
			178.250	1.286
¹ Resultaat is inclusief de resultaten van de 100% deelnemingen VvAA Opleidingen & Teamcoaching B.V., SpotOnMedics Holding B.V. en i-ASE B.V.				

Wijzigingen in het lopende boekjaar zijn:

- Per 31 januari 2022 heeft VvAA Investments B.V. haar belang in SpotOnMedics Holding B.V. uitgebreid van 66,67% naar 100% en is daarmee volledig eigenaar geworden.
- SpotOnMedics Holding B.V. heeft per 22 december haar belang in SpotOnMedics B.V. uitgebreid van 99% naar 100%.
- Per 9 juni 2022 heeft VvAA Investments B.V. haar belang in i-ASE B.V. vergroot van 49,9% naar 100% en is daarmee volledig eigenaar geworden.
- VvAA Wijzer B.V. is per 31-12-2022 geliquideerd.

Het verloop was als volgt:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Stand 1 januari	183.621	147.513
Kapitaalstorting	3.800	5.592
Ontvangen dividend	-4.820	0
Mutatie herwaarderingsreserves	-5.714	5.653
(Des-)investerings deelnemingen	77	-90
Resultaat deelnemingen	1.286	24.953
Stand per 31 december	178.250	183.621
Cumulatieve aanschafwaarde	88.368	84.861
Cumulatieve herwaarderings	89.882	98.760
	178.250	183.621

De kapitaalstorting betreft agiostortingen en is als volgt te specificeren:

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V.	3.800	4.900
VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V.	0	400
VvAA Wijzer B.V.	0	292
	3.800	5.592

Er is in 2022 dividend ontvangen van VvAA Schadeverzekeringen N.V. (€4,8 mln.).

Daarnaast is er € 200K betaald voor de aankoop van het resterende deel van VvAA Wijzer B.V. waarvan € 122K goodwill. Deze goodwill is volledig afgeschreven.

Stichting VvAA Rechtsbijstand is van rechtswege een onafhankelijk opererende entiteit. VvAA Schade heeft beleidsbepalende invloed op de activiteiten van de stichting en de stichting is onderdeel van VvAA Groep. In het verleden werden de kosten volledig doorbelast aan de schadelast van VvAA Schade en werd er geen omzet gerealiseerd. Door verwaarloosbare betekenis

van de stichting op de geconsolideerde jaarrekening van VvAA Groep werd de stichting buiten de consolidatiekring worden gehouden. In 2022 wordt er binnen de stichting omzet verantwoord door het nieuwe product VvAA Legal en worden niet alle kosten meer doorbelast. De resultaten van de stichting hebben een grotere impact op het resultaat voor belasting van VvAA Groep en deze zijn met ingang van 1 september 2022 onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening.

De Stichting Derdengelden Rechtsbijstand is in 2022 opgeheven omdat de wettelijke verplichting niet meer aanwezig is. Het restant saldo is overgeboekt naar Stichting VvAA Rechtsbijstand.

37. Beleggingen

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Stand per 1 januari	96.233	89.978
Aankopen/verstrekkingen	1.004	2.118
Verkopen/Lossingen	0	-5.850
Herwaardering	-4.460	9.987
Stand per 31 december	92.777	96.233
Reguliere aandelen en bel.fondsen op basis van beursnotering	22.008	25.167
Reguliere aandelen en bel.fondsen op basis van marktnoteringen met waarneembare marktdata, bestaande uit:		
Hedgefonds	31.487	31.136
Hypotheekfondsen	3.275	4.130
Vastgoedfondsen	36.007	35.800
	70.769	71.066
	92.777	96.233
De verkrijgingsprijs van beleggingsentiteiten ultimo boekjaar bedraagt	74.283	73.279

38. Overige vorderingen

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Stand per 1 januari	4.791	13.600
Verstreckte leningen	4.537	0
Naar kortlopend	-82	-8.809
Stand per 31 december	9.246	4.791

De overige vorderingen bestaan uit € 3,7 mln. verstrekte leningen aan O.W.M. MediRisk B.A. (2021: € 3,7 mln.) en € 1,1 mln. verstrekte lening aan LeasePlan Nederland N.V. (2021: € 1,6 mln.). Daarnaast is er een langlopende vordering van € 4,4 mn op VvAA Investments B.V. (eind 2021 was er een schuld aan VvAA Investments B.V.).

Voor € 3,0 mln. van de verstrekte leningen aan O.W.M. MediRisk B.A. geldt dat aflossing alleen mogelijk is met toestemming van De Nederlandsche Bank.

39. Vorderingen en overlopende activa

	2022	2021
<i>(x € 1.000)</i>		
Te ontvangen belastingen	2.052	212
Overige overlopende activa	2.672	2.539
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	838
Overige vorderingen	1.702	1.847
	6.426	5.436

De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Te ontvangen belastingen bestaat uit te verrekenen vennootschapsbelasting (€ 1,8 mln.) en omzetbelasting (€ 0,2 mln.).

De overlopende activa bestaan voornamelijk uit vooruitbetaalde kosten met betrekking tot de huur van het kantoorpand en ICT-gerelateerde kosten voor boekjaar 2023.

In de post overige vorderingen is een deposito bij ABN AMRO opgenomen ad € 0,9 mln. (2021: € 0,9 mln.). Dit betreft een verpande rekening waarover VvAA niet de vrije beschikking heeft omdat er een bankgarantie op is geblokkeerd (huurgarantie van Orteliuslaan 750). Dit wordt pas vrijgegeven als er geen garantieverplichting meer uitstaat. Alle overige vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar. Op de overige vordering is geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.

40. Eigen vermogen

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Herwaarderings-reserve	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
<i>(x € 1.000)</i>					
Stand per 1 januari 2022	123	37.323	223.355	23.161	283.962
Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021	0	0	23.161	-23.161	0
Uitbetaald dividend	0	0	-675	0	-675
Herwaardering (na aftrek belastingen)	0	-8.244	0	0	-8.244
Resultaat na belastingen boekjaar 2022	0	0	0	-3.000	-3.000
Stand per 31 december 2022	123	29.079	245.841	-3.000	272.043

Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 1.350 aandelen van nominaal € 454 (€ 0,6 mln.). Het opgevraagd kapitaal bestaat uit 270 aandelen. Hiervan is 100% volgestort.

Stichting Prioriteit VvAA Groep is houder van 1 prioriteitsaandeel VvAA Groep B.V. van nominaal € 1. Aan het prioriteitsaandeel zijn bijzondere zeggenschapsrechten verbonden, zoals een goedkeuringsrecht ten aanzien van de uitgifte en de overdracht van aandelen in het kapitaal van VvAA Groep B.V. Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de voorzitter van de Raad van Commissarissen van VvAA Groep B.V., de voorzitter van het bestuur van Vereniging VvAA en een onafhankelijke voorzitter.

Bij de bepaling van de herwaarderingsreserve ter zake van vastgoedbeleggingen is een bedrag voor latente

belastingverplichtingen in mindering gebracht, berekend tegen het daarvoor geldende belastingtarief. Tegenover de geactiveerde ontwikkelingskosten is een wettelijke reserve gevormd ter grootte van de boekwaarde daarvan.

Er is in 2022 dividend uitbetaald aan Vereniging VvAA (€ 0,7 mln.).

Er is een verschil tussen het resultaat en het eigen vermogen volgens de enkelvoudige jaarrekening en het resultaat en het eigen vermogen volgens de geconsolideerde jaarrekening. Dit wordt verklaard door het feit dat het resultaat en het stichtingsvermogen van Stichting VvAA Rechtsbijstand wel onderdeel zijn van de geconsolideerde jaarrekening, maar niet van de enkelvoudige jaarrekening. De aansluiting is als volgt te maken:

	2022
<i>(x € 1.000)</i>	
Stand per 1 januari	283.962
Uitbetaald dividend	-675
Herwaardering (na aftrek belastingen)	-8.244
Resultaat na belastingen boekjaar 2020	-3.000
Stand per 31 december enkelvoudig	272.043
Verschillen:	
Resultaat na belastingen Stichting Rechtsbijstand	-4
Stichtingsvermogen Stichting Rechtsbijstand	16
Stand per 31 december geconsolideerd	272.055

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Herwaarderings-reserve	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
<i>(x € 1.000)</i>					
Stand per 1 januari 2021	123	25.491	210.716	12.638	248.968
Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2020	0	0	12.638	-12.638	0
Herwaardering (na aftrek belastingen)	0	11.832	1	0	11.833
Resultaat na belastingen boekjaar 2021	0	0	0	23.161	23.161
Stand per 31 december 2021	123	37.323	223.355	23.161	283.962

Resultaatbestemming

De hoofddirectie heeft, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, besloten het gehele resultaat ten laste te brengen van de overige reserves.

41. Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Overige mutaties	Stand per 31 december 2022
<i>(x € 1.000)</i>					
Latente belastingverplichtingen	1.523	0	58	0	1.465
Pensioenen	496	317	187	0	626
Reorganisatiekosten	501	73	525	0	49
Accreditatie	90	-21	37	0	32
	2.610	369	807	0	2.172

De voorziening voor latente belastingverplichtingen heeft voornamelijk betrekking op de vennootschapsbelasting die in de toekomst verschuldigd is over de verschillen tussen de commerciële en de fiscale waarde van de in de balans opgenomen beleggingen. Daarnaast bevat deze voorziening latente belastingen over de afwijkende waardering van de technische voorzieningen en de fiscale egalisatiereserve. De voorziening latente belastingverplichtingen heeft een overwegend langlopend karakter.

Bij de bepaling van de hoogte van de voorziening voor latente belastingverplichtingen is rekening gehouden met de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

De voorziening voor pensioenen heeft betrekking op compensatie van oude pensioenregelingen en op de regeling vervroegd uittreden (RVU) die sinds 2021 is opgenomen in de CAO en heeft een overwegend langlopend karakter.

De voorziening voor reorganisatiekosten had betrekking op te betalen ontslagvergoedingen als gevolg van een in 2020 geformaliseerd reorganisatieplan. Hierbij was voorzien in een reductie van het aantal medewerkers bij diverse bedrijfsonderdelen. Deze reorganisatie is in 2022 geheel afgewikkeld. De huidige voorziening voor reorganisatiekosten is gebaseerd op voorgenomen ontslagtrajecten die diverse oorzaken hebben. In de regel is de kans dat een dergelijke ontslag niet plaatsvindt zeer beperkt, omdat de vaststellingsovereenkomsten getekend zijn voordat de voorziening wordt opgenomen.

De voorziening accreditatie betrof additionele kosten bij VvAA Business School voor de accreditatie van de MBA-programma's. Deze voorziening had betrekking op geschillen waarbij de onderneming en/of groepsmaatschappijen betrokken zijn.

Tegen de onderneming en/of groepsmaatschappijen zijn diverse claims ingediend die door haar/hen worden betwist. Deze voorziening wordt naar verwachting binnen 1 jaar afgewikkeld.

42. Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden is als overlopend passief opgenomen een vooruitontvangen huurkorting vanwege het verlengen van de huurperiode tot 1 januari 2031. VvAA Groep heeft eind 2019 haar huurovereenkomst, die oorspronkelijk liep tot 1 januari 2025, met 6 jaar

verlengd tot 1 januari 2031. De verhuurder heeft hiervoor in 2020 een éénmalige vergoeding betaald van € 2,6 mln. Jaarlijks wordt hiervan 1/11e deel ten gunste van de huisvestingskosten verwerkt. 1/11e deel wordt onder de overige kortlopende schulden verantwoord.

	2022	2021
(x € 1.000)		
Stand 1 januari	1.891	2.128
Vrijval vooruitontvangen huurkorting	-236	-236
Stand per 31 december	1.655	1.891

43. Kortlopende schulden

Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de kortlopende schulden benaderd de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

	2022	2021
(x € 1.000)		
Crediteuren	1.029	1.125
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.138	2.044
Te betalen vennootschapsbelasting	0	2.388
Schulden aan groepsmaatschappijen	13.484	13.607
Overige schulden	2.905	3.132
Overlopende passiva	2.828	4.141
	22.384	26.437

44. Financiële instrumenten

De risico's op de financiële instrumenten in de enkelvoudige jaarrekening wijken niet materieel af van de genoemde risico's in de geconsolideerde jaarrekening. Zie de toelichting van de geconsolideerde jaarrekening voor verdere toelichting over deze risico's.

45. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Fiscale eenheid

Zie noot 14 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen voor informatie over de fiscale eenheid.

Meerjarige financiële verplichtingen

Zie noot 14 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen voor informatie over de meerjarige financiële verplichtingen.

Bankgaranties

Zie noot 14 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen voor informatie over de bankgaranties.

Aansprakelijkstelling

VvAA Groep B.V. heeft voor VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V. en voor VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V. een verklaring afgegeven van hoofdelijke aansprakelijkheid voor de uit de rechtshandelingen van die dochtermaatschappijen voortvloeiende schulden als bedoeld in Artikel 403, lid 1, sub f van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

46. Personeelskosten en aantal werknemers

De lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten van de bij de onderneming werkzame werknemers kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2022	2021
(x € 1.000)		
Salarissen	31.398	31.846
Sociale lasten	4.255	4.020
Pensioenlasten	4.051	4.093
Toegerekend aan verzekeringstechnische lasten	-10.701	-9.778
	29.003	30.181

Bij VvAA Groep B.V. waren in 2022 gemiddeld 433 fte in dienst (2021: 422 fte). Er zijn geen medewerkers werkzaam in het buitenland.

Deze personeelsomvang (gemiddeld aantal fte) is als volgt onder te verdelen naar de verschillende bedrijfsonderdelen:

	2022	2021
(x € 1.000)		
Verzekeren	290	287
Overig	143	135
	433	422

47. Transacties met verbonden partijen

Zie toelichting in noot 28 van de geconsolideerde jaarrekening.

48. Gebeurtenissen na balansdatum

Zie toelichting in noot 33 van de geconsolideerde jaarrekening.

Utrecht, 4 april 2023

Raad van Commissarissen

Dr. E.A. Bakkum
R. Icke RA
Mr. E.A. Kleijnenberg
Drs. M. Stoks-Goosensen

Hoofddirectie

Drs. B. Janknegt
Drs. M.A.A.M. Hendriks-Muijs AAC

Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming

De resultaatbestemming vindt plaats overeenkomstig de artikelen 27 en 28 van de statuten van VvAA Groep B.V., die als volgt luiden:

Artikel 27

1. Jaarlijks wordt door de Hoofddirectie met goedkeuring van de Raad van Commissarissen vastgesteld welk deel van de vennootschappelijke winst, zoals deze blijkt uit de vastgestelde jaarrekening, wordt gereserveerd.
2. De winst na reservering als in lid 1 bedoeld, staat ter beschikking van de Algemene Vergadering.
3. De Hoofddirectie kan onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen besluiten tot uitkering van een interim-dividend op rekening van het over het betrokken boekjaar te verwachten dividend, indien en voor zover de winst in de vennootschap die uitkering toelaat.
4. De Algemene Vergadering kan op voorstel van de Hoofddirectie, dat door de Raad van Commissarissen is goedgekeurd, besluiten, dat de uitkering aan houders van aandelen van dividend geheel of ten dele plaatsvindt in aandelen, zulks naar verhouding van ieders bezit aan aandelen.

Artikel 28

1. Indien over enig jaar verlies wordt geleden, wordt dat verlies op een nieuwe rekening overgebracht ter verrekening met toekomstige winsten.
2. De Algemene Vergadering kan op voorstel van de Hoofddirectie, dat door de Raad van Commissarissen is goedgekeurd, besluiten de in lid 1 bedoelde verliezen op één of meer reserves af te boeken.
3. De Algemene Vergadering kan op voorstel van de Hoofddirectie, dat door de Raad van Commissarissen is goedgekeurd, besluiten tot uitkeringen aan houders van aandelen ten laste van één of meer reserves hetzij in contanten, hetzij in aandelen dan wel een combinatie daarvan; in geval van uitkering in aandelen geschiedt deze naar verhouding van ieders bezit aan aandelen.

Artikel 29

De in artikel 27 leden 3 en 4 en artikel 28 lid 3 bedoelde besluiten vereisen de schriftelijke goedkeuring van de Prioriteit indien en voor zover betreffende bedragen groter zijn dan twee/ derde van de winst blijkens de vastgestelde jaarrekening van het voorafgaande boekjaar.

Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten

Stichting Prioriteit VvAA Groep is houder van 1 prioriteitsaandeel VvAA Groep B.V. van nominaal € 1. Aan het prioriteitsaandeel zijn bijzondere zeggenschapsrechten verbonden, zoals een goedkeuringsrecht ten aanzien van de uitgifte en de overdracht van aandelen in het kapitaal van VvAA Groep B.V. Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de voorzitter van de Raad van Commissarissen van VvAA Groep B.V., de voorzitter van het bestuur van Vereniging VvAA en een onafhankelijke voorzitter.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van VvAA groep B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van VvAA groep B.V. per 31 december 2022 en van het resultaat over boekjaar 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2022 van VvAA groep B.V. (de vennootschap) te Utrecht gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over boekjaar 2022;
- 3 het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2022; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van VvAA groep B.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet naleven wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit
— Materialiteit van EUR 2,8 miljoen (2021: EUR 2,5 miljoen). — Bij de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het eigen vermogen (circa 1%).
Groepscontrole
— Controle van 95% van het eigen vermogen, 99% van de totale activa en 96% van de omzet. — Significante onderdelen VvAA schadeverzekeringen N.V., VvAA financieel-economisch adviesbureau B.V., VvAA Belastingadviseurs en Consultants B.V. full-scope audits. — Overige onderdelen op basis van specifieke werkzaamheden.
Continuïteit en Fraude & Noclar
— Risico's gerelateerd aan fraude en niet naleven wet- en regelgeving (Noclar): veronderstelde risico van doorbreken interne beheersing door het management. — Risico's gerelateerd aan continuïteit: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.
Kernpunten
— Waardering van de technische voorziening voor te betalen schaden en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets.
Oordeel
Goedkeurend.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 2,8 miljoen (2021: EUR 2,5 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het eigen vermogen. Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte benchmark, gegeven de aard van de bedrijfsactiviteiten en de impact hiervan op de balans. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 140.000 (2021: EUR 125.000) rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

VvAA groep B.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van VvAA groep B.V.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen VvAA schadeverzekeringen N.V., VvAA financieel-economisch adviesbureau B.V., VvAA Belastingadviseurs en Consultants B.V. Voor de controle van groepsonderdelen hebben wij geen gebruikgemaakt van werkzaamheden van andere accountants. Wij hebben zelf specifieke controlewerkzaamheden op onderdelen van de financiële informatie uitgevoerd of cijferanalyse verricht om onze inschatting te toetsen dat er geen risico op een materiële fout is bij deze onderdelen. Voor de onderdelen die niet in scope waren, hebben wij cijferanalyses uitgevoerd om te bevestigen dat onze scoping gedurende de controle passend bleef. Daarnaast hebben wij voor de jaarrekeningposten liquide middelen en immateriële vaste activa procedures voor alle entiteiten uitgevoerd. Bovenstaande aanpak heeft geresulteerd in een dekking van 95% van het eigen vermogen, 99% van de activa en 96% van de omzet.

Door bovengenoemde werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving

In het hoofdstuk Compliance en Integriteit in het jaarverslag beschrijft de Hoofddirectie de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving en de Raad van Commissarissen neemt deze beschrijving in beschouwing in haar verslag.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de vennootschap en de bedrijfsomgeving, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld van het risicomanagement van de vennootschap met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, het integriteitsbeleid, het fraudebeheersingsbeleid en riskmanagement framework. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij de Hoofddirectie, degenen belast met governance en bij andere relevante functies, zoals internal audit, bedrijfsjuridische en vennootschappelijke zaken, compliance en risk management en de actuariële functie. Wij hebben onder meer de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- evaluatie van nevenfuncties van Hoofddirectieleden en/of andere werknemers, met speciale aandacht voor procedures en governance met betrekking tot mogelijke belangenconflicten;
- evalueren van onderzoeksrapporten inzake aanwijzingen over mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- evalueren van correspondentie met regelgevende en toezichthoudende instanties (waaronder DNB en AFM);
- evaluatie van de gerapporteerde uitkomsten door sleutelfunctiehouders (actuariële functie, compliance en risk management en internal audit); en
- kennisnemen van de door de vennootschap uitgevoerde systematische integriteitsrisico analyse (SIRA).

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op de vennootschap van toepassing is en hebben de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening:

- Wet op het financieel toezicht (Wft) (inclusief de richtlijn Solvency II (2009/138/EC));
- Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft); en
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording als niet relevant aangezien wij de mogelijkheid dat een materiële fout ontstaat als gevolg van fraude, anders dan door het doorbreken van interne beheersing door het management, gering achten.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd ten aanzien van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving die relevant zijn voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door het management (een verondersteld risico)

Risico:

- Het management is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten in de periode en nagekomen journaalposten.
- Wij hebben de geschiktheid geëvalueerd van de veranderingen in de methoden en onderliggende aannames die gebruikt worden om schattingen te maken ten opzichte van voorgaand jaar ten aanzien van de technische voorzieningen en de Solvency II-toelichtingen.
- Wij hebben een data-analyse uitgevoerd op journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan journaalposten na afloop van het boekjaar en significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management met betrekking tot technische voorziening voor te betalen schade die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Waar we onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden via onze data-analyse, hebben we aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.
- We hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder data-analyse op de automatische incassering van premies en een nadere analyse van de premieverliesvoorziening voor de stop loss bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering.

Onze procedures om in te spelen op geïdentificeerde risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, hebben niet geleid tot een kernpunt van de controle.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan de Hoofddirectie en aan de Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit – geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd

Zoals geconcludeerd in op pagina 65 van de jaarrekening heeft de Hoofddirectie zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd.

Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door de Hoofddirectie, inclusief de analyse van de kernactiviteiten en de beoordeling van de financiële positie, alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben, waaronder de mogelijke impact van inflatie, lage rente, catastroferisico's, COVID-19 en correspondentie met de toezichthouders;
- analyse van de financiële positie en de solvabiliteitsratio ten opzichte van het door de Hoofddirectie vastgestelde kapitaalbeleid, voorgaand boekjaar en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio; en
- evalueren van de adequate weergave van de continuïteitsbeoordeling van de Hoofddirectie, waaronder de solvabiliteitsratio onder Solvency II en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio, zoals weergegeven in het hoofdstuk risicobeheer in het jaarverslag en in noot 9 groepsvermogen van de jaarrekening.

De resultaten van onze risicobeoordeling procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In het kernpunt van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkst waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Het kernpunt van onze controle hebben wij met de Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormt geen volledige weergave van alles wat is besproken. Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot dit kernpunt bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van het individuele kernpunt moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordeel over dit kernpunt.

Waardering van de technische voorziening voor te betalen schade en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets

Omschrijving

De technische voorziening voor te betalen schade van EUR 201 miljoen (2021: EUR 187 miljoen, voor aftrek aandeel herverzekeraar), zijnde circa 55% van het balanstotaal per 31 december 2022, is voor de jaarrekening significant.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen die mede worden beïnvloed door wet- en regelgeving vanuit de overheid, met name voor de schade bij langdurige arbeidsongeschiktheid en aansprakelijkheid.

Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door de directie.

De directie heeft in de toelichting de gebruikte grondslagen en assumpties van de waardering van de technische voorziening voor te betalen schade en de toereikendheidstoets uiteengezet. Tevens heeft de directie in de toelichting in noot 10 het verloop van de technische voorziening en de positieve uitkomst van de toereikendheidstoets uiteengezet.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets heeft een grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van VvAA schadeverzekeringen N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Onze aanpak

Wij hebben de interne controlemaatregelen getoetst die de betrouwbaarheid van de basisgegevens en de vaststelling van de technische voorziening voor te betalen schade waarborgen. Wij hebben met ondersteuning van onze actuarieel specialisten de voorziening voor te betalen schade en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets gecontroleerd aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen.

Hierbij hebben wij werkzaamheden verricht ten aanzien van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties, zoals inflatieverwachting, rente, portefeuilleontwikkeling en toekomstige kosten. Daarnaast hebben wij de actuariële analyses geëvalueerd op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens en uitloopresultaten en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden.

Aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden hebben wij geëvalueerd of de risicohouding van de directie bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar.

Tot slot hebben wij geëvalueerd of de technische voorziening voor te betalen schade en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening (noot 10) in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek en de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 605 'Verzekeringsmaatschappijen'.

Onze observatie

Wij vinden dat de opgenomen technische voorziening voor te betalen schade evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening voor te betalen schade in noot 10 achten wij toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

— met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; en

— alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Hoofddirectie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Hoofddirectie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De Hoofddirectie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de Hoofddirectie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Hoofddirectie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is de Hoofddirectie, onder toezicht van de Raad van Commissarissen, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Hoofddirectie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet de Hoofddirectie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Hoofddirectie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Hoofddirectie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van de controle van de jaarrekening is opgenomen in de bijlage bij deze controleverklaring. Deze beschrijving vormt onderdeel van onze controleverklaring.

Amstelveen, 4 april 2023

KPMG Accountants N.V.

J.N. Vos RA

Bijlage:

Beschrijving van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Bijlage

Beschrijving van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Hoofddirectie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Hoofddirectie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze ongedeelde verantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de onderdelen of activiteiten binnen de groep. In dat kader zijn wij ook verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole.

Wij communiceren met de Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de Audit & Risk Committee van de Raad van Commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Over dit verslag

Richtlijnen

Dit jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Bovendien is dit jaarverslag opgesteld conform de internationale verslaggevingsrichtlijn GRI (core-optie Global Reporting Initiative). De GRI-tabel met verwijzingen naar het jaarverslag 2022 is te vinden op www.vvaa.nl/jaarverslag2022.

Reikwijdte en afbakening

VvAA Groep B.V. is gevestigd in Utrecht en alleen actief in Nederland (en de voormalige Nederlandse Antillen). In dit jaarverslag zijn alle bedrijfsonderdelen van VvAA opgenomen. Deze maken deel uit van de in dit jaarverslag opgenomen rechtspersonen:

- VvAA Schadeverzekeringen N.V.
- VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V.
- VvAA Belastingadviseurs en consultants B.V.
- VvAA Opleidingen & teamcoaching B.V.
- VvAA Investments B.V.
- Stichting VvAA Rechtsbijstand (als expertisegebied)
- SpotOnMedics Holding B.V.
- SpotOnMedics B.V.
- i-ASE B.V.

Opmerkingen, suggesties of vragen met betrekking tot dit geïntegreerde jaarverslag zijn van harte welkom via jaarverslag2022@vvaa.nl.

Colofon

Dit is het jaarverslag van VvAA Groep B.V. over 2022.
Het jaarverslag is te downloaden op onze website vvaa.nl

Contactgegevens VvAA Groep B.V.:

Orteliuslaan 750
3528 BB Utrecht
Tel. 030 247 49 11

Fotografie: Shutterstock en Nationale Beeldbank, de foto's op pagina's 15, 32, 42, zijn eigendom van VvAA
Vormgeving: The Creative Hub, 's-Hertogenbosch
Editors: VvAA en Cognito Media Amsterdam

